

***Raport o stanie
Gminy Orońsko
za rok 2022***

Orońsko, maj 2023

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	5
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY	9
1.1. Położenie i struktura gruntów	9
1.2. Demografia	15
1.3. Infrastruktura techniczna.....	17
1.4. Gmina Orońsko na tle innych gmin powiatu szydłowieckiego.....	27
2. JAKOŚĆ ŻYCIA	28
2.1. Bezpieczeństwo ludności	28
2.2. Działania skierowane do seniorów	31
2.3. Działania skierowane do osób z niepełnosprawnościami.....	32
3. EDUKACJA, KULTURA, SPORT I TURYSTYKA	34
3.1. Charakterystyka inwestycji opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym	34
3.2. Charakterystyka szkół podstawowych	41
3.3. Działalność świetlic gminnych oraz bibliotek	50
3.4. Obiekty sportowe i rekreacyjne oraz ich rozwój.....	65
3.5. Turystyka na terenie gminy.....	68
4. RYNEK PRACY.....	70
4.1. Stan działalności rolniczej i pozarolniczej.....	70
4.2. Najważniejsi pracodawcy w gminie	71
5. SŁUŻBA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA.....	72
5.1. Opieka zdrowotna	72
5.2. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	73
5.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom w gminie	80
6. ŚRODOWISKO NATURALNE	87
6.1. Jakość powietrza w gminie.....	87
6.2. Jakość wód i gleb	87
6.3. Gospodarka odpadami w gminie	87
6.4. Opieka nad zwierzętami oraz analiza środowisk bytowania dzikich zwierząt	97
7. OCHRONA ZABYTKÓW I POMNIKÓW PRZYRODY OŻYWIONEJ	102
8. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	108
9. PROMOCJA GMINY	120
10. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY I WNIOSKÓW KOMISJI RADY GMINY.....	131
11. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII.....	163
12. FINANSE GMINY	166
13. INFORMACJA O NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁANIACH WÓJTA.....	173
14. WYKAZ PROJEKTÓW I INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH WRAZ Z LOKALIZACJĄ NA MAPIE INWESTYCJI	174
15. PODSUMOWANIE.....	181
15.1. Wnioski	181
15.2. Zagrożenia	181

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1. Spotkanie władz Gminy	120
Zdjęcie 2. Widok na tor rowerowy typu "Pumptrack". Źródło: https://echodnia.eu/radomskie/w-oronsku-oddano-do-uzytku-nowy-tor-rowerowy-typu-pumptrack-zobacz-zdjecia/ar/c13-16635609	122
Zdjęcie 3. "Alle Babki" z Guzowa nagrodzone w kategorii Miss wdzięku. Źródło: https://naszszydlowiec.pl/alle-babki-z-guzowa-zdobyly-nagrode-w-kategorii-miss-wdzieku/	123
Zdjęcie 4. XXV Wojewódzki Przegląd Zespołów Ludowych Prezentujących Zwyczaje i Obrzędy –w pierwszym rzędzie widoczni są przedstawiciele gminy Orońsko wraz z Wójtem Gminy Orońsko..	124
Zdjęcie 5. Zespół „Zaborowianki” podczas wykonywania obrzędu „Suszenie siana”	125
Zdjęcie 6. Przemówienie powitalne wójta Gminy Orońsko	126
Zdjęcie 7. Zespół "Zaborowianki" podczas festynu rodzinnego	127
Zdjęcie 8. "DJ Roteiro" pozujący do zdjęcia z publicznością	128

SPIS TABEL

Tabela 1 Stan budynków, w których znajdują się lokale mieszkalne	13
Tabela 2 Liczba ludności gminy Orońsko w latach 2018-2022 według ekonomicznych grup wieku (Urząd Gminy Orońsko)	15
Tabela 3 Liczba ludności gminy Orońsko w latach 2018-2022 według przedziału wiekowego (Urząd Gminy Orońsko)	15
Tabela 4 Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości w 2022 roku (Urząd Gminy Orońsko)	16
Tabela 5 Wykaz dróg gminnych (stan na 2022 rok)	24
Tabela 6 Ilość oddziałów przedszkolnych i ilość dzieci uczęszczających do przedszkola samorządowego od stycznia do sierpnia 2022 roku	34
Tabela 7 Ilość oddziałów przedszkolnych i ilość dzieci uczęszczających do przedszkola samorządowego od września do grudnia 2022 roku	34
Tabela 8 Kadra nauczycielska w 2022 roku w przeliczeniu na pełne etaty w Przedszkolu Samorządowym na terenie gminy Orońsko (okres od stycznia do sierpnia)	39
Tabela 9 Kadra nauczycielska w 2022 roku w przeliczeniu na pełne etaty w Przedszkolu Samorządowym na terenie gminy Orońsko (okres od września do grudnia)	39
Tabela 10 Liczba nauczycieli zatrudnionych/zwolnionych w 2022 roku	40
Tabela 11 Liczba uczniów w poszczególnych szkołach z podziałem na klasy (stan na rok 2022)	41
Tabela 12 Kadra nauczycielska w 2022 roku w przeliczeniu na pełne etaty w Publicznych Szkołach Podstawowych w gminie Orońsko	43
Tabela 13 Liczba nauczycieli zatrudnionych/zwolnionych w 2022 roku	44
Tabela 14 Wskaźniki obrazujące wyniki egzaminu ośmioklasistów na terenie Gminy Orońsko (stan na rok 2022)	44
Tabela 15 Liczba uczniów dowożonych autobusem do PSP im. J. Brandta w Orońsku z podziałem na oddziały z uwzględnieniem transportu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	49
Tabela 16 Liczba uczniów dowożonych autobusem do PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej z podziałem na oddziały i miejscowości z uwzględnieniem transportu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	49
Tabela 17 Liczba uczniów dowożonych autobusem do PSP w Guzowie z podziałem na oddziały z uwzględnieniem transportu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	50

Tabela 18 Liczba uczniów dowożonych autobusem do PSP w Wąsnowie z podziałem na oddziały z uwzględnieniem transportu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	50
Tabela 19 Stan techniczny obiektów sportowych na terenie gminy Orońsko w 2022 roku	66
Tabela 20 Liczba przedsiębiorców pod względem rodzaju wykonywanej działalności	70
Tabela 21 Bezrobocie na terenie Gminy Orońsko na przestrzeni lat 2018-2022 (Powiatowy Urząd Pracy w Szydłowcu (https://szydlowiec.praca.gov.pl/)	71
Tabela 22 Fundacje, działające na terenie gminy Orońsko	108
Tabela 23 Stowarzyszenia (zwykłe), działające na terenie gminy Orońsko	108
Tabela 24 Stowarzyszenia (wpisane do KRS), działające na terenie gminy Orońsko	110
Tabela 25 Związki zawodowe, działające na terenie gminy Orońsko	118
Tabela 26 Dotacje udzielone Stowarzyszeniom z terenu Gminy Orońsko w 2022 r.	119
Tabela 27 Uchwały zrealizowane przez gminę Orońsko	131
Tabela 28 Rejestr wniosków Komisji Finansowo-Budżetowej i Spraw Socjalnych złożonych w 2022 roku	143
Tabela 29 Rejestr wniosków Komisji Rewizyjnej złożonych w 2022 roku	149
Tabela 30 Rejestr wniosków Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu złożonych w 2022 roku .	153
Tabela 31 Rejestr wniosków Komisji Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Promocji i Aktywności Społecznej złożonych w 2022 roku.....	157

WPROWADZENIE

Podstawą prawną przygotowania *Raportu o stanie Gminy Orońsko* jest art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku *o samorządzie gminnym* (tj. Dz. U. 2023 poz. 40). Jego treść prezentuje się następująco:

1. Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy.
2. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.
3. Rada gminy może określić w drodze uchwały szczegółowe wymogi dotyczące raportu.
4. Rada gminy rozpatruje raport, o którym mowa w ust. 1, podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę.
5. W debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.
6. W debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos.
7. Mieszkaniec, który chciałby zabrać głos w trybie określonym w ust. 6, składa do przewodniczącego rady pisemne zgłoszenie, poparte podpisami:
  - 1) w gminie do 20 000 mieszkańców – co najmniej 20 osób;
  - 2) w gminie powyżej 20 000 mieszkańców – co najmniej 50 osób.
8. Zgłoszenie składa się najpóźniej w dniu poprzedzającym dzień, na który zwołana została sesja, podczas której ma być przedstawiany raport o stanie gminy. Mieszkańcy są dopuszczani do głosu według kolejności otrzymania przez przewodniczącego rady zgłoszenia. Liczba mieszkańców mogących zabrać głos w debacie wynosi 15, chyba że rada postanowi o zwiększeniu tej liczby.
9. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wójtowi wotum zaufania rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu wójtowi wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania.
10. W przypadku nieudzielenia wójtowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta. Przepisy art. 28a ust. 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

Wymieniona ustawa samorządową w art.11a ust 1 pkt.2 stanowi, że jednym z organów gminy jest wójt a art.26 ust.1 precyzuje, że jest to organ wykonawczy gminy.

Zgodnie z treścią art. 30:

1. Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa.
2. Do zadań wójta należy w szczególności:
  - 1) przygotowywanie projektów uchwał rady gminy;
  - 1a) opracowywanie programów rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
  - 2) określanie sposobu wykonywania uchwał;
  - 3) gospodarowanie mieniem komunalnym;

- 4) wykonywanie budżetu;
  - 5) zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.
  - 6) (uchylony)
3. W realizacji zadań własnych gminy wójt podlega wyłącznie radzie gminy.

Art. 31. Informuje, że Wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

Z kolei, art. 22 stanowi, że:

1. Organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy określa statut gminy.
2. Statut gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Od 2019 roku obowiązuje statut Gminy Orońsko przyjęty uchwałą nr VII/38/2019 Rady Gminy w Orońsku z dnia 26 kwietnia 2019 roku, którego par. 87 informuje:

Wójt, swoje zadania określone przepisami prawa, wykonuje przy pomocy Urzędu Gminy, którego organizację oraz zasady funkcjonowania określa Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy ustalony przez Wójta, a także przy pomocy jednostek organizacyjnych Gminy i jednostek pomocniczych Gminy.

Zgodnie z treścią par. 11 Zarządzenia Nr 13/2020 Wójta Gminy Orońsko z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Orońsku:

Zakres zadań Wójta Gminy

1. Wójt jest kierownikiem Urzędu oraz zwierzchnikiem służbowym pracowników Urzędu i kierowników jednostek organizacyjnych Gminy.
2. Do zadań Wójta należy w szczególności:
  - 1) gospodarowanie mieniem komunalnym;
  - 2) opracowywanie projektów uchwał i przedstawianie ich Radzie Gminy, określanie sposobu wykonania uchwał;
  - 3) realizowanie polityki kadrowej w Urzędzie Gminy, zatrudnianie i zwalnianie kierowników jednostek organizacyjnych Gminy, występuje z wnioskiem do Rady Gminy o powołanie albo odwołanie Skarbnika, może powołać Zastępcę Wójta;
  - 4) kierowanie bieżącymi sprawami Gminy oraz reprezentowanie jej na zewnątrz;
  - 5) przedstawianie projektu budżetu pod obrady Rady Gminy i jego wykonywanie; przedkładanie uchwał i zarządzeń podejmowanych w tym zakresie organom nadzoru oraz podawanie ich do wiadomości publicznej;
  - 6) współdziałanie z Wojewodą przy wykonywaniu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w ramach podpisanych porozumień;
  - 7) w przypadkach nie cierpiących zwłoki wydawanie przepisów porządkowych w formie zarządzenia;
  - 8) wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej oraz podejmowanie innych decyzji w sprawach należących do zadań Urzędu, podpisywanie pism i dokumentów wychodzących na zewnątrz;
  - 9) upoważnianie pracowników Urzędu do wydawania decyzji z zakresu administracji publicznej w imieniu Wójta Gminy;

- 10) wykonywanie zadań szefa obrony cywilnej Gminy Orońsko określonych odrębnymi przepisami;
  - 11) kierowanie działaniami w czasie stanu klęski żywiołowej wprowadzonej na terenie Gminy opracowywanie planu operacyjnego ochrony przed zagrożeniem, ogłaszanie i odwoływanie pogotowia i alarmu, zarządzanie ewakuacji z obszarów bezpośrednio zagrożonych;
  - 12) dokonywanie podziału zadań i kompetencji pomiędzy pracowników Urzędu oraz kierowanie pracą Urzędu;
  - 13) zapewnienie realizacji kontroli ustalonych zadań oraz przestrzegania prawa;
  - 14) rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między referatami Urzędu, zatwierdzanie przydziałów czynności dla poszczególnych stanowisk pracy;
  - 15) wydawanie przepisów wewnętrznych (regulaminów, instrukcji, zarządzeń);
  - 16) zapewnienie realizacji zadań Urzędu określonych regulaminem organizacyjnym i przepisami normatywnymi;
  - 17) przyjmowanie mieszkańców w ramach skarg i wniosków w określone dni;
  - 18) nadzorowanie działalności sołectw;
  - 19) wykonywanie innych zadań zastrzeżonych dla Wójta przez przepisy prawa oraz uchwały Rady Gminy;
  - 20) rozpatrywanie skarg na Sekretarza Gminy i Skarbnika Gminy, oraz kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.
3. Decyzje kadrowe podejmuje Wójt Gminy.
  4. Wójt kieruje pracą urzędu przy pomocy Sekretarza Gminy.
  5. Sekretarz Gminy podejmuje czynności kierownika Urzędu pod nieobecność Wójta Gminy lub w razie wynikającej z innych przyczyn niemożności pełnienia obowiązków przez Wójta w granicach udzielonych upoważnień.

Raport obejmuje przede wszystkim podsumowanie działalności Wójta Gminy Orońsko w roku 2022, zawiera informacje dotyczące w szczególności realizacji polityk, programów i strategii realizowanych przez Gminę Orońsko i jej jednostki organizacyjne, a także sposobu wykonania uchwał podjętych przez Radę Gminy Orońsko i funduszu sołectkiego.

Głównym celem przygotowania Raportu o stanie Gminy Orońsko jest ukazanie rzetelnego obrazu sytuacji Gminy w ujęciu gospodarczym i społecznym w 2022 roku. Obejmuje on omówienie takich obszarów jak: ochrona środowiska naturalnego, demografia i przedsięwzięcia prorodzinne, oświata i wychowanie, kultura, sport i rekreacja, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, pomoc społeczna, ochrona zdrowia, rolnictwo i funkcjonowanie gminnych jednostek organizacyjnych. Raport o stanie Gminy Orońsko jest swoistym zbiorem wiedzy o kierunkach działalności gminy za rok ubiegły i jest podstawą do obiektywnej oceny wizerunku i gospodarki, opartej na faktach i dokładnych informacjach.

Został on opracowany przede wszystkim na podstawie dokumentów tworzonych przez pracowników i pozostających w posiadaniu Urzędu Gminy oraz ich wiedzy, sprawozdań finansowych gminy, informacji od jednostek organizacyjnych oraz informacji zawartych na stronach internetowych.

Informacje zawarte w raporcie pozwolą mieszkańcom Gminy Orońsko na zapoznanie się z sytuacją społeczno-gospodarczą tutejszego samorządu oraz na zgłębienie i poszerzenie wiedzy o funkcjonowaniu Gminy. Stanowią także podstawę do rozmów z mieszkańcami, aby jeszcze lepiej poznać ich potrzeby i oczekiwania w zakresie rozwoju Gminy Orońsko.

Struktura wewnętrzna dokumentu nawiązuje wprost do sprawozdania z wykonywania budżetu Gminy Orońsko za 2022 rok dla ułatwienia analizy tych dokumentów. Raport w części zawiera treści wprowadzające w poszczególne obszary zagadnień poprzez przytoczenie przepisów, zadań i kompetencji organów i podmiotów samorządowych.

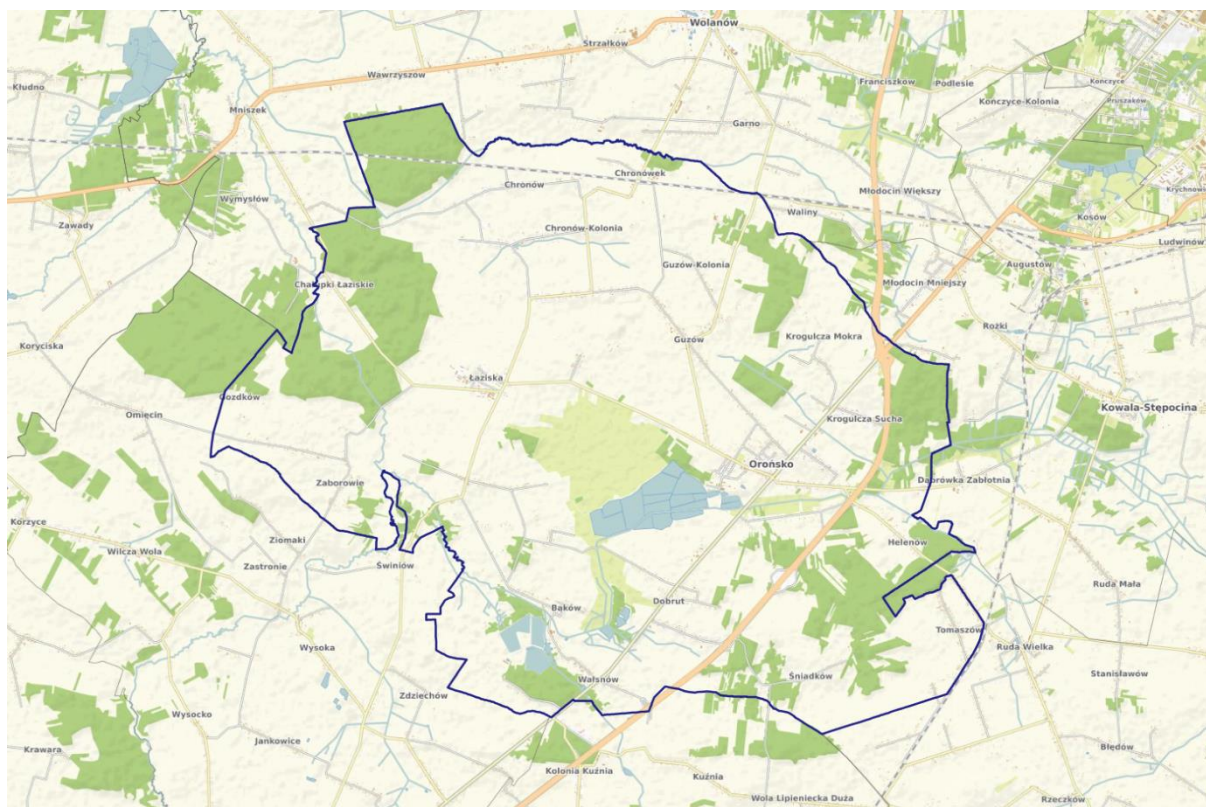
Ponadto Rada Gminy Orońsko przyjęła uchwałę w sprawie wymogów dotyczących Raportu o stanie Gminy Orońsko (Uchwała nr XL/200/2021 z dnia 12 marca 2021 r.).

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie i struktura gruntów

Gmina wiejska Orońsko położona jest w południowej części województwa mazowieckiego, w północnej części powiatu szydłowieckiego. Na terenie Gminy Orońsko znajduje się **19** miejscowości: Bąków, Chałupki Łaziskie, Chronów, Chronówek, Chronów- Kolonia, Ciepła, Dobrut, Gozdków, Guzów, Guzów-Kolonia, Helenów, Krogulcza Mokra, Krogulcza Sucha, Łaziska, Orońsko, Śniadków, Tomaszów, Wałsnów i Zaborowie. Gmina zajmuje powierzchnię **81,95 km²**.

Mapa 1. Lokalizacja gminy Orońsko. Źródło: <https://oronsko.geoportal-krajowy.pl/>

Gmina Orońsko graniczy:

- **od wschodu** z gminami: Kowala i Wierzbica (obie wchodzą w skład powiatu radomskiego);
- **od południa** z gminą Jastrzęb (powiat szydłowiecki);
- **od południa i zachodu** z gminą Szydłowiec (powiat szydłowiecki);
- **od północy** z gminą Wolanów (powiat radomski).

Siedzibą władz samorządowych jest miejscowość Orońsko.

Przez teren gminy przebiega droga krajowa S7 (od północno-wschodniej granicy do południowej granicy gminy). W Orońsku krzyżują się tu drogi powiatowe łączące Orońsko z Rudą Wielką, Dąbrówką Zabłotnią, Wolanowem i Mniszkiem, a z drogą wojewódzką 735 (Radom-Kielce). Odległość gminy od siedziby powiatu w Szydłowcu wynosi **17 km**, natomiast od Warszawy **115 km**.

Obszar gminy położony jest w dorzeczu rzeki Radomki - lewego dopływu Wisły. Przez zachodnią część gminy przepływa rzeka Szabasówka (lewy dopływ rzeki Radomki), która stanowi odbiornik wód zbieranych na terenie gminy tj. Oronki i Młynówki. Rzeki mają charakter nizinny, o spadku nie przekraczającym $1,5^{\circ}$, co powoduje występowanie sezonowych podmokłości w szerszych odcinkach dolin. Występowanie w dolinach słabo przepuszczalnych mułków i iłków prowadzi do powstawania bagien, systemów szuwarowatorfowych i gruntów organicznych miejscami torfowych.

Długość rzek na terenie gminy wynosi **19,47 km**, w tym:

- Szabasówki - **8,97 km** z tego nieuregulowany odcinek **3,40 km**;
- Młynówki – **1,97 km** – uregulowana;
- Oronki – **8,53 km** – uregulowana.

Struktura gruntów na terenie gminy Orońsko przedstawia się następująco:

- użytki rolne **5819 ha** w tym:
  - grunty orne **4672 ha**;
  - łąki trwałe i pastwiska **1038 ha**;
  - sady **109 ha**;
- lasy i grunty zadrzewione **1618 ha**;
- pozostałe grunty **761 ha**.
- Lasy i grunty zadrzewione:
  - grunty leśne prywatne ogółem **462,00 ha**;
  - grunty leśne prywatne osób fizycznych **441,00 ha**;
  - grunty leśne prywatne wspólnot gruntowych **19,00 ha**;
  - lasy prywatne **72 m³**;
  - ogółem **1 522,25 ha**;
  - lesistość w **18,0 %**;
- grunty leśne publiczne ogółem **1 060,25 ha**;
- grunty leśne publiczne Skarbu Państwa **1 060,25 ha**;
- grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych **1 026,00 ha**;
- lasy ogółem **1 477,06 ha**;
- lasy publiczne ogółem **1 015,06 ha**;
- lasy publiczne Skarbu Państwa **1 015,06 ha**;
- lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych **981,01 ha**;
- lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP **13,19 ha**.

Budynki należące do Gminy Orońsko:

1. **Budynek Urzędu Gminy** – budynek murowany, trzy-kondygnacyjny, podpiwniczony, dach dwuspadowy, pokryty papą termozgrzewalną. Budynek po przeprowadzonej termomodernizacji. Budynek ogrzewany olejem opałowym. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym, zapewnia dalsze bezpieczne jego użytkowanie. W budynku znajduje się również siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej.
2. **Gminne Centrum Informacji w Orońsku/Świetlica w Orońsku** – budynek murowany, docieplony, otynkowany, parterowy, bez podpiwniczenia, ogrzewany, dach jednospadowy, pokryty blachą. Budynek znajduje się w należyтым stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.

3. **Świetlica w Łaziskach** – budynek murowany, ocieplony, otynkowany, parterowy bez podpiwniczenia, dach jednospadowy pokryty papą termozgrzewalną. Budynek znajduje się w należyłym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
4. **Świetlica w Zaborowiu** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia, dach jednospadowy, pokryty papą termozgrzewalną. Okna PCV, drzwi drewniane. Od strony zachodniej na tarasie wiata zadaszona o konstrukcji metalowej. Budynek znajduje się w odpowiednim stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
5. **Świetlica/Remiza OSP/Przedszkole w Tomaszowie** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia, pokryty blachodachówką, w lewej części przedszkole, w części głównej świetlica oraz wydzielony garaż dla OSP. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
6. **Remiza OSP w Orońsku** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia, dach jedno i dwuspadowy, pokryty blachodachówką oraz papą termozgrzewalną, ocieplony, otynkowany. Budynek znajduje się w należyłym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
7. **Remiza OSP w Dobrucie** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia, orynnowany, pokryty blachodachówką, ocieplony, otynkowany. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
8. **Przedszkole Samorządowe w Orońsku** – budynek przy ul. Brandta – budynek murowany, ocieplony, parterowy, bez podpiwniczenia. Dach kopertowy o konstrukcji drewnianej, pokryty blachodachówką. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
9. **Przedszkole Samorządowe w Orońsku** – budynek przy ul. Wesolej – budynek murowany, trzynawowy, parterowy, bez podpiwniczenia. Dach dwu i jednospadowy, pokryty blachodachówką. Budynek jest ocieplony, otynkowany, ogrzewany centralnie z wewnętrznej kotłowni olejowej. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
10. **PSP w Orońsku** – budynek murowany, trzynawowy, połączony łącznikami, dwukondygnacyjny. Na nawie wschodniej dach jednospadowy, pokryty papą termozgrzewalną. Sala gimnastyczna oraz sale dydaktyczne pokryte blachodachówką, na dachu dwuspadowym o konstrukcji ramowej. Budynek znajduje się w należyłym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
11. **PSP w Guzowie** – budynek murowany, dwukondygnacyjny, dwunawowy, bez podpiwniczenia. Dach jednospadowy, pokryty papą. Budynek jest docieplony, otynkowany, ogrzewany z własnej kotłowni. Budynek znajduje się w należyłym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
12. **PSP w Wałsnowie** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia. Dach dwuspadowy, pokryty blachą. Nad dałą gimnastyczną dach jednospadowy, pokryty papą. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
13. **PSP w Ciepłej** – budynek murowany, parterowy, trzynawowy, bez podpiwniczenia. Dach kopertowy, pokryty blachodachówką. Przybudówka parterowa z dachem dwuspadowym, pokrytym blachodachówką. Budynek znajduje się w należyłym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.

14. **Filia Biblioteczna w Łaziskach (budynek dawnej GRN)** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia, dach dwuspadowy, pokryty eternitem. Brak instalacji CO, instalacji wodno–kanalizacyjnej. Budynek znajduje się w średnim/dobrym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
15. **Stacja wodociągowa w Chronowie** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia. Dach wykonany z płyt korytkowych na więźarach stalowych opartych na słupach nośnych. Dach dwuspadowy, pokryty papą. Przybudówka (część socjalna) oraz łącznik – murowane, parterowe, bez podpiwniczenia, stropodach dwuspadowy, pokryty papą. Budynek znajduje się w należyтым stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
16. **Stacja wodociągowa w Dobrucie** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia, pokryty blachodachówką, otynkowany, elewacja pomalowana, teren ogrodzony – zamknięty. Budynek znajduje się w należyтым stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
17. **Stacja wodociągowa w Orońsku** – budynek murowany, parterowy, bez podpiwniczenia, dach jednospadowy, pokryty papą. Budynek znajduje się w należyтым stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
18. **Oczyszczalnia ścieków w Łaziskach** – hala główna: konstrukcja szkieletowa z elementów metalowych, wypełnienie pomiędzy słupami z cegły silikatowej. Dach dwuspadowy, pokryty płytami z poliwęglanu – falistymi. Od strony południowej przybudówka murowana (dyżurka), ze stropodachem jednospadowym, pokrytym blachą trapezową. Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.
19. **Oczyszczalnia ścieków w Orońsku** – na terenie oczyszczalni znajdują się: budynek główny – murowany, parterowy, bez podpiwniczenia, pokryty blachodachówką, ocieplony, otynkowany; budynek rozdzielni – murowany, parterowy, dach dwuspadowy, pokryty blachodachówką; kontener, w którym jest zamontowana „krata hakowa”. Budynki znajdują się w należyтым stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne ich użytkowanie.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Mieszkaniowy zasób gminny Orońsko obejmuje **8** lokali mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących własność gminy, tj.:

- **1** lokal mieszkalny w Domu Nauczyciela w Guzowie, Guzów 20/2;
- **5** lokali mieszkalnych w Orońsku w tym:
  - a) **3** lokale w budynku przy ul. Wesołej 8 (była Lecznica Zwierząt);
  - b) **2** lokale w budynku Publicznej Szkole Podstawowej ul. Szkolna nr 3.
- **2** lokale mieszkalne w Łaziskach, Łaziska 3A (budynek po byłej GRN).

W mieszkaniowym zasobie gminy, zasób lokali socjalnych stanowią **3** lokale w budynku przy ul. Wesołej 8 w Orońsku (była Lecznica Zwierząt).

Jest to budynek murowany, dwukondygnacyjny, podpiwniczony, po termomodernizacji. Dach dwuspadowy, pokryty papą termozgrzewalną. Budynek ogrzewany olejowo. Budynek znajduje się w należyтым stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie.

Tabela 1 Stan budynków, w których znajdują się lokale mieszkalne

Lp.	Adres	Stan techniczny	Wyposażenie	Rok budowy
1.	Guzów 20/2	Dobry	instalacja elektryczna, wodno-kanalizacyjna i c.o., telefoniczna	1988
2.	Orońsko ul. Wesola 8	Dobry	instalacja elektryczna, wodno-kanalizacyjna i c.o., telefoniczna	1979
3.	Orońsko ul. Szkolna 3	Dobry	instalacja elektryczna, wodno-kanalizacyjna i c.o., telefoniczna	1968
4.	Łaziska 3A	Zadawalający	instalacja elektryczna, wodno-kanalizacyjna, telefoniczna	1965

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Planowanie przestrzenne należy do zadań własnych gminy (w związku z art. 7 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym; *tj. Dz. U. 2022 poz. 559*). Natomiast ustawa z dnia 28 stycznia 2022 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*tj. Dz. U. 2022 poz. 503*), przewiduje istnienie dwóch dokumentów, na podstawie których gmina prowadzi politykę i gospodarkę przestrzenną. Należą do nich:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego;
- Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.

Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Orońsko zostało przyjęte przez Radę Gminy Orońsko w drodze Uchwały Nr XI/97/99 w dniu 30 kwietnia 1999 roku.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego od dnia podjęcia uległo częściowej dezaktualizacji, dlatego też w 2020 roku przystąpiono do jego zmiany.

Teren Gminy Orońsko objęty został – w 7 sołectwach – częściowymi zmianami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uchwalonego Uchwałą Rady Gminy w Orońsku Nr V/24/98 z dnia 29 grudnia 1998 roku. Plan ten przewiduje wykorzystanie terenów dla mieszkalnictwa, usług i wytwórczości oraz dla zabudowy letniskowej. Ponadto, na terenie byłego SKR-u został uchwalony plan zagospodarowania przestrzennego o funkcji usługowej i mieszkalnej – Uchwała Rady Gminy w Orońsku Nr XXIV/122/12 z dnia 28 czerwca 2012 roku.

Na mocy uchwał Rady Gminy w Orońsku Nr XII/69/19 z dnia 30 września 2019 roku i Nr XXV/134/2020 z dnia 29 czerwca 2020 roku, Wójt Gminy Orońsko przystąpił do procedowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Orońsko dla obszaru w obrębie ewidencyjnym 0007 sołectwa Guzów i obrębie ewidencyjnym 0011 sołectwa Łaziska oraz obejmującego części obrębów Orońsko, Dobrut, PGR Orońsko.

W dniu 5 marca 2020 roku została zawarta umowa z urbanistą dotycząca wykonania w/w miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Na sporządzone projekty planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wystąpiono o opinie i uzgodnienia.

W 2022 roku wydano **70** decyzji o warunkach zabudowy dla:

- budynków mieszkalnych **48** decyzji;
- budynków gospodarczych **10** decyzji;
- budynków usługowych **5** decyzji;
- farmy fotowoltaicznej **7** decyzji;

oraz **6** decyzji ustalających lokalizację inwestycji celu publicznego dla:

- budowy infrastruktury technicznej **6** decyzje.

Gmina Orońsko posiada następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (UCHWAŁA NR V/24/98 RADY GMINY W OROŃSKU z dnia 12 grudnia 1998 r.);
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru o funkcji usługowej i mieszkaniowej w Orońsku – Etap I (UCHWAŁA NR XXIV/122/12 RADY GMINY W OROŃSKU z dnia 28 czerwca 2012 r.).

W 2022 roku nie było zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Gmina nie przystąpiła na chwilę obecną do sporządzenia innych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.2. Demografia

Gmina Orońsko (według stanu na 31 grudnia 2022 r.) liczy ogółem **5 862** mieszkańców, tj. **53** osób więcej niż w 2021 roku. Średnia gęstość zaludnienia wynosi ok. **73 osób/km²**.

Tabela 2 Liczba ludności gminy Orońsko w latach 2018-2022 według ekonomicznych grup wieku (Urząd Gminy Orońsko)

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Wiek przedprodukcyjny	1 248	1 237	1 231	1 248	1254
Wiek produkcyjny	3 699	3 686	3 674	3 591	3649
Wiek poprodukcyjny	1 016	1 046	1 048	970	959
Liczba ludności ogółem	5 963	5 969	5 953	5 809	5862

W strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku uwidacznia się duży udział ludności pozostającej w wieku produkcyjnym. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi potencjalne zasoby pracy. W analizowanym okresie liczebność tej grupy wiekowej stale się zmniejszała do 2021 roku. Rok 2022 ukazuje wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym w stosunku do poprzedniego roku. W 2018 roku na terenie gminy zamieszkiwało **62,19** % osób w wieku produkcyjnym, natomiast w 2022 roku liczba ludności w wieku produkcyjnym stanowiła **62,25** % ogółu ludności gminy. Zmalała natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, w 2018 roku stanowiła **16,55** % ludności, natomiast w 2022 roku **16,36** % ogółu ludności. Rok 2022, w porównaniu do roku 2021, przedstawia niewielki przyrost ludności, jednak wskaźniki demograficzne dla gminy nie są korzystne, ponieważ prognozują stopniowy spadek liczby ludności zamieszkującej gminę.

Tabela 3 Liczba ludności gminy Orońsko w latach 2018-2022 według przedziału wiekowego (Urząd Gminy Orońsko)

Przedział wiekowy	2018	2019	2020	2021	2022
0-2	184	184	196	198	185
3-6	264	263	281	278	283
7-12	455	445	466	462	445
13-15	201	214	199	203	210
16-18	218	203	200	200	203
19-65	2312	2316	2337	2303	1897
19-60	2329	2344	2314	2292	1680
>65	341	362	397	317	315
>60	675	684	722	713	644
Liczba ludności ogółem	5963	5969	5993	5809	5862

Tabela 4 Liczba mieszkańców poszczególnych miejscowości w 2022 roku (Urząd Gminy Orońsko)

L p.	Miejscowość	Zameldowani razem	Zameldowani czasowo	Razem
1.	Bąków	190	0	190
2.	Chałupki Łaziskie	28	1	29
3.	Chronów	142	0	142
4.	Chronówek	112	2	114
5.	Chronów Kolonia	322	3	325
6.	Ciepła	163	0	163
7.	Dobrut	416	2	418
8.	Gozdków	14	0	14
9.	Guzów	173	1	174
10.	Guzów-Kolonia	305	2	307
11.	Helenów	137	1	138
12.	Krogulcza Mokra	221	1	222
13.	Krogulcza Sucha	347	1	348
14.	Łaziska	475	70	545
15.	Orońsko	1706	15	1721
16.	Śniadków	94	0	94
17.	Tomaszów	444	2	446
18.	Wąsłów	389	2	391
19.	Zaborowie	184	0	184
	RAZEM	5862	103	5965

1.3. Infrastruktura techniczna

SIEĆ WODOCIĄGOWA

Sieć wodociągowa zasilana z **3** ujęć wody:

- Orońsko – studnia nr 2 o wydajności **58,00 m³/h** przy maksymalnym zapotrzebowaniu dobowym **1320 m³/d**, (na terenie hydroforni w Orońsku funkcjonuje ujęcie wody – studnia nr 1 zasilająca w wodę tylko Szkółkę Leśną);
- Dobrut – studnia o wydajności **20,3 m³/h** przy maksymalnym zapotrzebowaniu dobowym **330,8 m³/d**;
- Chronów – 2 studnie:
  - zasadnicza - o wydajności **176 m³/h** przy maksymalnym zapotrzebowaniu rocznym **264625 m³/r**;
  - awaryjna - o wydajności **35 m³/h** przy maksymalnym zapotrzebowaniu **60,0 m³/h**.

Woda w stanie pierwotnym pochodzi z ujęcia w miejscowości Orońsko, natomiast z ujęcia w Chronowie i Dobrucie woda jest uzdatniana poprzez odżelazianie i odmanganianie.

W 2020 roku przeprowadzono modernizację hydroforni w Dobrucie poprzez montaż filtrów do uzdatniania wody i nowego zestawu hydroforowego. Ponadto, rozpoczęto inwestycję w zakresie przebudowy sieci wodociągowej na odcinku między ujęciem wody nr 2, a hydrofornią w Orońsku.

W/w ujęcia wody posiadają urządzoną strefę ochrony bezpośredniej, natomiast na podstawie przeprowadzonej zgodnie z procedurą określoną w art. 133 ustawy *Prawo wodne* analizy ryzyka, stwierdzono brak potrzeby ustanowienia strefy ochrony pośredniej.

Ilość wyprodukowanej wody w 2022 roku:

- Orońsko – studnia nr 2 – **162 109 m³**, studnia nr 1 – **20 395 m³**;
- Dobrut – **38 812 m³**;
- Chronów – studnia zasadnicza – **32 273 m³**, studnia awaryjna – **28 539 m³**.

W roku 2022 długość sieci wodociągowej wynosiła **96,7** km, do sieci było przyłączonych **2112** odbiorców, a liczba przyłączy wynosiła **2112** sztuk.

Gmina eksploatuje **3** stacje wodociągowe:

- Orońsko – zaopatrująca w wodę miejscowości: Orońsko, Krogulcza Sucha, Krogulcza Mokra, Tomaszów, Helenów;
- Chronów – zaopatrująca w wodę miejscowości: Chronów, Chronów-Kolonia, Guzów, Guzów-Kolonia, Chronówek, Łaziska (wieś), Ciepła, Bąków, Zaborowie, Gozdków, Chałupki Łaziskie;
- Dobrut – zaopatrująca w wodę miejscowości: Dobrut, Wałsnów, Śniadków.

Na terenie gminy funkcjonują punkty czerpalne wody w m. Ciepła i Zaborowie.

W 2022 roku zostały zrealizowane inwestycje, polegające na:

- wykonaniu projektu budowy sieci wodociągowej od ul. Zagórskiej w kier. Krogulczy Suchej, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 735, do działki nr ew. 202/5, obręb Orońsko;
- budowie sieci wodociągowej w pasie drogi gminnej nr 400404W (dz. Nr ewid. 278) w miejscowości Krogulcza Mokra.

SIEĆ KANALIZACYJNA I OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej posiada miejscowość Łaziska i Orońsko. Długość sieci kanalizacyjnej dla części miejscowości Orońsko i części miejscowości Łaziska łącznie wynosiła **9,3** km. Liczba indywidualnych przyłączy kanalizacyjnych (wg stanu na koniec 2022 r.) wynosiła **242** sztuk.

Na terenie gminy Orońsko znajdują się dwie oczyszczalnie ścieków. Jedna zlokalizowana jest w miejscowości Łaziska, a druga w Orońsku.

Gmina podejmuje działania w kierunku wyposażenia w sieć kanalizacyjną kolejnych miejscowości gminy.

Na terenie gminy funkcjonują dwie oczyszczalnie ścieków.

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W ŁAZISKACH

Oczyszczalnia ścieków w Łaziskach jest oczyszczalnią ekologiczną o przepustowości 200 m³/d (maksymalna przepustowość 250 m³/d). Oczyszczalnia odbiera ścieki z osiedla mieszkaniowego i Domu Pomocy Społecznej. W 2020 roku zamontowano w oczyszczalni prasę taśmową do odwadniania osadów ściekowych, co pozwoliło zredukować objętości wytwarzanych osadów. Dzięki tej inwestycji zmniejszono koszty związane z transportem i zagospodarowaniem osadu przez podmioty zewnętrzne.

Sieć kanalizacyjna stanowi własność i jest zarządzana przez Spółdzielnię Mieszkaniową.

W 2022 roku oczyszczalnia ścieków przyjęła ścieki:

- w I kwartale **4 234,3 m³**;
- w II kwartale **4 768,2 m³**;
- w III kwartale **4 390,5 m³**;
- w IV kwartale **4 435,8 m³**,

co daje łącznie **17 828,8 m³** w roku i dziennie **48,8 m³**.

Do oczyszczalni - z sieci kanalizacyjnej dołynęło **12 816 m³** ścieków, z czego **7 677 m³** z Domu Pomocy Społecznej, a **5 139 m³** ze Spółdzielni Mieszkaniowej. Wozami asenizacyjnymi podmiotów posiadających zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych dostarczono – **5 012,8 m³** ścieków.

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W OROŃSKU

Jest oczyszczalnią mechaniczno-biologiczną o przepustowości **300 m³/d** (maksymalna przepustowość **400 m³/d**). Oczyszczalnia odbiera ścieki z sieci kanalizacyjnej w Orońsku z ulic: Osiedlowa, Brandta, Topolowa, Szkolna, Radomska, Górna, Wesoła, Wąska oraz z Centrum Rzeźby Polskiej. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi **9,3 km**.

W 2022 roku oczyszczalnia przyjęła ścieki:

- w I kwartale **14 096 m³**;
- w II kwartale **8 821 m³**;
- w III kwartale **9 977 m³**;
- w IV kwartale **8 927 m³**,

co daje łącznie **41 821 m³** w roku i dziennie **114,6 m³**.

Do oczyszczalni - z sieci kanalizacyjnej dopłynęło **28 404,6 m³** ścieków, a za pomocą wozów asenizacyjnych dowieziono **13 416,4 m³** w tym: wozy asenizacyjne UG w Orońsku - **74 m³** oraz wozy asenizacyjne podmiotów posiadających zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych – **13 342,4 m³**.

W 2022 roku została zrealizowana inwestycja, polegająca na budowie kanalizacji sanitarnej w Orońsku: (etap 2: ul. Cicha), (etap 3: droga na działkach nr 91/1, 91/11, 91/4), (etap 5 tzw. Zacisze).

SIEĆ ENERGETYCZNA

Dostawa energii elektrycznej dla gminy Orońsko realizowana jest z krajowego systemu energetycznego (KSE) poprzez najbliższe usytuowane stacje wysokiego napięcia połączone między sobą liniami przesyłowymi wysokiego napięcia (110kV).

W zakresie linii elektroenergetycznych najwyższego napięcia gmina Orońsko leży w zasięgu działania Operatora Systemu Przesyłowego Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Wschód S.A. Operatorem systemu dystrybucyjnego na tym terenie jest spółka PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko – Kamienna, a w jej ramach dwa zakłady energetyczne, tj. Rejonowy Zakład Energetyczny Radom (RZE Radom) oraz Rejonowy Zakład Energetyczny Skarżysko (RZE Skarżysko).

Przez południowo - wschodnią część terenu gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu znamionowym **220kV** relacji Kielce - Rożki, eksploatowana przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Wschód S.A. Jest to linia o charakterze tranzytowym, stanowiąca element Krajowej Sieci Przesyłowej, tj. bez bezpośredniego powiązania z siecią dystrybucji energii elektrycznej na obszarze gminy. Właścicielem linii jest PSE Operator S.A. Spółka.

Trasa przebiegu linii **220 kV**, w granicach gminy Orońsko, prowadzi przez miejscowości: Bąków, Orońsko, Krogulcza Mokra.

W pasie technologicznym linii elektroenergetycznych przesyłowych występują ograniczenia dla użytkowania i zagospodarowania terenu. Szerokość pasa technologicznego dla linii **220kV** wynosi **50 m** – po **25 m** w obie strony od osi linii.

Sieć elektroenergetyczna wysokiego napięcia **110 kV**, stanowi ogniwo pośrednie pomiędzy siecią przesyłową a siecią rozdzielczą, do której są również przyłączone niektóre elektrownie i duże zakłady przemysłowe. Na terenie gminy brak odbiorców energii elektrycznej z sieci wysokich napięć.

Linie energetyczne wysokiego napięcia 110kV przebiegające przez opisywany obszar to linie jednotorowe napowietrzne w relacji:

- Rożki (gm. Kowala) – GPZ Chronówek;
- Przysucha – GPZ Chronówek;
- Rożki – Skarżysko;
- Rożki – Szydłowiec;
- Rożki – Wierzbica zasilająca GPZ na terenach dawnej cementowni.

W północnej części gminy, w miejscowości Chronówek zlokalizowana jest elektroenergetyczna stacja systemowa **110/15kV** tzw. GPZ „Chronówek”. GPZ zasilany jest dwustronnie liniami **110kV** z kierunku Rożki oraz Przysucha, wyposażony jest w dwa transformatory pracujące napowietrznie o mocy **10MVA** każdy. Stacja transformatorowa GPZ ma za zadanie obniżyć wysokie napięcie (**110kV**) na napięcie średnie (15 kV) i jest głównym punktem zasilania niemalże dla całego obszaru gminy Orońsko. Nieliczni odbiorcy energii elektrycznej zlokalizowani w południowej części gminy zasilani są w energię elektryczną za pośrednictwem stacji **110/15kV** „Szydłowiec”, zlokalizowanej w Szydłowcu. Stacja GPZ „Szydłowiec” wyposażona jest w dwa transformatory o mocy **16MVA** każdy, zasilanie stanowią linie **110kV** relacji Rożki – Szydłowiec i Szydłowiec – Skarżysko. Lokalizacja stacji, a także moc znamionowa transformatorów jest ściśle powiązana z zapotrzebowaniem energii elektrycznej na danym obszarze. W stanie obecnym GPZ-ety dysponują dużą rezerwą mocy, stan techniczny linii **110kV** ocenia się jako dobry.

Lokalną sieć rozdzielczą średniego napięcia stanowią magistralne linie **15kV** biegnące w ciągach:

- GPZ Chronówek – Orońsko (obciążenie – **23,92A**);
- GPZ Chronówek – Łaziska (obciążenie – **6,25 A**);
- Potkanów – Szydłowiec (obciążenie – **5,38A**);
- GPZ Szydłowiec – Rożki;
- GPZ Szydłowiec – Orońsko.

Linie przesyłowe na napięciu **15 kV** wykonane są w technologii napowietrznej przewodem gołym typu AFL – **70 mm²**. Łączna długość linii średniego napięcia na terenie gminy wynosi **66,2 km**, z tego **51,2 km** w eksploatacji RZE Radom, natomiast **15,7 km** w eksploatacji RZE Skarżysko. W ogólnej ocenie linie SN są w dobrym stanie technicznym, całość poprowadzona na słupach betonowych, nie występują ciągi, na których jest przekroczony dopuszczalny spadek napięcia.

Układ sieci średniego napięcia wyposażony jest w lokalne stacje transformatorowe **15/0,4 kV**, z których wyprowadzone są linie niskiego napięcia **0,4 kV**, służące do rozdziału energii elektrycznej bezpośrednio do odbiorców. Na terenie gminy Orońsko występują nieliczni odbiorcy zasilani w energię elektryczną z sieci średniego napięcia.

Łącznie na przedmiotowym terenie funkcjonuje **51** stacji transformatorowych, w tym:

- stacje **15/04 kV** napowietrzne;
- stacje **15/04 kV** wnetrzowe.

Odbiorcy energii elektrycznej z sieci RZE Skarżysko zasilani są ze stacji transformatorowej **15/04 kV** napowietrznej o nazwie „Kolonja Kuźnia 3” typu STS na żerdzi ŻN zlokalizowanej w miejscowości Kolonia Kuźnia na terenie gm. Jastrząb.

Stacje transformatorowe to w większości stacje wolnostojące, zamontowane generalnie na żerdziach betonowych – stacje słupowe. Obecnie nowe stacje, zgodnie z obowiązującymi standardami, montowane są na żerdziach wirowanych.

Moc znamionowa transformatorów zainstalowanych w poszczególnych stacjach na ogół jest dostosowana do występujących potrzeb lub przewyższa te potrzeby. Istniejące typy stacji umożliwiają w miarę potrzeby wymianę transformatorów na jednostki o większej mocy. Większość transformatorów jest w dobrym stanie technicznym. Rozmieszczenie stacji w poszczególnych miejscowościach zależy jest od potrzeb energetycznych, które warunkuje wielkość ośrodków osadniczych oraz rodzaj odbiorców – największe zagęszczenie urządzeń sieciowych występuje w miejscowościach: Orońsko, Tomaszów, Dobrut, Guzów.

Sieć rozdzielcza niskiego napięcia **0,4 kV** jest siecią bezpośrednio zasilającą odbiorców komunalno-bytowych (gospodarstwa domowe oraz obiekty gminne), sektor handlu i usług oraz niewielkich odbiorców przemysłowych. Ze względu na charakter odbiorców sieć niskiego napięcia można podzielić na sieć zasilającą odbiorców w energię elektryczną oraz sieć oświetleniową. Napięcie pracy linii niskiego napięcia wynosi około **0,4 kV** w układzie **3-fazowym** oraz **0,23 kV** w układzie **1-fazowym**.

Ponad **97 %** linii niskiego napięcia na terenie gminy Orońsko należy do Rejonowego Zakładu Energetycznego w Radomiu, linie te to przewody typu Al (gołe) o przekrojach od **25 mm²** do **70 mm²**, z przewagą przekrojów **50 mm²**.

Stopień zelektryfikowania gminy określa się na poziomie **100 %** - dostęp do energii elektrycznej jest powszechny dla każdego mieszkańca.

Ogólnie stan eksploatowanej infrastruktury elektroenergetycznej ocenia się jako dobry. Awaryjność linii przyczyniająca się do przerw w dostawie energii elektrycznej do odbiorców końcowych w znacznej mierze powiązana jest z warunkami atmosferycznymi, ponieważ sieci wykonane jako napowietrzne narażone są na wyładowania atmosferyczne i silne wiatry powodujące uszkodzenia. Najstarsze elementy infrastruktury energetycznej powstawały według obowiązujących, stosownie do okresu budowy, rozwiązań katalogowych oraz w okresie znacznie mniejszego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Linie średniego i niskiego napięcia na terenie gminy Orońsko zostały wybudowane w latach (wg rozkładu procentowego):

- **1970-1980** – około **70 %**;
- **1980-1990** –około **10 %**;
- **po 1990** – około **20 %**.

Na podstawie ustawy Prawo energetyczne (art. 18 ust. 1) do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną należy między innymi planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg, znajdujących się na terenie gminy oraz finansowanie tego oświetlenia.

Na terenie gminy Orońsko zainstalowanych jest łącznie ok. **800** punktów oświetlających drogi i miejsca publiczne.

Ogólny stan oświetlenia drogowego ocenia się jako dobry. Wskazuje się na potrzebę montażu dodatkowych lamp oraz rozbudowy linii oświetlającej w obszarach powstawania nowej zabudowy.

W 2022 roku przystąpiono do modernizacji oświetlenia ulicznego mającej na celu ograniczenie kosztów za pobraną energię elektryczną. Montowane są wyłącznie lampy LED'owe, pozwalające ograniczyć zużycie energii elektrycznej. Planuje się wymienić ok. **800 szt.** opraw oświetleniowych.

STAN GAZYFIKACJI GMINY

Gmina Orońsko leży w zasięgu terytorialnym działania Mazowieckiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy Radom, jednak w stanie obecnym jest to obszar niezgazyfikowany. Sieć dystrybucji gazu ziemnego na obszarach sąsiednich istnieje tylko w dwóch gminach, tj.: gminie Kowala - jest to sieć średnioprężna oraz w gminie Szydłowiec – sieć skoncentrowana głównie na terenie miasta.

Gmina Orońsko, przy obecnym zainwestowaniu w sieć gazową, znajduje się poza zasięgiem sieci gazociągów wysokociśnieniowych.

Do celów socjalno-bytowych (głównie do przygotowywania posiłków oraz ciepłej wody użytkowej) powszechnie stosuje się gaz ciekły propan-butan. Dystrybucja gazu bezprzewodowego prowadzona jest przez kilku prywatnych pośredników i obejmuje wszystkie sołectwa.

Brak postępu w precyzowaniu przez gminę Orońsko planów dotyczących gazyfikacji wynika z małego zainteresowania mieszkańców inwestycją, które kształtują m.in.: relacje cenowe gazu wobec paliw tradycyjnych, niska dochodowość działalności rolniczej, ewentualne potrzeby inwestycyjne indywidualnych gospodarstw domowych w zakresie wymiany wewnętrznych systemów grzewczych.

Ponieważ doprowadzenie gazu wiąże się z wysokimi kosztami, inwestycja przy braku wystarczająco dużego zapotrzebowania ze strony potencjalnych odbiorców, może okazać się dla dystrybutora nieopłacalna.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Mazowieckiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy Radom gazyfikacja obszaru gminy Orońsko będzie możliwa, jeśli zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki budowy odcinków sieci gazowych. W przypadku braku możliwości budowy odcinków sieci gazowych, zgodnie z art. 7 pkt 1 Ustawy prawo energetyczne, gazyfikacja może być realizowana na warunkach określonych w odrębnych umowach zawartych pomiędzy przedsiębiorstwem gazowniczym, a gminą bądź odbiorcą.

W 2022 roku, na prośbę potencjalnego inwestora, przeprowadzono sondaż ankietowy wśród mieszkańców z terenu Gminy Orońsko dotyczący chęci podłączenia do sieci gazowniczej. Na chwilę obecną, nie ma rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie.

DOSTĘP DO INTERNETU SZEROKOPASMOWEGO

W 2022 roku Gmina Orońsko nie przystępowała do inwestycji związanych z dostępem do Internetu szerokopasmowego. Wszelkie inicjatywy z tym związane oferowane były przez prywatne przedsiębiorstwa. Obecnie, projektowana jest infrastruktura stanowiąca część sieci w ramach projektu Polska Cyfrowa – POPC3. Projekt ten ma na celu wspieranie działań umożliwiających jak najszerszy dostęp do sieci szerokopasmowych, poprzez udzielanie przedsiębiorstwom telekomunikacyjnym wsparcia na finansowanie przedsięwzięć uwzględniających budowę, rozbudowę lub przebudowę sieci infrastruktury telekomunikacyjnej, zapewniających głównie szerokopasmowy dostęp do szybkiego Internetu, tj. o parametrach **30 Mb/s** i więcej. W ramach programu OSE internet szerokopasmowy został doprowadzony do szkół zlokalizowanych w naszej gminie.

STAN ILOŚCIOWY I JAKOŚCIOWY DRÓG GMINNYCH

W 2022 układ komunikacyjny w gminie Orońsko stanowiły drogi publiczne, krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz drogi wewnętrzne i dojazdowe.

Drogi publiczne krajowe – to trasa ekspresowa S-7 od węzła Radom Południe w Krogulczy Suchej do granic gminy na odcinku **7,3 km** wraz z drogami serwisowymi.

Drogi publiczne wojewódzkie – to dawna droga krajowa nr 7 od węzła Radom Południe w Krogulczy Suchej do granic gminy w Wałsnowie na odcinku o długości **9 km**.

Drogi publiczne powiatowe - na terenie Gminy Orońsko znajduje się **12** odcinków dróg powiatowych zarządzanych przez zarząd dróg powiatowych w Szydłowcu. Łączna długość dróg powiatowych wynosi **45,560 km**, w tym **43,235 km** dróg o nawierzchni twardej.

Drogi publiczne gminne- zostają ustanowione uchwałą Rady Gminy. W gminie Orońsko w 2022 roku status drogi gminnej posiadało **36** odcinków dróg i łącznej długości **57,971 km**, w tym o nawierzchni twardej (bitumicznej, betonowej z kostki) **32,54 km** oraz nawierzchni gruntowej **25,431 km**.

Tabela 5 Wykaz dróg gminnych (stan na 2022 rok)

L.p.	Numer drogi	Nazwa drogi
1	400401W	Orońsko, ul. Rieczna
2	400402W	Krogulcza Sucha – granica gminy
3	400403W	Krogulcza Mokra – granica gminy
4	400404W	Guzów – Krogulcza Mokra
5	400405W	Ciepła - Dobrut
6	400406W	Tomaszów – Śniadków - Wałsnów
7	400407W	Wałsnów
8	400408W	Bąków – granica gminy
9	400409W	Zaborowie – Chałupki Łaziskie
10	400410W	Chronów – Chałupki Łaziskie
11	400411W	Chronówek – granica gminy
12	400412W	Chronów Kolonia Dolna – granica gminy
13	400413W	Guzów - Chronówek
14	400414W	Tomaszów – granica gminy
15	400415W	Orońsko - Guzów
16	400416W	Śniadków - Helenów
17	400417W	Guzów – Chronów Kol. Górna
18	400418W	Ciepła - Bąków
19	400419W	Chronów Kolonia Dolna - Guzów
20	400420W	Orońsko, ul. Szkolna
21	400421W	Orońsko, ul. Osiedlowa
22	400422W	Orońsko, ul. Zagórska
23	400423W	Orońsko, ul. Topolowa
24	400424W	Orońsko, ul. Wesoła
25	400425W	Orońsko, ul. Graniczna
26	400426W	Dobrut – (przez Starą Wieś)
27	400427W	Łaziska
28	400428W	Guzów Kolonia
29	400429W	Zaborowie
30	400430W	Bąków
31	400431W	Ciepła
32	400432W	Orońsko, cz. dz. nr 39/3 ul. Spółdzielcza
33	400433W	Orońsko, dz. nr 61/29
34	400434W	Orońsko dz. Nr 100 ul. Dworska
35	400435W	Orońsko, dz. nr 96/13, 96/3, 96/12, 170/9 ul. Cicha
36	400436W	Chronów dz. nr 654, 935

W 2022 roku zostały zrealizowane inwestycje, polegające na:

- dotacji dla Powiatu Szydłowieckiego na zadanie "Przebudowa drogi powiatowej Nr 4020W Zaborowie-Omięcin-Koryciska odcinek w Zaborowiu";
- wykonaniu PFU dla zadania „Budowa drogi gminnej nr 400406W Tomaszów-Śniadków-Waśnów”
- budowie dróg gminnych w miejsc. Guzów-Kolonia (Wólka Guzowska) na działkach nr. 799/2, 800/1, 807 i 877;
- budowie odcinka drogi gminnej 400405W położonego w ciągu drogi gminnej relacji Dobrut-Bąków-Ciepła i przebudowa istniejącego obiektu mostowego na przepust stalowy - poprawa bezpieczeństwa i infrastruktury drogowej;
- wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania „Budowa drogi w Waśnowie na działce o nr ew. 477”;
- przebudowie drogi gminnej nr 400413W relacji Guzów-Chronówek zadanie I - poprawa infrastruktury drogowej;
- budowie dróg gminnych w miejsc. GuzówKolonia (Wólka Guzowska) na działkach nr. 799/2, 800/1, 807 i 877;
- wykonaniu PFU dla zadania „Modernizacja układu komunikacyjnego w miejscowości Orońsko obejmującego ulice Osiedlową, Dworską, Cichą oraz drogę gminną na działkach nr ew. 91/1, 91/11, 90/4”;
- budowie drogi położonej na działce nr ew. 21/31 obręb SKR Orońsko- I etap (dokumentacja i podbudowa);
- wykonaniu PFU dla zadania „Budowa drogi w Tomaszowie (Syberów) - etap I”;
- budowie drogi wewnętrznej położonej na działce nr ew. 29/10 obręb Śniadków;
- wykonaniu PFU dla zadania „Przebudowa dróg wewnętrznych na działkach nr 203 i 207 w miejsc. Łaziska gm. Orońsko”;
- przejściu działek 91/1, 91/11 i 90/4 w Orońsku pod drogę gminną;
- zwiększeniu bezpieczeństwa na drogach publicznych poprzez budowę oświetlenia ulicznego w Krogulczy Mokrej;
- budowie oświetlenia drogowego w miejscowości Łaziska;
- rozbudowie oświetlenia drogowego w Krogulczy Suchej przy drodze nr ew. 218;
- budowie chodnika w Orońsku na ul. Zagórskiej - poprawa infrastruktury drogowej;
- budowie drogi w miejscowości Guzów-Kolonia (Wólka Guzowska) na działkach nr 800 i 799 (dokumentacja geodezyjna, akt notarialny) - poprawa infrastruktury drogowej.

STAN MIENIA KOMUNALNEGO RUCHOMEGO – SPRZĘTU, ŚRODKÓW TRWAŁYCH

Wykaz pojazdów i sprzętu Urzędu Gminy w Orońsku:

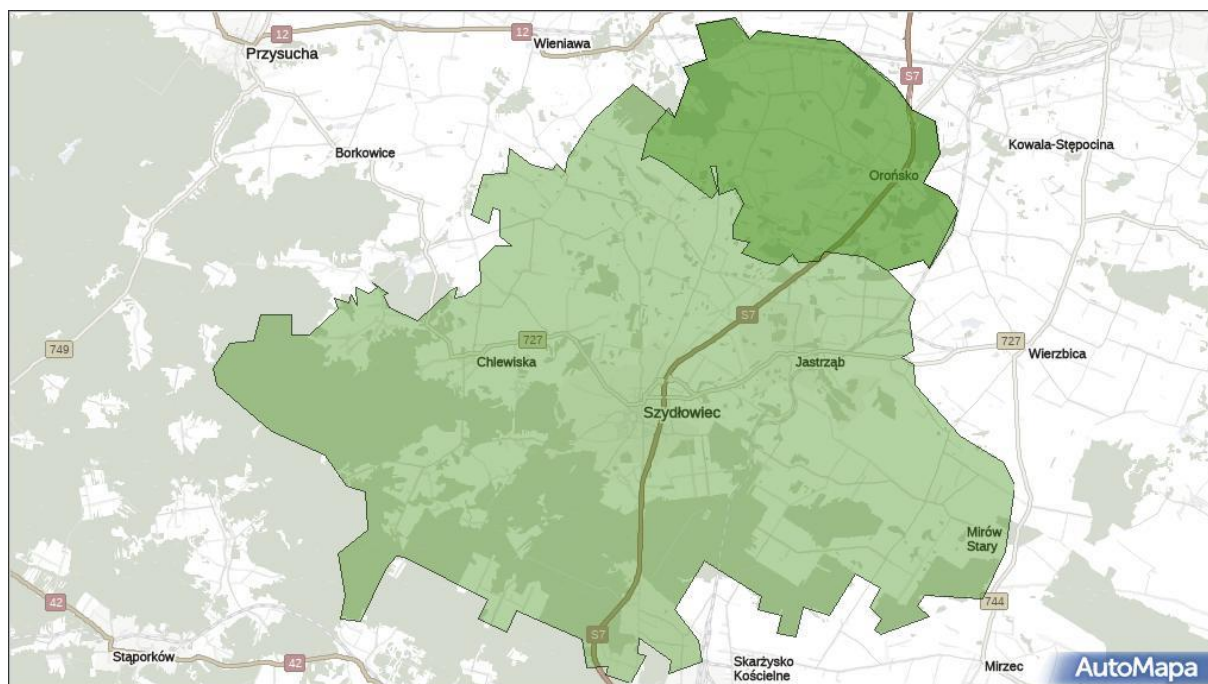
1. Ciągnik Belarus;
2. Ciągnik ZETOR;
3. Beczka asenizacyjna o poj. 4 m³;
4. Przyczepa ciągnikowa – 2 szt.;
5. Koparko-ładowarka TEREX;
6. Ciągnik John Deere;
7. Samochód ciężarowy Star 1142;
8. BUS Ford Tourneo;
9. Autosan;
10. BUS Volkswagen LT-46;

11. Piła spalinowa;
12. Kosy x 4;
13. Kosiarka;
14. Skuter;
15. Agregat prądotwórczy – 2 szt.;
16. Renault Kangoo – 2 szt.;
17. Przyczepa lekka;
18. Rębak;
19. Zamiatarka;
20. Odkurzacz;
21. Kosiarka bijakowa – 2 szt.;
22. Równiarka dróg;
23. Pług odśnieżny – 3 szt.;
24. Piaskarka;
25. Odśnieżarka – 2 szt.;
26. Opryskiwacz spalinowy;
27. Piła spalinowa z wysięgnikiem;
28. Zagęszczarka.

Pojazdy OSP:

1. VOLVO WSZ 33JG – OSP Dobrut;
2. RENAULT WSZ 5H33 – OSP Dobrut;
3. OPEL – OSP Dobrut;
4. QUAD POLARIS RANGER 570 – OSP Dobrut;
5. STAR200 WSZ P998 – OSP Orońsko;
6. MERCEDES WSZ 98NC – OSP Orońsko;
7. FORD WSZ 21AY – OSP Orońsko;
8. STAR 200 WSZ 98KG – OSP Chronów;
9. STAR 266 WSZ T209 – OSP Chronów;
10. GAZELA WSZ Y406 – OSP Tomaszów.

1.4. Gmina Orońsko na tle innych gmin powiatu szydłowieckiego

Lokalizacja gminy Orońsko na obszarze powiatu Szydłowieckiego. Źródło:

<https://mapa.targeo.pl/oronsko,716548/gmina>

Obecnie nie ma możliwości porównania danych statystycznych Gminy Orońsko z pozostałymi gminami powiatu szydłowieckiego.

Strukturę organizacyjną Urzędu Gminy stanowią:

1. Kierownictwo Urzędu Gminy, w skład wchodzi **3** osoby;
2. Referat Administracyjno-Organizacyjny i Urząd Stanu Cywilnego, stanowiska administracyjno-biurowe **8** osób, stanowiska ds. kultury i sportu **5** osób;
3. Referat Finansowy, w skład wchodzi **8** osób;
4. Referat Rozwoju i Gospodarki Komunalnej, w skład wchodzi **5** osób na stanowiskach administracyjno-biurowych oraz **3** kierowców i **6** osób na stanowiskach gospodarczych.

W raporcie są zawarte informacje o:

- Ilości mieszkańców (rozdział 1 *Charakterystyka gminy*, podrozdział 1.2 *Demografia*, s. 15);
- Deficycie budżetowym (rozdział 12 *Finanse*, s. 168);
- Wartości pozyskanych środków unijnych (rozdział 12 *Finanse*, s. 168);
- Ilości szkół (rozdział 3 *Edukacja, Kultur, Sport i Turystyka*, s. 34 i 41);
- Majątku gospodarstwa komunalnego (rozdział 12 *Finanse*, s. 168);
- Ilości organizacji pozarządowych (rozdział 8 *Współpraca z organizacjami pozarządowymi*, s. 108-118).

2. JAKOŚĆ ŻYCIA

2.1. Bezpieczeństwo ludności

SYSTEM OSTRZEGANIA I ALARMOWANIA

Ostrzeganie, alarmowanie i powiadamianie ludności stanowi jedno z wielu kluczowych zadań samorządu terytorialnego.

Gmina Orońsko w partnerstwie z gminami powiatu szydłowieckiego uczestniczyła w projekcie pt. „System wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami katastrofalnymi w Powiecie Szydłowieckim”, którego wnioskodawcą był powiat szydłowiecki. Projekt zrealizowany został w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Priorytet V – „Gospodarka przyjazna środowisku”, Działanie 5.1 „Dostosowanie do zmian klimatu.”

Syreny o mocy 900 W wchodzące w skład systemu wczesnego ostrzegania znajdują się:

- na budynku Urzędu Gminy w Orońsku,
- na budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Ciepłej.

Głównym celem projektu jest ostrzeganie ludności o zagrożeniach związanych z katastrofami naturalnymi, atakami terrorystycznymi, zjawiskami atmosferycznymi w czasie pokoju oraz alarmowanie o zagrożeniach z powietrza, skażeniach chemicznych i biologicznych w czasie wojny. Systemu pozwala na włączenie się do sprawnego i profesjonalnego systemu dla całego województwa, wzmocnienie potencjału alarmowego całego powiatu, zwiększenie bezpieczeństwa i świadomości społeczeństwa na temat systemu oraz zagrożeń.

Do sterowania syrenami przewidziano Powiatową Centralę Alarmową zbudowaną w oparciu o Modułową Centralę Alarmową, a do sterowania syrenami w gminach zainstalowano pulpity sterujące z punktami dostępowymi. Głównym zadaniem wprowadzonego systemu jest emitowanie akustycznych sygnałów alarmowych i komunikatów głosowych informujących mieszkańców o sposobie postępowania. Komunikaty głosowe odtwarzane mogą być z pamięci syreny oraz „na żywo” poprzez radiotelefon.

Używany jest w ramach organizowanych ćwiczeń powiatowych i wojewódzkich, a także rokrocznie w dniu 1 sierpnia z uwagi na obchody rocznicy Powstania Warszawskiego.

Na mocy Zarządzenie nr 47/2016 Szef Obrony Cywilnej Gminy Orońsko z dnia 20 września 2016 r. w sprawie organizacji systemu wykrywania i alarmowania na terenie Gminy Orońsko, została powołana Drużyna Wykrywania i Alarmowania oraz Punkty Alarmowe, których skład osobowy bazuje głównie na członkach Ochotniczych Straży Pożarnych. Zadaniem Drużyny jest wykonywanie zadań związanych z monitorowaniem, wykrywaniem zagrożeń, przekazywaniem informacji o ich zaistnieniu oraz ostrzeganiem i alarmowaniem ludności w okresie zagrożenia bezpieczeństwa państwa, kryzysu lub wojny.

Na terenie Gminy Orońsko znajdują się 4 Punkty Alarmowe:

- OSP Orońsko,
- OSP Dobrut,

- OSP Tomaszów,
- OSP Chronów.

W każdy czwartek odbywa się sprawdzenie łączności radiowej pomiędzy Starostwem Powiatowym, a gminami powiatu szydłowieckiego. Dodatkowo w ciągu roku organizowane są ćwiczenia powiatowe i wojewódzkie.

Zgodnie z planem szkolenia obronnego na rok 2020 Gmina Orońsko miała uczestniczyć w wojewódzkich ćwiczeniach obronnych „Mazowsze 2020”, które zostały odwołane z powodu pandemii Covid-19.

W roku 2022 na wniosek Wojskowego Komendanta Uzuppełnień w Radomiu Wójt Gminy Orońsko wydał 8 decyzji administracyjnych z zakresu przeznaczenia nieruchomości i rzeczy ruchomych na cele świadczeń na rzecz obronności.

W celu zabezpieczenia etatowej obsady wykonującej zadania obronne w Urzędzie Gminy w Orońsku, Wójt wydał 3 decyzje administracyjne z zakresu obowiązku świadczeń osobistych na rzecz obronności.

STAN PRZESZKOLENIA NAUCZYCIELI Z ZAKRESU PIERWSZEJ POMOCY

PSP Ciepła - zatrudnionych jest **17** nauczycieli (**10** nauczycieli na pełny etat) - wszyscy (**17**) zostali przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

PSP Wałsnów - wszyscy nauczyciele (**17** osób) z PSP w Wałsnowie zostali przeszkoleni z zakresu pierwszej pomocy.

PSP Orońsko - wszyscy nauczyciele tj. **29** osób zostali przeszkoleni z zakresu pierwszej pomocy.

PSP Guzów – wszyscy nauczyciele (**17** osób) zostali przeszkoleni z zakresu pierwszej pomocy

Przedszkole Samorządowe – wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni z zakresu pierwszej pomocy.

STAN TECHNICZNY I ORGANIZACYJNY JEDNOSTEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

OSP w Orońsku – Jednostka ta zrzesza w swoich szeregach **30** czynnych, wyszkolonych druhów strażaków, w tym: **12** dowódców, **7** naczelników, **6** operatorów sprzętu. Ponadto w strukturach OSP funkcjonuje młodzieżowa drużyna pożarnicza zrzeszająca **25** członków. Jednostka jest wpisana do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

OSP w Orońsku na wyposażeniu posiada dwa samochody ratowniczo-gaśnicze: STAR 200 GBA 2,5/16 z 1986 r. i MERCEDES ATEGO 19/23 GBA 2,5/32 z 2013 r. oraz samochód marki Ford Transit z 2008 r. do ratownictwa drogowego, wyposażony w profesjonalny sprzęt ratowniczy.

Ponadto na wyposażeniu jednostki znajduje się sprzęt ratowniczy, między innymi: różnego rodzaju węże pożarnicze, piły spalinowe do drzewa i betonu, aparaty powietrzne, ubrania specjalistyczne i koszarowe, 4 agregaty prądotwórcze, profesjonalny sprzęt ratownictwa medycznego, motopompy pływające (szt. 2), motopompy szlamowe (2 szt.) oraz motopompę pożarniczą.

Budynek OSP w Orońsku został wybudowany w 1962 roku. Budynek składa się z: 3 garaży, świetlicy, szatni, warsztatu oraz pomieszczeń socjalnych.

OSP w Dobrucie – Jednostka ta zrzesza w swoich szeregach 62 czynnych, wyszkolonych druhów, w tym: 18 dowódców, 12 naczelników, 9 operatorów sprzętu. Ponadto w strukturach OSP funkcjonują dwie młodzieżowe drużyny pożarnicze zrzeszające 18 członków (8 członków drużyna żeńska i 10 członków drużyna męska). Jednostka jest wpisana do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Jednostka posiada dwa samochody średnie ratowniczo – gaśnicze: Renault D14 z roku 2020, Volvo GBA 2,5/16 z roku 2010 oraz lekki: Opla z roku 2012. Jednostka posiada także Quad Polaris Ranger 570, łódź ratunkową z przyczepką i silnikiem zaburtowym, zestaw ciężki do ratownictwa drogowego typu HOLMA TRO, dwa kombinezony wypornościowe, sanie lodowe, zestaw do ratownictwa wodnego ABC, 3 pompy szlamowe, 2 pompy pływające, 2 agregaty prądotwórcze. Budynek OSP w Dobrucie został wybudowany w 1983 roku. Budynek składa się z 2 garaży, szatni, świetlicy. Stan budynku określa się, jako bardzo dobry.

OSP w Tomaszowie – Jednostka ta zrzesza w swoich szeregach 11 czynnych, wyszkolonych druhów strażaków, w tym: 4 dowódców, 2 naczelników, 5 operatorów sprzętu. Ponadto w strukturach OSP funkcjonuje młodzieżowa drużyna pożarnicza zrzeszająca 11 członków.

Jednostka posiada samochód gaśniczy Gazela, motopompę, piłę spalinową, myjkę ciśnieniową, agregat prądotwórczy jednofazowy.

Budynek OSP w Tomaszowie został wybudowany w 1972 roku. Budynek składa się z garażu, pomieszczeń socjalnych i świetlicy. Stan budynku można określić, jako dobry.

OSP w Chronowie – Jednostka ta zrzesza w swoich szeregach 16 czynnych, wyszkolonych druhów strażaków, w tym: 4 dowódców, 1 naczelnika, 1 operatora sprzętu.

Jednostka posiada dwa samochody gaśnicze: Star 266 GBA 2,3 /16 z roku 1981, STAR 200 oraz piły spalinowe 2 szt., agregaty prądotwórcze 2 szt., pompę pływającą, pompę szlamową, torbę ratowniczą z deską ortopedyczną, nożyce holmatro, butle tlenowe z maskami – 2 komplety.

Budynek OSP w Chronowie został wybudowany w 1967 roku. Budynek składa się z garażu, pomieszczeń socjalnych i świetlicy. Stan budynku można określić, jako dobry.

ZABEZPIECZENIE UJĘĆ WODY PITNEJ

Wszystkie ujęcia wody występujące na terenie Gminy Orońsko posiadają urzędzoną strefę ochrony bezpośredniej, natomiast potrzeba ustanowienia strefy ochrony pośredniej zostanie określona na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka, zgodnie z procedurą określoną w przepisach prawa.

Zgodnie z art. 133 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (t. jedn. Dz. U. 2022 poz. 2625 ze zm.), właściciel ujęcia wody realizujący zadania w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę jest obowiązany przeprowadzić analizę ryzyka i przekazać ją do właściwego wojewody. Obowiązek przeprowadzenia analizy ryzyka dotyczy ujęć wody dostarczających więcej niż **10 m³** wody na dobę lub służących zaopatrzeniu w wodę więcej niż **50** osób oraz indywidualnych ujęć wody dostarczających do **10 m³** wody na dobę lub służących zaopatrzeniu w wodę do **50** osób, jeżeli woda jest dostarczana, jako woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, w ramach działalności handlowej, usługowej, przemysłowej albo do budynków użyteczności publicznej.

Właściciele ujęć wody, dla których nie ustanowiono strefy ochronnej obejmującej teren ochrony pośredniej na podstawie art. 58 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 573, w terminie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy przeprowadzą analizę ryzyka, o której mowa w art. 133 ust. 3, i złożą wnioski o ustanowienie stref ochronnych obejmujących teren ochrony bezpośredniej oraz teren ochrony pośredniej, jeżeli jest to uzasadnione wynikami tej analizy.

Dotychczas, zgodnie z art. 551 ust. 2 w/w ustawy, właściciele ujęć wody, dla których nie ustanowiono strefy ochronnej obejmującej teren ochrony pośredniej, w terminie 5 lat od wejścia w życie ustawy, przeprowadzają analizę ryzyka (tj. do końca 2027 r.) i składają wnioski o ustanowienie stref ochronnych obejmujących teren ochrony bezpośredniej oraz teren ochrony pośredniej, jeżeli jest to uzasadnione wynikami tej analizy.

2.2. Działania skierowane do seniorów

Gminna Rada Seniorów w Orońsku została powołana Uchwałą Nr LVII/282/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 roku. W tej samej uchwale został nadany jej statut. Zarządzeniem Nr 110/2022 Wójta Gminy Orońsko z dnia 27 grudnia 2022 r. zostali powołani członkowie Gminnej Rady Seniorów w Orońsku na lata 2023-2024. W jej skład weszło **6** osób: Gibała Zdzisław (Przewodniczący), Gumulak Barbara (Sekretarz), Niewiadomski Zygmunt (Wiceprzewodniczący), Wichucka Janina (Wiceprzewodnicząca), Zielińska Halina (Członek), Zieliński Stefan (Członek). Członkowie Gminnej Rady Seniorów w Orońsku pełnią swoje funkcje społecznie.

Rada Seniorów, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny w kwestiach związanych z osobami starszymi i działaniami podejmowanymi na ich rzecz przez funkcjonujące w Gminie instytucje publiczne, organizacje pozarządowe i kluby seniora.

Współpraca Rady Seniorów w organami Gminy Orońsku dotyczy obszaru spraw lokalnych, planowania i realizacji polityki senioralnej.

Celem strategicznym Programu Wieloletniego Senior+ jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym poprzez dofinansowanie rozbudowy infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz zwiększenie miejsc w ośrodkach wsparcia „Senior+”, tj. Wsparcie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”.

Celem operacyjnym Programu jest zapewnienie wsparcia seniorom poprzez umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej – w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. W ramach Programu udostępniana jest seniorom infrastruktura pozwalająca na aktywne spędzanie wolnego czasu, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz środowiska lokalnego.

Głównym celem działalności Klubu „Senior+” jest budowanie i utrzymywanie relacji społecznych, przełamywanie wykluczenia społecznego, samotności, pobudzanie aktywności seniorów w różnych sferach życia codziennego, zachęcanie do aktywnego, ciekawego i twórczego spędzania czasu wolnego, promowanie samopomocy, zainteresowanie kulturą i sztuką, zachęcanie do prac manualnych rozwijających i podtrzymujących sprawność ruchową, kreatywne myślenie, współpracę w grupie.

Program jest skierowany do osób w wieku 60 lat i więcej, nieaktywnych zawodowo z terenu gminy Orońsko. Obecnie Klub Senior+ w Orońsku dysponuje **30** miejscami.

Klub Senior+ jest czynny w poniedziałki (od 08:00 do 16:00), środy (od 10:00 do 14:00) i piątki (od 08:00 do 16:00).

W 2022 roku gmina Orońsko otrzymała dofinansowanie z budżetu państwa w wysokości **44 186,00 zł** na zapewnienie funkcjonowania klubu Senior+ w ramach „Programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2022”. Całkowita wartość inwestycji wyniosła **98 736,00 zł**.

2.3. Działania skierowane do osób z niepełnosprawnościami

W 2022 roku Gmina Orońsko starała się realizować poszczególne założenia Planu działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2020-2024. Udało się m.in. zakończyć inwestycję polegającą na budowie windy zewnętrznej wraz z przebudową wejścia do budynku Urzędu Gminy.

Ponadto, Gmina Orońsko pozyskała dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z projektu pn. „Dostępny samorząd – granty”, finansowanego ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne. Celem projektu jest poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez wsparcie JST w spełnieniu wymogów dostępności określonych w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1062).

Realizacja projektu zakończy się 31 grudnia 2023 r. Granty otrzymało 847 jednostek samorządu terytorialnego, w tym tylko 255 w kategorii „dużego grantu”. Gmina Orońsko otrzymała „duży grant” w wysokości 245 034,30 złotych na zadanie pn. „Dostosowanie Urzędu Gminy w Orońsku do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami”. W ramach grantu planuje się wykonać w budynku Urzędu Gminy w Orońsku: adaptację pomieszczenia na Biuro Obsługi Klienta/Kasę Urzędu, montaż poręczy przyściennej schodowej, balustrady schodowej oraz poręczy ściennych wzdłuż biegu korytarzy, dostosowanie toalety do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami na parterze budynku, wymianę drzwi wewnętrznych, dostosowanie schodów do wymagań architektonicznych, montaż pętli indukcyjnej oraz montaż trzech planów tyflograficznych w alfabecie Braille’a.

Szczegółowe informacje dotyczące zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami przez Urząd Gminy zamieszczone są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz stronie internetowej Urzędu Gminy w Orońsku w zakładce: Dostępność. Udostępniane są w niej wszelkie informacje/ wnioski, w tym:

- a) Komunikat w sprawie wyznaczenia Koordynatora do Spraw Dostępności w Urzędzie Gminy w Orońsku;
- b) Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2020-2024;
- c) Informacja w sprawie obsługi osób niesłyszących, głuchoniemych i głuchoniewidomych;
- d) Informacja w sprawie asysty w dostępie i poruszaniu się po budynku Urzędu Gminy w Orońsku;
- e) Dane osób wyznaczonych na Liderów Dostępności jednostek podległych Gminie Orońsko;
- f) Lista podmiotów wspierających osoby ze szczególnymi potrzebami;
- g) Informacja o możliwości składania uwag i sugestii dotyczących dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej;
- h) Raport o stanie zapewniania dostępności podmiotu publicznego;
- i) Deklaracja dostępności strony internetowej;
- j) Formularz wniosku o zapewnienie dostępności;
- k) Formularz zgłoszenia o zauważonym braku dostępności.

3. EDUKACJA, KULTURA, SPORT I TURYSTYKA

3.1. Charakterystyka inwestycji opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym

ILOŚĆ ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH I ILOŚĆ DZIECI UCZĘSZCZAJĄCYCH DO PRZEDSZKOŁA SAMORZĄDOWEGO

Na terenie gminy funkcjonuje 1 Przedszkole Samorządowe w Orońsku z oddziałami:

- w Orońsku ul. Brandta 43 (1 oddział) oraz ul. Wesoła 8 (2 oddziały) – 75 dzieci;
- w Tomaszowie 44b (1 oddział) – 16 dzieci;
- w Krogulczy Suchej 34 (punkt przedszkolny – 1 oddział) – 13 dzieci.

Tabela 6 Ilość oddziałów przedszkolnych i ilość dzieci uczęszczających do przedszkola samorządowego od stycznia do sierpnia 2022 roku

L.P.	Oddział	Liczba dzieci
1	I	25
2	II	25
3	III	24
4	IV	15
5	ZWP	13
RAZEM		102

Tabela 7 Ilość oddziałów przedszkolnych i ilość dzieci uczęszczających do przedszkola samorządowego od września do grudnia 2022 roku

L.P.	Oddział	Liczba dzieci
1	I	25
2	II	25
3	III	25
4	IV	13
5	V	13
RAZEM		101

ILOŚĆ ŻŁOBKÓW LUB INNYCH FORM OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 ORAZ ILOŚĆ DZIECI KORZYSTAJĄCYCH Z TYCH FORM OPIEKI

W 2022 roku na terenie gminy Orońsko nie funkcjonowały żłobki, kluby dziecięce lub inne formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

STAN TECHNICZNY OBIEKTÓW ORAZ DOSTOSOWANIE DO KORZYSTANIA PRZEZ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE, OMÓWIENIE ZMIAN

Oddział ul. Brandta 43

1. Teren wokół placówki:
  - Teren na którym znajduje się placówka jest ogrodzony;
  - Ogrodzenie w bardzo dobrym stanie, nie budzi zastrzeżeń;
  - Nawierzchnie drogi dojazdowej i chodnika w bardzo dobrym stanie.
2. Część zewnętrzna budynku:
  - Główne wejście odpowiednio oświetlone, stan techniczny oznakowań bardzo dobry;
  - Miejscowe zarysowania i pęknięcia na części powierzchni ścian zewnętrznych.
  - Stolarka okienna nie budzi zastrzeżeń;
  - Stan pokrycia dachowego bez zastrzeżeń.
3. Część wewnętrzna budynku:
  - Podłogi w dobrym stanie, gaśnica zaktualizowana;
  - Drzwi wewnętrzne i okna w stanie technicznym bardzo dobrym;
  - Drogi i wyjścia ewakuacyjne oznakowane.
4. Sala zajęć:
  - Stan techniczny podłóg, stolarki drzwiowej i okiennej prawidłowy;
  - Prawidłowe, gniazda elektryczne zabezpieczone;
  - Meble i wyposażenie w dobrym stanie.
5. Pomieszczenia sanitarne:
  - **2** kabiny;
  - **3** czynne punkty, **3** miski klozetowe, **2** umywalki w dobrym stanie technicznym;
  - Ogrzewanie, oświetlenie, stan posadzki, czystość - nie budzi zastrzeżeń.
6. Szatnia:
  - Stan podłóg, stolarki drzwiowej i okiennej, stan wyposażenia, czystość - bez zastrzeżeń.
7. Pomieszczenie kuchni i zaplecza kuchennego:
  - Sprawność wentylacji - Nie budzi zastrzeżeń;
  - Sprawność urządzeń kuchennych (w tym zmywarki) - Nie budzi zastrzeżeń;
  - Wyposażenie apteczki pierwszej pomocy - Zgodne z zaleceniami;
  - Stan sanitarny w pomieszczeniach - Zgodny z wymogami SANEPID-u.
8. Zabezpieczenia przeciwpożarowe:
  - Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego – zapoznanie pracowników;
  - Rozmieszczenie sprzętu przeciwpożarowego – Zgodne z wymaganiami.
9. Instalacje w obrębie placówki:
  - Instalacja elektryczna (oznakowanie i dostępność do głównego wyłącznika, oznakowanie i zamknięcie skrzynek i rozdzielni, badania i pomiary) – bez zastrzeżeń;
  - Instalacja grzewcza i wentylacyjna – zgodnie z wymaganiami;
  - Instalacja wodno – kanalizacyjna (oznakowanie i dostęp do głównego zaworu wody, zabezpieczenie studzienek) – bez zastrzeżeń.

Instalacja ochronna przeciwpożarowa – Spełnia wymogi określone w ustawie Prawo Budowlane.

Oddział ul. Wesoła 8

1. Teren wokół placówki:
  - Teren na którym znajduje się placówka jest ogrodzony;
  - Ogrodzenie w bardzo dobrym stanie, nie budzi zastrzeżeń;
  - Nawierzchnie drogi dojazdowej i chodnika w bardzo dobrym stanie;
  - Zabezpieczenie otworów kanalizacyjnych i studzienek nie budzi zastrzeżeń.
2. Część zewnętrzna budynku:
  - Główne wejście odpowiednio oświetlone, stan techniczny oznakowań bardzo dobry;
  - Elewacja budynku – ubytki, pęknięcia, stolarka okienna;
  - Stolarka okienna nie budzi zastrzeżeń;
  - Stan pokrycia dachowego bez zastrzeżeń.
3. Część wewnętrzna budynku:
  - Podłogi nie stwarzają zagrożeń dla bezpieczeństwa, gaśnica zaktualizowana;
  - Drzwi wewnętrzne i okna w stanie technicznym dobrym;
  - Bez zastrzeżeń, drogi i wyjścia ewakuacyjne oznakowane.
4. Sala zajęć:
  - Stan techniczny podłóg, stolarki drzwiowej i okiennej – nie budzi zastrzeżeń, prawidłowy;
  - Prawidłowe , gniazda elektryczne zabezpieczone;
  - Meble i wyposażenie w dobrym stanie.
5. Pomieszczenia sanitarne dla dzieci:
  - **3** kabiny + **1** kabina dla osób niepełnosprawnych;
  - **4** czynne punkty, **4** miski klozetowe, **5** umywalek, brodzik z prysznicem;
  - Ogrzewanie, oświetlenie, stan posadzki, czystość – Nie budzi zastrzeżeń.
6. Pomieszczenia sanitarne dla personelu:
  - **1** kabina;
  - **1** miska klozetowa, **1** umywalka.
7. Szatnia:
  - Stan podłóg, stolarki drzwiowej i okiennej, stan wyposażenia, czystość – Bez zastrzeżeń.
8. Pomieszczenie kuchni i zaplecza kuchennego:
  - Stan posadzki – Bez zastrzeżeń;
  - Sprawność wentylacji – Nie budzi zastrzeżeń;
  - Sprawność urządzeń kuchennych (w tym zmywarki) – Nie budzi zastrzeżeń;
  - Wyposażenie apteczki pierwszej pomocy – Zgodne z zaleceniami;
  - **2** umywalki;
  - Stan sanitarny w pomieszczeniach – Zgodny z wymogami SANEPID-u.
9. Pomieszczenie socjalne:
  - **1** umywalka.
10. Zabezpieczenia przeciwpożarowe:
  - Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego – zapoznanie pracowników;
  - Oznakowanie dróg ewakuacyjnych – zgodne z wymaganiami;

- Rozmieszczenie sprzętu przeciwpożarowego – Zgodne z wymaganiami.
11. Instalacje w obrębie placówki:
- Instalacja elektryczna (oznakowanie i dostępność do głównego wyłącznika, oznakowanie i zamknięcie skrzynek i rozdzielni, badania i pomiary);
  - Bez zastrzeżeń – Instalacja grzewcza i wentylacyjna;
  - Zgodnie z wymaganiami – Instalacja wodno – kanalizacyjna.

Instalacja ochronna przeciwpożarowa – Spełnia wymogi określone w ustawie Prawo Budowlane

Oddział w Tomaszowie 44b

1. Teren wokół placówki:
  - Teren na którym znajduje się placówka jest ogrodzony;
  - Ogrodzenie w dobrym stanie, nie budzi zastrzeżeń;
  - Nawierzchnie drogi dojazdowej w dobrym stanie;
  - Zabezpieczenie otworów kanalizacyjnych i studzienek nie budzi zastrzeżeń.
2. Część zewnętrzna budynku:
  - Główne wejście odpowiednio oświetlone, stan techniczny oznakowań bardzo dobry;
  - Stolarka okienna nie budzi zastrzeżeń;
  - Stan pokrycia dachowego bez zastrzeżeń.
3. Część wewnętrzna budynku:
  - Podłogi w dobrym stanie, gaśnica zaktualizowana;
  - Drzwi wewnętrzne i okna w stanie technicznym bardzo dobrym;
  - Bez zastrzeżeń, drogi i wyjścia ewakuacyjne oznakowane.
4. Sala zajęć:
  - Stan techniczny podłóg, stolarki drzwiowej i okiennej – Nie budzi zastrzeżeń, prawidłowy;
  - Prawidłowe, gniazda elektryczne zabezpieczone;
  - Meble i wyposażenie w bardzo dobrym stanie.
5. Pomieszczenia sanitarne
  - Ilość kabin (punktów) dla chłopców i dziewcząt – **1** kabina;
  - **2** czynne punkty, **2** miski klozetowe, **3** umywalki w dobrym stanie technicznym.
6. Szatnia
  - Stan podłóg, stolarki drzwiowej i okiennej, stan wyposażenia, czystość – bez zastrzeżeń.
7. Pomieszczenie kuchni i zaplecza kuchennego
Bez zastrzeżeń:
  - Sprawność wentylacji;
  - Sprawność urządzeń kuchennych (w tym zmywarki);
  - Wyposażenie apteczki pierwszej pomocy;
  - Stan sanitarny w pomieszczeniach – Zgodny z wymogami SANEPID-u.
8. Zabezpieczenia przeciwpożarowe
  - Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego – zapoznanie pracowników;
  - Oznakowanie dróg ewakuacyjnych;

- Rozmieszczenie sprzętu przeciwpożarowego – Zgodne z wymaganiami.
9. Instalacje w obrębie placówki
- Bez zastrzeżeń:
- Instalacja wodno – kanalizacyjna (oznakowanie i dostęp do głównego zaworu wody, zabezpieczenie studzienek);
  - Instalacja ochronna przeciwpożarowa;
  - Urządzenia piorunochronne.

Oddział w Krogulczy Suchej 34

1. Teren wokół placówki:
  - Teren na którym znajduje się placówka jest ogrodzony;
  - Ogrodzenie w dobrym stanie, nie budzi zastrzeżeń;
  - Nawierzchnie drogi dojazdowej w dobrym stanie;
  - Zabezpieczenie otworów kanalizacyjnych i studzienek nie budzi zastrzeżeń;
  - Oświetlenie terenu, Prawidłowe, bez zastrzeżeń.
2. Część zewnętrzna budynku:
  - Główne wejście odpowiednio oświetlone, stan techniczny oznakowań bardzo dobry;
  - Stolarka okienna nie budzi zastrzeżeń;
  - Stan pokrycia dachowego bez zastrzeżeń.
3. Część wewnętrzna budynku:
  - Podłogi w dobrym stanie, gaśnica zaktualizowana;
  - Drzwi wewnętrzne i okna w stanie technicznym bardzo dobrym;
  - Bez zastrzeżeń, drogi i wyjścia ewakuacyjne oznakowane.
4. Sala zajęć:
  - Stan techniczny podłóg, stolarki drzwiowej i okiennej – nie budzi zastrzeżeń, prawidłowy;
  - Prawidłowe , gniazda elektryczne zabezpieczone;
  - Meble i wyposażenie w bardzo dobrym stanie.
5. Pomieszczenia sanitarne:
  - Ilość kabin (punktów) dla chłopców i dziewcząt – 1 kabina;
  - 2 czynne punkty, 2 miski klozetowe, 3 umywalki w dobrym stanie technicznym.
6. Szatnia:
  - Stan podłóg, stolarki drzwiowej i okiennej, stan wyposażenia, czystość - bez zastrzeżeń;
  - Zamocowanie wieszaków w szatni – Bez zastrzeżeń.
7. Pomieszczenie kuchni i zaplecza kuchennego:

Bez zastrzeżeń:

  - Sprawność wentylacji;
  - Sprawność urządzeń kuchennych (w tym zmywarki);
  - Wyposażenie apteczki pierwszej pomocy;
  - Oznaczenie wyłączników prądu;
  - Stan sanitarny w pomieszczeniach – zgodny z wymogami SANEPID-u.
8. Zabezpieczenia przeciwpożarowe:
  - Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego – zapoznanie pracowników;

- Oznakowanie dróg ewakuacyjnych – zgodne z wymaganiami.
9. Instalacje w obrębie placówki:
- Bez zastrzeżeń:
- Instalacja elektryczna (oznakowanie i dostępność do głównego wyłącznika, oznakowanie i zamknięcie skrzynek i rozdzielni, badania i pomiary);
  - Instalacja grzewcza i wentylacyjna;
  - Instalacja ochronna przeciwpożarowa;
  - Instalacja wodno – kanalizacyjna (oznakowanie i dostęp do głównego zaworu wody, zabezpieczenie studzienek).

STRUKTURA KADRY PEDAGOGICZNEJ I JEJ ROZWÓJ

Tabela 8 Kadra nauczycielska w 2022 roku w przeliczeniu na pełne etaty w Przedszkolu Samorządowym na terenie gminy Orońsko (okres od stycznia do sierpnia)

L.P.	Wyszczególnienie	stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
1	PS w Orońsku	3	4	1	1 0,08 0,04
2	PS w Tomaszowie	0	1 0,04	0	0
3	ZWP w Krogulczy Suchej	1	0	0	0,04

Tabela 9 Kadra nauczycielska w 2022 roku w przeliczeniu na pełne etaty w Przedszkolu Samorządowym na terenie gminy Orońsko (okres od września do grudnia)

L.P.	Wyszczególnienie	początkujący bez stopnia awansu	Początkujący /kontraktowy	mianowany	dyplomowany
1	PS w Orońsku	1	6	1 0,08	1 0,04
2	PS w Tomaszowie	0	1 0,04	0	0
3	ZWP w Krogulczy Suchej	0	1	0	0,04

Tabela 10 Liczba nauczycieli zatrudnionych/zwolnionych w 2022 roku

L.P.	Nazwa placówki	Nauczyciele zatrudnieni	Nauczyciele, którzy przeszli na emeryturę/ zwolnieni / wygaśnięcie umowy
1	PS w Orońsku	2	2
2	PS w Tomaszowie	0	0
3	ZWP w Krogulczy Suchej	0	0

Szkolenia nauczycieli:

- Udział w szkoleniu dla kadr edukacji włączającej kierowanych do pracowników pedagogicznych przedszkoli realizowanych w ramach projektu pn. „Akademia edukacji włączającej” 45 godz.;
- Udział w szkoleniu „Cyfrowi Tubylcy”, czyli jak rozwijać kompetencje cyfrowe przedszkolaków, unikając zagrożeń płynących z technologii informacyjno – komunikacyjnych – EkoTur;
- Udział w szkoleniu pn. „Trudne rozmowy z rodzicami przedszkolaków” – EkoTur;
- Udział w szkoleniu na temat „Interpretacja wyników badań z poradni pod kątem pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu”;
- Udział w szkoleniach organizowanych przez MSCDN;
- Udział w projekcie Edukacji Zdalnej „Misiowa Mama”;
- Udział w szkoleniach organizowanych przez szkolna24.pl;
- Udział w szkoleniach e- learningowych prowadzonym przez „EduAkcja”;
- Udział w konferencjach Akademii „MAC” i „WSiP”;
- Udział w szkoleniach on-line – Oficyna LEX.

OCENA ZAPOTRZEBOWANIA SPOŁECZNEGO NA MIEJSCA W PRZEDSZKOLACH I ŻŁOBKACH ORAZ DOSTĘPNOŚCI MIEJSC

Placówka posiada **105** miejsc dla dzieci w wieku przedszkolnym. Jak wynika ze składanych wniosków przez rodziców o przyjęcie dziecka do przedszkola, zapotrzebowanie jest znacznie większe. Należy przypuszczać, że dodatkowy oddział przedszkolny spełniłby oczekiwania rodziców dotyczące edukacji przedszkolnej ich dzieci. Koniecznie powinien być on zlokalizowany w budynku, w którym znajdują się już dwa oddziały przedszkolne.

ILOŚĆ NAUCZYCIELI POSIADAJĄCYCH KWALIFIKACJE DO PRACY Z UCZNIAMI O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH

W placówce jest zatrudnionych **3** nauczycieli posiadających kwalifikacje do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

- mgr pedagogiki rewalidacyjnej i edukacji przedszkolnej, kurs kwalifikacyjny z terapii pedagogicznej, studia podyplomowe z logopedii;
- studia podyplomowe z terapii pedagogicznej;
- studia podyplomowe z logopedii i neurologopedii.

ILOŚĆ WYCHOWANKÓW POSIADAJĄCYCH ORZECZENIE O POTRZEBIE KSZTAŁCENIA SPECJALNEGO

W placówce jest **1** dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, któremu udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

3.2. Charakterystyka szkół podstawowych

ILOŚĆ SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I LICZBA UCZNIÓW W POSZCZEGÓLNYCH SZKOŁACH Z PODZIAŁEM NA KLASY

Gmina Orońsko realizuje zadania na poziomie szkolnictwa podstawowego prowadząc własne szkoły o ośmioletnim cyklu kształcenia oraz udziela dotacji celowej dla podmiotu społecznego.

Publiczne Szkoły Podstawowe prowadzą działalność dydaktyczną, opiekuńczą i wychowawczą organizując w szkołach między innymi biblioteki, świetlice, stołówki, obiekty sportowe, poradnictwo logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rewalidacyjne, działania kulturalne, patriotyczne i sportowe.

Na terenie Gminy Orońsku w 2022 roku funkcjonowały **4** szkoły podstawowe:

1. PSP im. J. Brandta w Orońsku;
2. PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej;
3. PSP w Guzowie;
4. PSP w Wałsnowie.

Tabela 11 Liczba uczniów w poszczególnych szkołach z podziałem na klasy (stan na rok 2022)

Klasa	PSP im. J. Brandta w Orońsku	PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej	PSP w Guzowie	PSP w Wałsnowie
0	39	0	0	0
I	27	2	12	6
II	33	9	6	10
III	32	10	12	10
IV	19	7	10	14
V	39	11	12	8
VI	32	8	8	6
VII	25	5	9	12
VIII	21	10	9	12
RAZEM	267	62	78	78

STAN TECHNICZNY OBIEKTÓW ORAZ DOSTOSOWANIE DO KORZYSTANIA PRZEZ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE, OMÓWIENIE ZMIAN, WYMIENIĆ INWESTYCJE W TYM ZAKRESIE

PSP im. J. Brandta w Orońsku

Stan techniczny budynków szkoły – dobry. W ubiegłym roku nie dokonywano inwestycji w zakresie dostosowania do korzystania przez osoby niepełnosprawne. W szkole znajdują się dwa podjazdy dla osób niepełnosprawnych oraz winda wewnątrz budynku.

PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej

Budynek w dobrym stanie technicznym zapewniającym dalsze bezpieczne jego użytkowanie. Brak podjazdu dla osób niepełnosprawnych.

PSP w Guzowie

Stan techniczny budynku w stanie ogólnym dobrym. Dostosowanie do korzystania przez osoby niepełnosprawne polega na możliwości dostania się do budynku na parter placówki, tj. korytarza i sal dydaktycznych. Łazienki nie są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dostęp do wyższych partii budynku typu sala gimnastyczna czy I piętro jest wręcz niemożliwa bez pomocy innych osób.

PSP w Wałsnowie

Na terenie szkoły zapewnione jest i jest w dobrym stanie technicznym:

- właściwe oświetlenie oraz równa nawierzchnia dróg, przejść i boisk;
- instalacja do odprowadzania ścieków i wody deszczowej;
- otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia zakryte są odpowiednimi pokrywami;
- schody wyposażone są w balustrady z poręczami.

W pomieszczeniach szkoły zapewnione jest:

- wyposażenie w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy;
- nauczyciele zatrudnieni w/w szkole posiadają przeszkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- właściwe oświetlenie, wentylacja i ogrzewanie;
- urządzenia higieniczno-sanitarne są utrzymane w czystości i w stałej pełnej sprawności technicznej;
- sprzęty z których korzystają pracownicy oraz uczniowie szkoły dostosowane są do zasad ergonomii i są w dobrym stanie technicznym;
- szkoła posiada wyposażenia posiadające odpowiednie atesty i certyfikaty;
- kuchnia i jadalnia utrzymane są w czystości oraz ich wyposażenie utrzymane jest we właściwym stanie technicznym zapewniającym bezpieczne używanie;
- podłogi i ściany w pomieszczeniach szkoły są w dobrym stanie technicznym;
- sufity, drzwi, okna, punkty świetlne – są w dobrym stanie technicznym;
- teren szkoły jest ogrodzony – ogrodzenie w dobrym stanie technicznym.

Kierunki poprawy warunków korzystania z obiektu szkolnego:

- wykonać opaskę wokół budynku szkoły;
- wykonać podjazdy dla osób niepełnosprawnych.

ILOŚĆ PRACOWNI INFORMATYCZNYCH, MULTIMEDIALNYCH, PRZEDMIOTOWYCH, ILOŚĆ SAL DYDAKTYCZNYCH

PSP im. J. Brandta w Orońsku:

Sale informatyczne – **2**;

Sale przedmiotowe – **12**.

PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej:

Sale komputerowe – **1**;

Sale multimedialne – **6**;

Sale przedmiotowe – **0**;

Sale dydaktyczne – **7**.

PSP w Guzowie:

Pracownie informatyczne – **1**;

Sale lekcyjne – **8**.

PSP w Wałsnowie:

Sale dydaktyczne – **7**;

Sale gimnastyczne – **1**;

Pracownie przedmiotów przyrodniczych – **1**.

STRUKTURA KADRY PEDAGOGICZNEJ I JEJ ROZWÓJ

Tabela 12 Kadra nauczycielska w 2022 roku w przeliczeniu na pełne etaty w Publicznych Szkołach Podstawowych w gminie Orońsko

L.P.	Wyszczególnienie	stażysta	początkujący	kontaktowy	mianowany	dyplomowany
1	PSP im. J. Brandta w Orońsku	1	3	3	9	80,56
2	PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej	0	4	0	0,11	9,42
3	PSP w Guzowie	0	4,08	0	0,30	12,74
4	PSP w Wałsnowie	0	4	0	1	11

Tabela 13 Liczba nauczycieli zatrudnionych/zwolnionych w 2022 roku

L.P.	Nazwa placówki	Nauczyciele zatrudnieni	Nauczyciele, którzy przeszli na emeryturę/ zwolnieni
1	PSP im. J. Brandta w Orońsku	5	2 – przeszło na emeryturę 1 - zwolnieni
2	PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej	4	2 - zwolnieni
3	PSP w Guzowie	3	0
4	PSP w Wałsnowie	2	1

Szkolenia kadry pedagogicznej w poszczególnych placówkach:

PSP im. J. Brandta w Orońsku:

W 2022 roku nie były realizowane szkolenia dla kadry pedagogicznej tej placówki.

PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej:

- Studia podyplomowe na kierunku fizyka z astronomią;
- Studia podyplomowe na kierunku logopedia;
- ABC Skuteczności Dyrektora Szkoły;
- Forum Dyrektorów.

PSP w Guzowie:

- Forum Dyrektorów;
- ABC Skuteczności Dyrektora;
- Statut szkoły i jego dostosowanie do ustawy Prawo Oświatowe.

PSP w Wałsnowie:

W 2022 roku nie były realizowane szkolenia dla kadry pedagogicznej tej placówki.

WSKAŹNIKI JAKOŚCIOWE OBRAZUJĄCE WYNIKI EGZAMINU ÓSMIOKLASISTÓW

Tabela 14 Wskaźniki obrazujące wyniki egzaminu ósmioklasistów na terenie Gminy Orońsko (stan na rok 2022)

L.P.	Nazwa placówki	Zdawalność egzaminów ósmioklasistów		
		Język polski	Język angielski	Matematyka
1	PSP im. J. Brandta w Orońsku	60,58%	54,3%	75,58%
2	PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej	57%	54%	60%
3	PSP w Guzowie	58%	44%	43%
4	PSP w Wałsnowie	57%	56%	53%

Los absolwentów Publicznych Szkół Podstawowych na terenie Gminy Orońsko:

PSP im. J. Brandta w Orońsku

- licea w Radomiu – 6 osób;
- Zespół Szkół Technicznych w Radomiu – 1 osoba;

- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Radomiu – 2 osoby;
- Zespół Szkół Ekonomicznych w Radomiu – 2 osoby;
- Zespół Szkół im. KOP w Szydłowcu – 2 osoby;
- ZDZ Saska w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Budowlanych w Radomiu – 2 osoba;
- Zespół Szkół Samochodowych w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Odzieżowo-Skórzanych w Radomiu – 3 osoby.

PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej

- licea w Radomiu – 6 osób;
- Zespół Szkół Technicznych w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Radomiu – 2 osoby;
- Zespół Szkół Ekonomicznych w Radomiu – 2 osoby;
- Zespół Szkół im. KOP w Szydłowcu – 2 osoby;
- ZDZ Saska w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Budowlanych w Radomiu – 2 osoba;
- Zespół Szkół Samochodowych w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Odzieżowo-Skórzanych w Radomiu – 3 osoby.

PSP w Guzowie

- licea w Radomiu – 6 osób;
- Zespół Szkół Technicznych w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Radomiu – 2 osoby;
- Zespół Szkół Ekonomicznych w Radomiu – 2 osoby;
- Zespół Szkół im. KOP w Szydłowcu – 2 osoby;
- ZDZ Saska w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Budowlanych w Radomiu – 2 osoba;
- Zespół Szkół Samochodowych w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Odzieżowo-Skórzanych w Radomiu – 3 osoby.

PSP w Wąsnowie

- licea w Radomiu – 6 osób;
- Zespół Szkół Technicznych w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Radomiu – 2 osoby;
- Zespół Szkół Ekonomicznych w Radomiu – 2 osoby;
- Zespół Szkół im. KOP w Szydłowcu – 2 osoby;
- ZDZ Saska w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Budowlanych w Radomiu – 2 osoba;
- Zespół Szkół Samochodowych w Radomiu – 1 osoba;
- Zespół Szkół Odzieżowo-Skórzanych w Radomiu – 3 osoby.

CHARAKTERYSTYKA ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH I POZASZKOLNYCH

PSP im. J. Brandta w Orońsku

W Publicznej szkole Podstawowej im. Józefa Brandta w Orońsku organizowane zajęcia pozalekcyjne to głównie zajęcia z wachlarza form zajęć psychologiczno-pedagogicznej tj.: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się. W zależności od zaobserwowanych uzdolnień i predyspozycji uczniów na poziomie każdej z klas I-VIII zorganizowane są zajęcia rozwijające uzdolnienia: językowe, matematyczne, biologiczne-chemiczne, historyczne, rytmiczno-taneczne. Prowadzono innowacje pedagogiczne. Na terenie szkoły funkcjonuje także Szkolny Klub Sportowy (SKS) – w ramach zajęć pozaszkolnych – finansowany ze środków Ministerstwa Sportu, Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego i Grupy Orlen, prowadzony przez nauczycieli wychowania fizycznego PSP Orońsko.

„Lekcja o Funduszach Europejskich VI” to projekt Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. W tym roku po raz pierwszy mogły dołączyć do niego szkoły podstawowe również z województwa mazowieckiego. Nasza szkoła wzięła w nim udział. W ramach akcji zgłoszone placówki otrzymały pakiet materiałów edukacyjnych (w tym gry planszowe i broszury), na podstawie których nauczyciel historii Pani Beata Prokop-Gos przeprowadziła tytułowe Lekcje o Funduszach Europejskich w klasie VI b oraz VII. W ramach projektu nauczyciele, którzy przeprowadzili zajęcia mogli wziąć udział w konkursie w którym szkoły i nauczyciele zostaną nagrodzeni monitorami interaktywnymi o wartości **8500 zł** i nagrodami rzeczowymi o wartości **700 zł**. Nasza szkoła z projektem „Mała retencja – wielkie korzyści. Kompleksowe wykorzystanie wód opadowych na terenie PSP im, J. Brandta w Orońsku” autorstwa Pani Beaty Prokop-Gos znalazła się w gronie **7** laureatów konkursu „PROJEKT: SZKOŁA!” i otrzymała powyższe nagrody.

PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej

Zajęcia wyrównujące dla uczniów klas I-VIII finansowane przez MEiN.

PSP w Guzowie

Dla uczniów, zainteresowanych dyscyplinami sportowymi, organizowany jest program szkolny „Klub Sportowy”.

PSP w Wałsnowie

Dla uczniów, zainteresowanych dyscyplinami sportowymi, organizowane są zajęcia w Szkolnym Klubie Sportowym.

STAN INFORMATYZACJI SZKÓŁ ORAZ WYKORZYSTANIE DZIENNIKA ELEKTRONICZNEGO

PSP im. J. Brandta w Orońsku

Od 1 września 2022 roku dzienniki dla klas I-VIII prowadzone są wyłącznie w formie elektronicznej.

PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej

W roku szkolnym 2021/2022 wszystkie dzienniki prowadzone były w formie elektronicznej. Od 1 września 2022 roku dzienniki lekcyjne klas I-VIII prowadzone są w formie elektronicznej natomiast dzienniki zajęć dodatkowych prowadzone są w formie papierowej.

PSP w Guzowie

Formą dokumentowania zajęć dydaktyczno-wychowawczych jest dziennik elektroniczny, wyłącznie dzienniki pedagoga specjalnego i psychologa prowadzone są w formie papierowej.

PSP w Wałsnowie

Szkoła korzysta z dziennika elektronicznego.

OCENA ZAPOTRZEBOWANIA I JAKOŚCI WSPARCIA PEDAGOGICZNEGO I PSYCHOLOGICZNEGO

W trosce o zdrowie psychiczne każdego ucznia, uzasadnionym jest zatrudnienie psychologa szkolnego na stałe w każdej szkole podstawowej, znajdującej się na terenie gminy Orońsko. Takie rozwiązanie umożliwiłoby m. in. szybsze rozpoznanie czynników środowiskowych, wpływających na funkcjonowanie wychowanków placówek. Dzięki współpracy psychologa z kadrą nauczycielską byłaby możliwość udzielenia na miejscu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego potrzebującym uczniom, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Należy zaznaczyć, że taka pomoc byłaby szczególnie przydatna dzieciom, które nie poradziły sobie z konsekwencjami długotrwałej izolacji, jakie przyniosła pandemia COVID 19.

SUKCESY EDUKACYJNE UCZNIÓW

PSP im. J. Brandta w Orońsku

- a) **35** uczniów ze średnią powyżej 5,0 otrzymało nagrody pieniężne:
  - w tym: **10** uczniów (klasa VIII) – **250 zł**;
  - **25** uczniów (klasy IV-VII) – **150 zł**.
- b) **15** uczniów otrzymało nagrodę rzeczową (pendrive) za udział w konkursach i zawodach;
- c) **8** uczniów (najlepszych z klas IV-VIII) otrzymało nagrody rzeczowe (plecaki adidas);
- d) **14** uczniów ze średnią 4,75 i powyżej (klasy VIII) nagrody rzeczowe (słuchawki bezprzewodowe);
- e) **5** uczniów (najlepszych z klas I-III) zestawy plastyczne.

PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej

Dla uczniów, którzy osiągnęli najlepsze wyniki w nauce, zostały przygotowane nagrody:

- Zestaw plastyczny Bambino – **1** uczeń (I Klasa);
- Zestaw plastyczny Bambino – **1** uczeń (II Klasa);
- Zestaw plastyczny Bambino – **1** uczeń (III Klasa);
- Plecak Adidas – **2** uczniów (IV Klasa);
- Plecak Adidas – **1** uczeń (V Klasa);
- Plecak Adidas – **1** uczeń (VI Klasa);
- Plecak Adidas – **1** uczeń (VII Klasa);
- Plecak Adidas – **1** uczeń (VIII Klasa).

Dla **4** uczniów VIII klas, którzy osiągnęli średnią ocen 4,75 i wyżej, wręczono nagrodę w postaci słuchawek bezprzewodowych media-tech.

Dla najlepszych sportowców placówki zostały przygotowane Pendrive'y firmy SanDisc:

- **1** uczeń (Klasa V);
- **1** uczeń (Klasa VII);
- **2** uczeń (Klasa VIII).

Nagroda wójta została wręczona uczniom klas IV-VIII, którzy otrzymali średnią ocen 5,0 i wyżej:

- Kwota **150 zł** – **9** uczniów;
- Kwota **250 zł** – **3** uczniów.

PSP w Guzowie

Dla uczniów, którzy osiągnęli najlepsze wyniki w nauce, zostały przygotowane nagrody:

- Zestaw plastyczny Bambino – **1** uczeń (I Klasa);
- Zestaw plastyczny Bambino – **1** uczeń (II Klasa);
- Zestaw plastyczny Bambino – **1** uczeń (III Klasa);
- Plecak Adidas – **1** uczeń (IV Klasa);
- Plecak Adidas – **1** uczeń (V Klasa);
- Plecak Adidas – **1** uczeń (VI Klasa).

1 uczniowi VIII klasy, który osiągnął średnią ocen 4,75 i wyżej, wręczono nagrodę w postaci słuchawek bezprzewodowych media-tech.

Nagroda pieniężna (kwota **150 zł**) została wręczona uczniom klas IV-VIII, którzy otrzymali średnią ocen 5,0 i wyżej:

- Klasa IV – **2** uczniów;
- Klasa V – **1** uczeń;
- Klasa VI – **3** uczniów.

PSP w Wałsnowie

Wójt Gminy Orońsko przyznał nagrody dla uczniów, którzy osiągnęli najlepsze wyniki w nauce:

- Nagrody na zakończenie roku szkolnego dla ósmoklasistów – rzeczowe i finansowe;
- „Dzień Dziecka” – finansowe.

ORGANIZACJA DOWOZU UCZNIÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI Z GMINY OROŃSKO DO SZKÓŁ SPECJALNYCH/INTEGRACYJNYCH

Dzieci dowożone do szkół z poszczególnych placówek:

Tabela 15 Liczba uczniów dowożonych autobusem do PSP im. J. Brandta w Orońsku z podziałem na oddziały z uwzględnieniem transportu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności

Klasa	Ilość uczniów
Oddział przedszkolny	1 (oddział przedszkolny A) 6 (oddział przedszkolny B)
I	5 (w tym 1 z orzeczeniem)
II	6
III	9
IV	5
V	10
VI	8
VII	5
VIII	6 (w tym 1 z orzeczeniem)
RAZEM	61 (w tym 2 z orzeczeniem)

Tabela 16 Liczba uczniów dowożonych autobusem do PSP im. T. Kościuszki w Ciepłej z podziałem na oddziały i miejscowości z uwzględnieniem transportu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności

Klasa	Zaborowie/Gozdków	Łaziska	Bąków	W tym dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności
Oddział przedszkolny	4	6	1	1
I	0	0	0	0
II	2	5	1	1
III	0	5	2	2
IV	2	3	1	0
V	1	7	2	0
VI	0	5	1	2
VII	1	4	0	2
VIII	6	3	0	0
RAZEM	16	38	8	8

Tabela 17 Liczba uczniów dowożonych autobusem do PSP w Guzowie z podziałem na oddziały z uwzględnieniem transportu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności

Klasa	Ilość uczniów
Oddział przedszkolny	2
I	6
II	3
III	7
IV	6 (w tym 1 z orzeczeniem)
V	9 (w tym 1 z orzeczeniem)
VI	3
VII	6 (w tym 2 z orzeczeniem)
VIII	5
RAZEM	47 (w tym 4 z orzeczeniem)

Tabela 18 Liczba uczniów dowożonych autobusem do PSP w Wąsnowie z podziałem na oddziały z uwzględnieniem transportu dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności

Klasa	Ilość uczniów
Oddział przedszkolny	8
I	2
II	3
III	6
IV	6
V	5
VI	5
VII	5
VIII	8
RAZEM	48

3.3. Działalność świetlic gminnych oraz bibliotek

ŚWIETLICA W OROŃSKU

Zasoby świetlicy

1. Stół do tenisa;
2. Głośniki estradowe;
3. Laminator;
4. Niszczarka;
5. Urządzenie wielofunkcyjne;
6. Faxeł telefon;
7. Bindownica;
8. Sztaluga malarska;
9. Tablica korkowa;
10. Kuchenka elektryczna;

11. Zestaw komputerowy;
12. Błat roboczy;
13. Monitor;
14. Stojak na rowery;
15. Czajnik elektryczny;
16. Biurko pod komputer – 8 szt.;
17. Biurko narożne;
18. Gry planszowe i edukacyjne – 60 szt.;
19. Puzzle – 5 szt.;
20. Farby plakatowe, akrylowe;
21. Art. Papiernicze do zajęć np. Papier kolorowy, Bristol, filc itp.;
22. Zestaw tamborków – 4 szt.;
23. Chusta animacyjna – 1 szt.;
24. Narty równoważnia – 2 szt.;
25. Zestaw do krykieta – 1 szt.;
26. Obręcze dziewiarskie – 8 szt.;
27. Robot do nauki programowania – Ozobot;
28. Włóczki;
29. Anteny internetowe;
30. Tablica magnetyczna;
31. Choinka;
32. Ozdoby choinkowe;
33. Zegar ścienny;
34. Książki dla dzieci, młodzieży;
35. Zestaw mebli kuchennych;
36. Szklanki;
37. Suszarka na naczynia;
38. Mazaki, kredki;
39. Paletki i piłeczki do tenisa stołowego;
40. Wzmacniacz;
41. Mikrofon.

Zasoby świetlicy zapewnione z projektu „M@zowsze” – Lokalne Centrum Kompetencji

1. Zestaw komputerowy – 5 szt.;
2. Laptop +torba + głośnik multimedialny – 1 szt.;
3. Skaner plików -1 szt.;
4. Urządzenie wielofunkcyjne – 1 szt.;
5. Projektor + uchwyt sufitowy – 1 szt.;
6. Ekran przenośny – 1 szt.;
7. Aparat fotograficzny – 1 szt.;
8. Router – 1 szt.;
9. Szafa wisząca – 1 szt.;
10. Biurko pod komputer – 5 szt.;
11. Krzesło obrotowe – 6 szt.;
12. Szafka – 1 szt.;
13. Mała szafka – 1 szt.;
14. Szafa biurowa – 1 szt.;

15. Biurko administratora – 1 szt.;
16. Drukarka 3D Zortax – 1 szt.

Działania świetlicy

Podjęte działania w świetlicy ukierunkowane zostały na rozwój zainteresowań wychowanków. W ramach działalności dydaktycznej świetlica umożliwia uczniom pomoc w odrabianiu zadań domowych przez cały rok szkolny.

Podczas ferii zimowych dzieci i młodzieży miały okazję przeżyć wiele niezapomnianych chwil, pełnych radości. Zajęcia były urozmaicone. Począwszy od zabaw ruchowych, tenis stołowy, gier świetlicowych, planszowych, karcianych, karaoke poprzez zajęcia plastyczne, kulinarne.

Zajęcia w Świetlicy w Orońsku w czasie ferii odbywały się przez okres dwóch tygodni w godzinach od 9.00 – 15.30. Dzieci były dzielone na grupy ze względu na panującą pandemię Covid-19 z zachowaniem zasad reżimu sanitarnego w miesiącu lutym. W zajęciach uczestniczyły dzieci w wieku od 6 do 15 lat.

Od marca do grudnia prowadzone były warsztaty fotograficzne przez tegoroczną stypendystkę Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Ingę Pytkę - Sobutkę. Warsztaty zakończyły się w grudniu wernisażem prac fotograficznych. Ważnym wydarzeniem dla nas był również wernisaż fotograficzny w Resursie Obywatelskiej na którą wpłynęło 791 prac z czego trójka dzieci ze świetlicy w Orońsku została nagrodzona.

Kwiecień był miesiącem „Międzynarodowego Dnia Ziemi”, zajęcia z wykorzystaniem surowców wtórnych oraz gier i zabaw świetlicowych.

W maju dzieci i młodzież ze świetlicy w Orońsku, przedstawiły występ przygotowany dla Mam z okazji ich święta. Były recytowane wiersze, śpiewane piosenki itp.

Następnie, dzieci wręczyły swoim mamom własnoręcznie przygotowane prezenty, mogły przedstawić swoje umiejętności i pochwalić się talentem aktorskim, plastycznym oraz kulinarnym. Nie zabrakło także łez wzruszenia, które cisnęły się do oczu naszych kochanych mam.

Środki na ten cel pozyskano z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii.

W czerwcu podopieczni świetlicy w Orońsku gościli w Radomskiej Orkiestrze Kameralnej w Radomiu, aby wesprzeć Kornelię Michalec uczennicę klasy IVa Publicznej Szkoły Podstawowej im. Józefa Brandta w Orońsku, która wygrała eliminacje w Świetlicy w Orońsku, co umożliwiło jej występ w konkursie „Wygraj Szansę” - Ogólnopolskim Programie Dydaktyczno Kulturalnym w Ramach Programu „Trzeźwość na co dzień” oraz uzależnienia behawioralne dla dzieci i młodzieży muzycznie uzdolnionej, zorganizowanym przez TV Media z Łodzi. Przed jury zaśpiewała piosenkę „Cudownych rodziców mam”. Każdy z uczestników otrzymał dyplom oraz książkę. W występie uczestniczyło **19** dziewczynek z

województwa mazowieckiego. Spośród wszystkich uczestników Kornelia została dostrzeżona przez Fundację Muzyczni/Pracownia Muzyczna PIANO w Szydłowcu, aby dalej szlifować swój talent wokalny.

Od lipca do sierpnia prowadzone były międzypokoleniowe warsztaty filmowe pod okiem Piotra Piasty – artysty sztuk wizualnych i animatora kultury. Młodzież poznała i dokumentowała zabawy z czasów babć i dziadków. Projekt „Kamera, akcja, zabawa” zakończył się pokazem filmu.

W miesiącu sierpniu na boisku „Orlik” przy współpracy animatora sportu odbyły się gry i zabawy naszych dziadków, a także odbył się rajd rowerowy pt. ” Pomniki Pamięci w Gminie Orońsko”.

Na zakończenie wakacji dzięki uprzejmości Centrum Rzeźby Polskiej zorganizowano ognisko.

Od września do grudnia nie były podjęte żadne działania w świetlicy w Orońsku z powodu zwolnienia lekarskiego.

Według rejestru ze świetlicy w roku 2022 skorzystało **1587** dzieci, młodzieży i dorosłych.

Budynek zlokalizowany jest w centrum Orońska, sąsiaduje tuż przy Urzędzie Gminy i Ochotniczej Straży Pożarnej, dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

ŚWIETLICA W ŁAZISKACH

Zasoby świetlicy

1. Kserokopiarka;
2. **30** krzesel tapicerowanych;
3. Kuchenka gazowa wraz z butlą;
4. Wzmacniacz;
5. Głośniki;
6. Zestaw muzyczny sony;
7. Laptop;
8. **6** zestawów komputerowych;
9. **2** tablice korkowe;
10. Gra piłkarzyki;
11. Stół do gry w bilard;
12. Stół do gry w cymbergaj;
13. **6** biurka pod komputer;
14. **5** stolików;
15. Szafa biurowa duża;
16. Szafa biurowa mała;
17. Drukarka Hp;
18. **6** krzesel obrotowych;
19. Szafka pod ksero;
20. Regał na gry;
21. Stół do ping ponga;

22. Kocioł gazowy;
23. Telefon Samsung c3530;
24. Program antywirusowy **6** szt.;
25. Siatka do gry w badmintonu;
26. Rakiety do tenisa **4** szt.;
27. Piłki do koszykówki, siatkówki, piłki nożnej: **8** szt.;
28. Puzzle około **20** szt.;
29. Gry planszowe ogólnorozwojowe i zręcznościowe **40** szt.;
30. Sztaluga malarska;
31. Słupki i siatka do gry w siatkówkę;
32. Słupki i siatka do gry w tenisa;
33. Klocki **5** rodzajów;
34. Zestaw grający karaoke Manta party.

Działania świetlicy

1. Zajęcia realizowane na bieżąco:
  - Pomoc w odrabianiu lekcji;
  - Zajęcia komputerowe;
  - Zajęcia plastyczne;
  - Zajęcia karaoke;
  - Gry, zabawy stolikowe ogólnorozwojowe;
  - Doskonalenie gry w bilard, ping-pong, cymbergaj;
  - Zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu;
  - Zajęcia manualne;
  - Sezonowa zmiana dekoracji Sali;
  - Dbanie o ład i porządek.
2. Realizacja programu „Ferie 2022”
  - Film animowany o zdrowym stylu życia oraz szkodliwości picia alkoholu i palenia papierosów (seans z popcornem własnoręcznie zrobionym przez dzieci przy asyście opiekuna);
  - Quiz wiedzy zdobytej podczas oglądania filmu (konkurs z nagrodami- mistrz zdrowego stylu życia);
  - Zajęcia o zdrowym odżywianiu : zdrowe – nie zdrowe przekąski- zamienniki;
  - Zajęcia plastyczne: plakat – zalety zdrowego odżywiania;
  - Zajęcia kulinarne: zdrowe śniadanie- kanapki;
  - Zajęcia plastyczne: malowanie farbami na mokrym płótnie;
  - Bieg po zdrowie: hartowanie, zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu z nagrodami;
  - Zajęcia plastyczne: recykling- Bajkowy zamek z pudełek i rolek po papierze
  - Zajęcia techniczno-manualne: Mydełka zapachowe (ciekawy pomysł na prezent Walentynkowy dla najbliższych);
  - Zajęcia kulinarne: w zdrowym ciele zdrowy duch- Hot Dogi (zamienniki : zdrowe bułeczki, sosy „domowej roboty” oraz mnóstwo warzyw);
  - Pogadanka na temat zasad higieny;
  - Zajęcia plastyczno-techniczne: tworzenie piłeczek do żonglowania;
  - „Ale cyrk” zabawy poprawiające koordynację, żonglerka, prezentowanie przez podopiecznych opanowanych sprawności cyrkowych;

- Tworzenie dekoracji sali na Walentynki;
  - Zabawa Taneczna Walentynowa - Zakończenie ferii.
3. Dzień dziecka – realizacja programu „Dzień dziecka- dzień dziecka szczęśliwego, zdrowego, aktywnego, wolnego od uzależnień”
  4. Wakacje 2022 – zajęcia codzienne
  5. „Dobre Słowo”:
    - Był to czas rozważań na temat ważnych słów, tych na powitanie, tych, o których warto pamiętać w codziennym wzajemnym porozumiewaniu się;
    - Poznaliśmy wartość słowa;
    - Dowiedzieliśmy się jaką moc sprawczą mają słowa przez nas wypowiedane;
    - Nawiązując do historii miejsca w którym się znajdujemy zabawiliśmy się w sklep. Szczególną uwagę przywiązując do słów wypowiedanych przez nas, by móc sprawić nimi radość drugiej osobie;
    - Przygotowaliśmy komiksowe chmurki z "dobrym słowem".
  6. Współpraca przy organizacji i realizacji III Edycji turniejów z cyklu "POSTĘP CUP"
  7. Cykl Szkoleń dla pracowników Kultury i Sportu:
Cykl Szkoleń dla pracowników Kultury i Sportu trwał od marca do października 2022 r. W tym okresie odbywały się szkolenia i warsztaty stacjonarne w świetlicach na terenie Gminy Orońsko, jak też wyjazdy szkoleniowe i studyjne w ramach Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej.

ŚWIETLICA W TOMASZOWIE

Zasoby świetlicy

1. Drukarka SAMSUNG;
2. Drukarka HP Laser;
3. Laptop **2** szt.;
4. Komputer stacjonarny **2** szt.;
5. Projektor;
6. Rzutnik;
7. Mikrofon **2** szt.;
8. Telefon **2** szt.;
9. Sprzęt nagłaśniający nowy (**2**-kolumny + mikser);
10. Sprzęt nagłaśniający zepsuty (**2**-kolumny + wzmacniacz);
11. Grzejnik Konwektor;
12. Krzesła obrotowe **3** szt.;
13. Krzesła **19** szt.;
14. Stoły **4** szt.;
15. Biurka komputerowe **3** szt.;
16. Biurko narożne;
17. Żaluzje **5** szt.;
18. Kurtyna;
19. Gra Cymbergaj;
20. Gra Piłkarzyki;
21. Stół do tenisa;
22. Apteczka;
23. Sztaluga malarska;

24. Tablica korkowa **3** szt.;
25. Czajnik;
26. Router;
27. Kosze na śmieci **3** szt.;
28. Szafa przesuwana /wnękowa;
29. Szafa zamykana;
30. Szafki z półkami **3** szt.;
31. Regały białe na książki IKEA **11** szt.;
32. Szafka biała IKEA na dokumenty;
33. Manekin;
34. Elektryczny podgrzewacz na wodę;
35. Kamery zewnętrzne;
36. Wiatrak;
37. Klimatyzacja;
38. Wieszak **2** szt.;
39. Odkurzacz.

Plac Świetlicy:

1. Tablica z koszem i wysięgnikiem **2** szt.;
2. Słupki do gry w siatkówkę **2** szt. + siatka;
3. Piłka do koszykówki.

Łazienka:

1. Umywalka + szafka;
2. Prysznic;
3. WC;
4. Lustro.

Gry sportowe:

1. Rzuty do celu;
2. Narty **2** pary;
3. Wyginam śmiało ciało;
4. Gra zręcznościowa **2** szt.;
5. Piłeczki plastikowe/ basenowe.

Gry planszowe:

1. Twister;
2. Poznaj ciało człowieka;
3. Kolejka;
4. 5 sekund;
5. Odkrywcy natury;
6. Byli sobie podróżnicy;
7. Godziny;
8. Klocki 2 zestawy;
9. Buduj z cegły;
10. Jenga;
11. Magiczne potyczki;

12. Filmomaniak;
13. Statki **2** szt.;
14. Szachy **3** szt.;
15. Mały mechanik;
16. Scrabble;
17. Puzzle **7** szt.;
18. Małe ZOO;
19. Klątwa Faraona;
20. Rycerstwo. Piracki skarb;
21. Kalambury;
22. Chińczyk;
23. Żużel;
24. Angielski ABC;
25. Moda i modelki;
26. Omnibuus;
27. High school musical.

Działania świetlicy

Ferie

Ferie w świetlicy trwały od 1 do 12 lutego. Świetlica była czynna 4 dni w tygodniu.

Każdego dnia odbywały się ciekawe zajęcia artystyczne, towarzyskie rozgrywki przy stołach do gry w: tenisa stołowego, piłkarzyki oraz cymbergaja, gry planszowe typu: scrabble, twister, układanie puzzli, magic forts house i inne. Dużym zainteresowaniem cieszyły się gry ruchowo-sportowe „Wyginam śmiało ciało”, rzuty do celu oraz gra towarzyska na placu świetlicy w pikę nożną. W okresie ferii (przez 8 dni) odwiedziło nas 136 osób, które czynnie brały udział w zaplanowanych zajęciach.

Dzieci oraz młodzież w wieku od 5 do 15 lat, bardzo chętnie uczestniczyły w zajęciach plastycznych, które odbywały się przez siedem kolejnych dni ferii. Uczestnicy wykonali prace o następującej tematyce:

- „Kwiaty wylewające się z kubka”. Praca indywidualna. Zajęcia z wykorzystaniem pasteli;
- „Dmuchawce”. Praca indywidualna z wykorzystaniem słomek do napojów;
- „Lot balonem”. Praca indywidualna z wykorzystaniem okrągłego stempla i farb plakatowych;
- „Słoneczniki 3D”. Praca indywidualna z wykorzystaniem kolorowego bloku oraz maku;
- „Kocia rodzina”. Praca indywidualna z wykorzystaniem filcu.

Praca indywidualna z wykorzystaniem farb witrażowych.

„Bukiet róż” techniką IMPASTO z wykorzystaniem talerzyka papierowego.

Dzień Dziecka

19.06.2022 roku w Tomaszowie na terenie Świetlicy odbyła się zabawa dla dzieci i młodzieży z okazji Dnia Dziecka. Uśmiech gościł na wszystkich twarzach, zadbaliśmy aby w tym dniu nie zabrakło różnorodnych atrakcji.

Swoją obecnością zaszczycił nas Radny Tomaszowa Pan Mariusz Mirecki oraz sołtys Tomaszowa Pan Tadeusz Strzecha. W dniu swojego święta dzieci brały udział w zabawach i konkursach strażackich. Wszyscy uczestnicy mieli możliwość sprawdzenia swoich umiejętności w celowaniu strumieniem wody w punkt. Dzieci używając motopompy wysokociśnieniowej miały za zadanie strącić strumieniem wody butelki plastikowe napełnione wodą. Dwie panie animatorki „Animacje dla dzieci CHICHOT” umilały czas najmłodszym naszym gościom (malowanie twarzy, modelowanie balonów, zabawy z chustą animacyjną, bańki mydlane, przeciąganie liny oraz inne atrakcje). Panowie z OSP z Tomaszowa zaprosili na ten wyjątkowy dzień zastęp OSP z Dobrut.a. Dzieci miały okazję zapoznać się z wyposażeniem bojowym pojazdu. Panowie zaprezentowali wszystkim uczestnikom zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. W ten piękny jakże wyjątkowy ale i upalny dzień wszyscy z niecierpliwością czekali na „WIELKĄ STRAŻACKĄ POMPE”. Każdego roku wypatrujemy pogody w Dniu Dziecka aby tradycji tej stało się zadość. Dzieci, młodzież jak również dorośli zażywają „strażackiej kąpeli”, ci którzy odwiedzają nas już kolejne lata są bardzo dobrze przygotowani i zorganizowani by zażywać takiej kąpeli (dzieci przychodzą z plecakami a w nich ręczniki i kilka kompletów odzieży na zmianę). Nie zabrakło również konkursów z nagrodami, wszyscy chętnie uczestniczyli w licznych zabawach sprawnościowych. W trakcie zabawy zgromadzeni goście, mogli odpocząć i posilić się grillowaną kiełbasą.

W tym roku na tę okoliczność odwiedziło nas 60 osób + 12 druhów OSP (łącznie 72 osoby).

Wakacje

Od 1 lipca 2022 r. w świetlicy w Tomaszowie organizowano spotkania wakacyjne dla dzieci i młodzieży. Zajęcia organizowano zgodnie z zaplanowanymi zadaniami wakacyjnymi naszej placówki. Celem świetlicy było objęcie dzieci opieką w czasie wolnym od zajęć szkolnych poprzez zajęcia: edukacyjne, artystyczne, sportowe i muzyczne. Głównie rozwijanie ich zainteresowań, rozwijanie kultury osobistej, poprawy sprawności fizycznej, poznawanie zasad bezpieczeństwa oraz utrwalanie poczucia wspólnoty i solidarności grupowej.

Bywalcy naszej placówki brali udział w zabawach sportowych, mogli skorzystać z gier zespołowych, które zakupiono ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z nowego sprzętu muzycznego, dzięki któremu dzieci oraz młodzież brały udział w karaoke.

Odbyły się również zajęcia plastyczne, w których dzieci chętnie brały udział:

- *Manda-Lama;*
- *Kwiatowe nawlekanki;*
- *Wyszywany królik;*
- *Malowanie kredą na placu świetlicy;*

- *Malarstwo na folii;*
- *Kolorowanki XXL.*

Od 19 sierpnia realizowaliśmy projekt „*Chodź pomaluj mój świat*”, którego głównym założeniem było wspieranie postaw społeczeństwa wsi Tomaszów. W ramach projektu wykonany został mural na budynku gospodarczym, mieszczącym się na placu. W działaniu wzięli udział podopieczni świetlicy, ich rodzice oraz OSP z Tomaszowa. Poprzez wspólne wykonanie muralu budowaliśmy poczucie wpływu na wizerunek wsi i odpowiedzialności za wspólną przestrzeń. Głównym tematem muralu, były motywy roślinne, kwiatowe w bardzo ciepłych barwach a obraz idealnie wkomponował się w otoczenie by w jesienne dni nadal wnosił powiew lata i wiosny. 28 sierpnia odbyło się oficjalne otwarcie muralu i rodzinna sesja zdjęciowa na jego tle. W tym dniu KGW z Tomaszowa zorganizowało Festyn rodzinny dla mieszkańców. Gościliśmy również okoliczną artystkę Katarzynę Karczewską, wernisaż *Barwy dróg* prezentujący malarstwo pani Katarzyny. Nigdzie wcześniej nie prezentowane obrazy urzekają swym urokiem wszystkich przybyłych, zwłaszcza iż przedstawiały okolicę Tomaszowa.

Zajęcia były dobierane w taki sposób aby dawały wytchnienie po nauce, a jednocześnie wyzwały inicjatywę do dalszego doskonalenia i rozwijania się dzieci oraz młodzieży.

- 11.07.2022 r. zakup zestawu muzyczno - nagłaśniającego, niezbędnego do celów projekcyjnych oraz organizacji dyskoteki profilaktyczno-integracyjnej dla czterech świetlic z Gminy Orońsko;
- 20.07.2022 zakup dwóch gier „*Zgrany zespół*” do zabawy zespołowej i konkursów;
- 27.07.2022 spotkanie z grupą dzieci i młodzieży w Świetlicy w Tomaszowie.

Prezentacja multimedialna „*Krótki film o uzależnieniu...*” prosty filmik, który dobrze pokazuje problematykę uzależnień. Omówienie prezentowanej animacji, dyskusja i refleksja jaka się nasuwała - co dzieje się z człowiekiem uzależnionym. Każdy z grupy miał okazję wypowiedzi: jakie ma marzenia, jaką ma wizję siebie w przyszłości, po czym, wystuchali piosenki antynarkotykowej Magdaleny Dogiel. Był to utwór ostrzegawczy, dający do myślenia: jak bardzo przyszłość może okazać się inna, kiedy sięgniemy po używki, a my zawieziemy samych siebie.

ŚWIETLICA W ZABOROWIU

Zasoby świetlicy

1. Projektor multimedialny;
2. **2** mikrofony;
3. **2** głośniki i wzmacniacz, **3** komputery;
4. **3** stoły do rozgrywek sportowych: piłkarzyki, cymbergaj oraz tenis.
5. Gry planszowe, puzzle;
6. **7** regałów;
7. **20** krzesel;
8. **3** stoły.

Działania świetlicy

Zespół ludowy "Zaborowianki":

- praca nad opracowaniem scenariusza zwyczaju ludowego "Pieczenie chleba", "Kiszenie kapusty", "Suszenie siana";
- prezentacja widowiska obrzędowego "Suszenie siana" podczas XXV Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Ludowych Prezentujących Zwyczaje i Obrzędy w Zaborowiu. II nagroda;
- Występ zespołu podczas "Dni Orońska 2022";
- udział w przeglądzie zespołów ludowych w Gąsawach Rządowych;
- prezentacja potraw tradycyjnych i regionalnych oraz udział w ceremonii Dożynek Województwa Mazowieckiego – 29 sierpień w Muzeum Wsi Radomskiej;
- Udział zespołu w konkursie "Potrawa z ziemniaka" w Muzeum;
- prezentacja potraw regionalnych i tradycyjnych oraz pieśni ludowych podczas "Święto ziemniaka" - 4 październik.

Zespół ludowy "Młode Zaborowianki":

- przygotowanie i opracowanie pieśni ludowych;
- Występ zespołu podczas "Święto plonów" w Muzeum Wsi Radomskiej – sierpień.

Imprezy okolicznościowe:

1. "Kosze pełne kwiatów" z okazji "Dnia babci i Dziadka";
2. Ferie zimowe- Dzieci biorące udział w zajęciach wykazały się dużym zaangażowaniem, aktywnością i zapałem w przygotowaniu potraw. W dniu 4 lutego zorganizowano warsztaty "Balonowe animacje" uczestniczące w nich dzieci (z pomocą inspiracji z YouTube'a) miały możliwość tworzenia balonowych zwierzątek oraz przeróżnych wzorów i kreacji – które oczywiście po zabawie zabrali do domu. Najmłodsze dzieci malowały farbami plakatuowymi na folii zimowe krajobrazy. Podczas zajęć plastycznych "Kompozycje z plasteliny" tym razem postanowiliśmy ozdobić słoiki. Największe zainteresowaniem podczas tegorocznych ferii cieszyły się dwudniowe warsztaty "Witrażowe inspiracje" każdy z uczestników otrzymał wszystkie niezbędne materiały w tym szkło i wykonał własnoręcznie niewielki witraż. Powstałe witraże ozdabiają naszą świetlicę.
Podczas zajęć w dniu 12 lutego powstały przepiękne kolorowe i błyszczące maski, których motywem przewodnim były bohaterowie bajek. Dzieci podczas warsztatów ćwiczą zdolności manualne, uczą się kreatywności i dokładności. Każda powstała maska jest inna, jedyna w swoim rodzaju. Z dużą przyjemnością i zaangażowaniem dzieci wykonywały konstrukcje patyków po lodach według własnego pomysłu na warsztatach zorganizowanych w dniu 13 lutego.
Ponadto w czasie ferii, dzieci i młodzież chętnie korzystała ze stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.
Dużym zainteresowaniem cieszyły się również organizowane zabawy ruchowe, gry planszowe, cymbergaj, tenis stołowy i piłkarzyki.
3. W czasie "Warsztatów wielkanocnych" dzieci i młodzież miały możliwość własnoręcznego wykonania atrakcyjnej ozdoby wielkanocnej. Na zajęciach uczestnicy mieli szansę dowiedzieć się, jak łączyć ze sobą różne materiały. Warsztaty

wielkanocne to także znakomita okazja do pokazania maluchom, jak ważne są przygotowania do świąt i dlaczego należy zadbać o ich odpowiednią atmosferę.

4. Z okazji "Dzień Mamy" uczestnicy wykonali kompozycje witrażowe na szkle użytkowym;
5. Gry, zabawy i konkursy z okazji "Dzień dziecka w świetlicy";
6. "Wakacje 2022 rok" – ognisko, warsztaty kulinarne, karaoke, gry i zabawy ruchowe;
7. „SIĘ DZIEJE – OROŃSKIE PRADZIEJE” to tytuł projektu zrealizowanego w ramach "Świetlice gminy Orońsko – Lokalnie dla kultury", Mazowieckiego Programu Edukacji Kulturalnej, prowadzonego przez Mazowiecki Instytut Kultury. Projekt zakładał współpracę środowiska animatorów kultury i instruktorów świetlic gminnych. W ramach działań jednego z tak stworzonych duetów kulturalnych, ważnym stał się temat popularyzacji badań archeologicznych, prowadzonych aktualnie na terenie gminy Orońsko i włączenia społeczności lokalnej w promocję gminy i zaproponowanie identyfikacji wizualnej tematu pradziejowego wydobycia krzemienia czekoladowego. Artystka i animatorka Marta Łabęcka wraz z panią Dorotą Gawor, instruktorką świetlicy w Zaborowiu zaprosiły do współpracy archeologów Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Korzystając z ich obecności w świetlicy (tu znajdowała się baza noclegowa naukowców), zorganizowały cykl działań przybliżających i wpisujących temat paleolitycznych znalezisk w identyfikację społeczności. Dzięki uprzejmości pani mgr Katarzyny Kernerder-Gubały – badaczki Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk mogliśmy przyjrzeć się artefaktom znalezionym przez naukowców i wysłuchać opowieści o najodleglejszej przeszłości naszej gminy. To spotkanie stało się niebagatelną inspiracją do twórczości designerskiej. W świetlicy w Zaborowiu zostały przeprowadzone warsztaty linorytnicze, których efektem było stworzenie stempli z wizerunkami obiektów archeologicznych znalezionych przez archeologów podczas tegorocznych wykopalisk. Kolejne zajęcia polegały na opracowaniu projektów form użytkowych popularyzujących archeologiczną wiedzę. Powstały torby na zakupy, torebeczki dziewczęce, plecaki, piórniki i kosmetyczki, ozdobione stemplami. I co najważniejsze wszystkie projekty zostały zrealizowane – uszyte i ozdobione wzorami stempli linorytniczych. Powstały także prototypy wzorów tkanin i pierwsze gadżety reklamujące nasze dziedzictwo lokalne. Serdecznie dziękujemy mieszkańcom Zaborowia za zaangażowanie;
8. "Wieczór andrzejkowy" – wróżby, zabawy, tradycyjne opowieści z Zespołem "Zaborowianki";
9. "Ozdoby bożonarodzeniowe" pod takim hasłem odbyły się zajęcia plastyczno – techniczne podczas których dzieci wykonywały aniołki, mikołaje, bombki oraz tworzyły min gwiazdki, łańcuchy z kolorowego papieru. Efektem końcowym pięknie udekorowana choinka.

W świetlicy udostępniane były gry planszowe, zręcznościowe, tenis stołowy, cymbergaj, gry komputerowe.

Impreza stała

W niedzielę, 3 lipca 2022 roku, w Zaborowiu, odbył się „XXV Wojewódzki Przegląd Zespołów Ludowych Prezentujących Zwyczaje i Obrzędy”. W przeglądzie udział wzięło sześć obrzędowych zespołów ludowych oraz kapele ludowe.

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OROŃSKU

Na terenie gminy Orońsko funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Orońsku (dalej Biblioteka lub GBP w Orońsku).

Biblioteka jest samodzielną instytucją kultury. W skład GBP w Orońsku wchodzi: Biblioteka w Orońsku oraz dwie Filie Biblioteczne w Łaziskach i Tomaszowie. Przy Bibliotece w Orońsku działa Punkt Biblioteczny w Guzowie Kolonia.

Przy Filii w Łaziskach jest utworzony Punkt Biblioteczny w Chałupkach Łaziskich.

W Bibliotece zatrudnieni byli bibliotekarze jako pracownicy merytoryczni na umowy o pracę oraz informatyk na umowę zlecenie oraz inspektor danych osobowych w ramach umowy z firmą na świadczenie tej usługi.

Na stanowiskach bibliotekarzy było zatrudnionych na stałe i okresowo **5 osób** w niepełnym wymiarze czasu pracy, łącznie na **2¼ etatu**. W rzeczywistości średnioroczne zatrudnienie wynosiło **2,06 etatu**.

Pracownicy posiadają wykształcenie wyższe w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Są zatrudnieni na stanowiskach kustosa, starszego bibliotekarza i bibliotekarza.

W 2022 r. Urząd Gminy w Orońsku wykonywał na rzecz GBP w Orońsku na podstawie porozumienia czynności administracyjne w zakresie prowadzenia spraw pracowniczych, księgowości oraz sprawozdawczości finansowej.

BIBLIOTEKA W OROŃSKU

Biblioteka w Orońsku ma swoją siedzibę w budynku Urzędu Gminy. Ma samodzielny lokal składający się z **3** pomieszczeń (dawne mieszkanie służbowe) o łącznej powierzchni **60 m²**. Lokal nie jest dostosowany do osób z niepełnosprawnością ruchową. Pomieszczenia wymagają przeprowadzenia bieżących prac remontowych.

Biblioteka posiada podstawowy sprzęt biblioteczny, biurowy oraz komputerowy, który wymaga pilnej wymiany.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Biblioteka posiada zbiory biblioteczne w postaci książek w liczbie **10 115 woluminów**. W ciągu roku ubytkowano **5 584 pozycje** a wpływy książek wyniosły **630 woluminów**, w tym z zakupu **498 pozycji** o wartości **12 058 zł**.

Struktura zakupów książek:

- dzieci do 5 lat – **12 %**;
- uczniowie poziom szkoły podstawowej – **29 %**;
- młodzież – **27 %**;
w tym lektury poziom szkoły podstawowej – **16 %**;
- dorośli – **32 %**.

Zakupiono książki o różnej tematyce nie tylko poszukiwanej przez czytelników ale także własne propozycje.

Typy książek dla dzieci do lat 5: książki wspomagające rozwój dziecka, książki edukacyjne, książki z gadżetami, książki z obrazkami i krótkimi opisami.

Typy książek dla uczniów szkoły podstawowej: książki edukacyjne, bajki i opowiadania, książki przygodowe i detektywistyczne, fantastyka.

Typy książek dla młodzieży: lektury, książki nurtu tematycznego "młodzi-dorośli".

Typy książek dla dorosłych: kryminał, biografia, reportaże, romans, fantastyka, literatura współczesna polska i światowa o tematyce obyczajowej, książki współczesnych polskich twórców nieobecnych dotychczas w zbiorach np. Szczepana Twardoch i Olgi Tokarczuk.

W bibliotece było zarejestrowanych **334 czytelników**, z czego **158** to osoby uczące się, **82** pracujące, **94** pozostałe (emeryci, osoby niepracujące).

W ciągu roku biblioteka w Orońsku była otwarta 6 dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 – 16.00 oraz od lipca w soboty w godzinach od 9.00 do 13.00, czyli 44 godziny tygodniowo. Zakupiono **1** komputer (poleasigowy) oraz drobne urządzenia biurowe.

FILIA BIBLIOTECZNA W ŁAZISKACH

Filia Biblioteczna w Łaziskach mieści się w budynku dawniej Gromadzonej Rady Narodowej i zajmuje **2** pomieszczenia o łącznej powierzchni **40 m²**. Lokal jest ogrzewany grzejnikami elektrycznymi, nie posiada sanitariatu, nie jest dostosowany do osób z niepełnosprawnością ruchową. Budynek wymaga pilnej modernizacji poprzez wykonanie centralnego ogrzewania, docieplenia, a pomieszczenia biblioteki wykonania wentylacji, sanitariatu, ogrzewania i nowej instalacji elektrycznej.

Filia posiada podstawowy (przestarzały sprzęt biblioteczny) i biurowy- dwa komputery wymagające wymiany.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku, w Filii są zbiory biblioteczne w postaci książek w liczbie **7 402 woluminów**. W ciągu roku wpływy książek wyniosły **57 woluminów** pochodzących z zakupu za kwotę **2 000 zł**. Zbiory biblioteczne wymagają gruntowego przeglądu. W Filii było zarejestrowanych **40** czytelników, w tym osoby uczące się – **4**, osoby pracujące – **13**, pozostali, w tym emeryci – **23**. Dokonano **246 wypożyczeń**.

W 2022 roku Filia Biblioteczna była otwarta **3** dni w tygodniu: poniedziałek, środę i piątek w godzinach 11-16 czyli łącznie **15 godzin**.

W miesiącu grudniu z uwagi na niską temperaturę i ustawową konieczność oszczędzania energii, biblioteka była dostępna dla czytelników po telefonicznym skontaktowaniu się z bibliotekarzem.

FILIA BIBLIOTECZNA W TOMASZOWIE

Filia Biblioteczna w Tomaszowie mieści się w pomieszczeniach Świątlicy Wiejskiej i zajmuje jedno pomieszczenie o powierzchni **10 m²**. Biblioteka współkorzysta wraz ze Świątlicą z drugiego pomieszczenia i w ten sposób biblioteka posiada do dyspozycji **40 m²** powierzchni. Warunki lokalowe są dobre. W Filii znajdują się podstawowy sprzęt biblioteczny w stanie bardzo dobrym oraz **1** komputer wymagający wymiany oraz sprzęt biurowy w stanie dobrym.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku, w Filii są zbiory biblioteczne w postaci książek w liczbie **3 602 woluminów**. W ciągu roku wpływy książek wyniosły **56 pozycji** pochodzące z zakupu na wartość **2 004 zł**.

W Filii było zarejestrowanych **92 czytelników**, w tym: osoby uczące się – **56**, osoby pracujące – **21**, pozostali – **15**. Dokonano **448 wypożyczeń**.

W 2022 roku Filia była dostępna dla czytelników **4** razy w tygodniu: wtorek (w godz. 14.00 - 21.00), środa (w godz. 14.00 - 20.00), piątek (w godz. 14.00 - 21.00) i soboty (w godz. 9.00 – 17.00) czyli **28** godzin tygodniowo.

DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI

W 2022 roku działalność Biblioteki w głównej mierze dotyczyła wypożyczenia książek i korzystania przez czytelników ze zbiorów bibliotecznych na miejscu.

W Bibliotece w Orońsku dokonano gruntowego przeglądu zbiorów ubytkując **5 584 pozycji**.

Do Biblioteki zapraszano wycieczki połączone z zajęciami lub lekcjami bibliotecznymi dla dzieci z przedszkola oraz uczniów ze szkół podstawowych z terenu gminy Orońsko.

W maju zorganizowano we współpracy z wójtem Gminy Orońsko uroczysty Dzień Bibliotekarza i Bibliotek oraz własnymi siłami spotkania świąteczne i noworoczne integrujące pracowników i środowisko bibliotekarzy.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA 2022 ROK

Przychody wykonano w kwocie **197 541,89 zł** ze źródeł:

– dotacja z gminy Orońsko	188 865,97 zł;
– dotacja z Biblioteki Narodowej	8 000,00 zł;
– odsetki bankowe	675,92 zł.

Poniesiono koszty w kwocie **196 865,97 zł** wg struktury:

1. Wynagrodzenia osobowe pracowników z narzutami wyniósł	150 551,14 zł;
2. Wynagrodzenia bezosobowe	3 128, 00 zł;
3. Zakup księgozbiorów	16 241,53 zł:
– z dotacji Biblioteki Narodowej w wysokości	8.000,00 zł;
– ze środków własnych w ramach dotacji z Gminy Orońsko	8.241,53 zł.
4. Zakup materiałów i wyposażenia	9 978,47 zł;
5. Pozostałe usługi	4 313, 00 zł;
6. Energia elektryczna i ciepła	5 705,78 zł;
7. Zakup usług telekomunikacyjnych i pocztowych	2 363,46 zł;
8. Świadczenia urlopowe	3 741,69 zł;
9. Pozostałe opłaty	842,90 zł.

W Bibliotece w Orońsku dokonano częściowej wymiany lamp oświetleniowych na energooszczędne oraz zmieniono system załączania oświetlenia na klatce schodowej. Wymieniono drzwi wejściowe do budynku, polepszając przy okazji oświetlenie klatki schodowej.

3.4. Obiekty sportowe i rekreacyjne oraz ich rozwój

Na terenie gminy Orońsko znajdują się obiekty rekreacyjno-sportowe, takie jak:

1. Kompleks boisk sportowych „ORLIK” – w skład kompleksu wchodzi boisko piłkarskie o nawierzchni z trawy syntetycznej oraz boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej na którym można grać w tenisa ziemnego, piłkę siatkową i koszykową. Boiska zostały ogrodzone i oświetlone. Ponadto przy „ORLIKU” znajduje się boisko do piłki plażowej. Do zarządzania obiektem i nadzorowania zajęć zatrudniono Animatora Sportu.
2. Centrum sportowo – rekreacyjne w Orońsku administrowane przez Urząd Gminy w Orońsku w którym znajduje się:
  - Skatepark;
  - siłownia plenerowa;
  - plac zabaw;
  - tor rowerowy typu „Pumptrack”;
  - altana.
3. Tor rowerowy typu „Pumptrack” – tor zlokalizowany w pobliżu stadionu Oronki i utwardzony nawierzchnią bitumiczną. Jego kształt przypomina zamkniętą pętlę z muldami, którego zakręty są wyprofilowane pod różnymi kątami.
4. Stadion sportowy w Orońsku – zarządzany przez Gminny Klub Sportowy „ORONKA” , który posiada budynek klubowy, pełnowymiarowe boisko piłkarskie z oświetleniem i zadaszoną trybuną oraz boisko treningowe.
5. Hala sportowa przy Publicznej Szkole Podstawowej w Orońsku.
6. Stadion sportowy w Łaziskach zarządzany przez Ludowy Klub Sportowy” POSTĘP” Łaziska który posiada pełnowymiarowe boisko piłkarskie z trybuną oraz budynkiem klubowym (kontenery które służą jako szatnie i magazyn),
7. Boiska wielofunkcyjne oraz place zabaw znajdujące się przy szkołach:
  - PSP OROŃSKO;
  - PSP GUZÓW;

– PSP WAŁSNÓW.

8. Boisko wielofunkcyjne oraz plac zabaw zarządzany przez Świetlicę w Łaziskach
9. Boisko szkolne piłkarskie(naturalne) oraz plac zabaw przy PSP Ciepła,
10. Place zabaw przy Przedszkolu w Orońsku ul. Brandta i ul. Wesołej, Tomaszowie i w sołectwie Łaziska.

Tabela 19 Stan techniczny obiektów sportowych na terenie gminy Orońsko w 2022 roku

Lp.	Obiekt	Stan techniczny
1.	Kompleks boisk sportowych „ORLIK” w Orońsku	dobry
2.	Centrum sportowo-rekreacyjne w Orońsku	bardzo dobry
3.	Stadion sportowy w Orońsku	dobry
4.	Stadion sportowy w Łaziskach	dobry
5.	Boisko wielofunkcyjne przy Świetlicy w Łaziskach	dobry
6.	Plac zabaw przy Świetlicy w Łaziskach	bardzo dobry
7.	Plac zabaw przy świetlicy w Zaborowiu	bardzo dobry
8.	Plac zabaw przy Przedszkolu Samorządowym w Orońsku ul. Brandta	bardzo dobry
9.	Plac zabaw przy Przedszkolu Samorządowym w Orońsku ul. Wesoła	bardzo dobry
10.	Plac zabaw przy Przedszkolu Samorządowym w Tomaszowie	bardzo dobry
11.	Plac zabaw przy Przedszkolu Samorządowym w Krogulczy Suchej	bardzo dobry
12.	Plac zabaw w sołectwie Łaziska (Osiedle)	bardzo dobry
13.	Plac zabaw z siłownią plenerową w Chronów Kolonia Dolna	bardzo dobry
14.	Plac zabaw w Bąkowie	bardzo dobry
15.	Siłownia plenerowa z altaną w sołectwie Łaziska – Osiedle	dobry
16.	Siłownia plenerowa w Wałsnowie	dobry

17.	Boisko wielofunkcyjne przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Józefa Brandta w Orońsku	dobry
18.	Hala sportowa przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Józefa Brandta w Orońsku	dobry
19.	Boisko wielofunkcyjne przy Publicznej Szkole Podstawowej w Guzowie	dobry
20.	Boisko wielofunkcyjne przy Publicznej Szkole Podstawowej w Wałsnowie	dobry
21.	Boisko szkolne piłkarskie przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Ciepłej	dobry
22.	Plac zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Józefa Brandta w Orońsku	bardzo dobry
23.	Plac zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej w Guzowie	bardzo dobry
24.	Plac zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej w Wałsnowie	bardzo dobry
25.	Plac zabaw przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Ciepłej	bardzo dobry

Kluby sportowe na terenie gminy to:

- GKS „ORONKA” Orońsko;
- LKS „POSTĘP” Łaziska.

Najważniejsze imprezy sportowe ze wskazaniem organizatora:

- Obrona nie tylko na Orliku 2022 - Fundacja Orły Sportu;
- 30 Orlików na kolejne 100-lecie Niepodległości - Fundacja Orły Sportu;
- Festiwal Rekordów na Orliku 2022 - Gmina Orońsko i Fundacja Orły Sportu;
- Turniej Piłki Siatkowej Mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Orońsko – Gmina Orońsko;
- Turniej Piłki Nożnej Mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Orońsko – Gmina Orońsko.

Projekt sportowy „**Obrona Nie Tylko Na Orliku**” to program który jest realizowany w 40 lokalizacjach w Polsce i dedykowany jest do dzieci, młodzieży i dorosłych, seniorów i całych rodzin, przede wszystkim dziewczęta i kobiet. Zajęcia mają na celu naukę elementów sztuki walki, poprawę kondycji fizycznej, umiejętność panowania nad strachem i stresem oraz naukę praktyk żywieniowych.

Projekt sportowy „**30 Orlików na kolejne 100-lecie Niepodległości**” - śladami wielkich **sportowców** to zajęcia sportowo – rekreacyjne oraz ćwiczenia terenowe m.in. wycieczki rowerowe połączone z lekcją historii, które odbywały się jedynie w 30 lokalizacjach w kraju.

Projekt sportowy „**Festiwal Rekordów na Orliku**” – to impreza sportowo integracyjna, połączona z lekcją historii i zbieraniem nakrętek na cele charytatywne, która odbywała się jedynie w 10 lokalizacjach w Polsce.

Turniej Piłki Siatkowej Mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Orońsko – to impreza sportowa mająca na celu popularyzację piłki siatkowej oraz integrację mieszkańców gminy poprzez aktywność fizyczną.

Turniej Piłki Nożnej Mężczyzn o Puchar Wójta Gminy Orońsko – głównym celem imprezy jest propagowanie zdrowego stylu życia poprzez sport i grę w piłkę nożną – wykorzystanie infrastruktury orlików, polegające na wyrównaniu szans (ogólnodostępność i bezpłatność), zwiększenie atrakcyjności ruchowej poprzez uprawianie piłki nożnej – organizacja czasu wolnego dla mieszkańców poprzez rozgrywki turniejowe, promowanie interdyscyplinarnej zdrowej konkurencji, poprawianie sprawności fizycznej.

Projekt powszechnej nauki pływania „**Umiem Pływać**” – to pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia sportowe z zakresu nauki pływania, której uczestnikami są uczniowie szkół podstawowych z terenu naszej Gminy.

Przeprowadzenie zajęć sportowych, turniejów, imprez sportowych oraz wycieczek sportowo – integracyjnych było możliwe dzięki wsparciu finansowym udzielonym przez Urząd Gminy Orońsko. Środki zostały przeznaczone na zakup sprzętu sportowego, nagród, wyżywienia i napojów oraz sfinansowanie kosztów opieki medycznej, sędziów, transportu.

3.5. Turystyka na terenie gminy

Hotele; kategorii *** - 1

Miejsca noclegowe ogółem; hotele; kategorii *** - 52

Pokoje ogółem; hotele; kategorii *** - 24

Placówki gastronomiczne:

Restauracje – 1

Bary i kawiarnie – 1

Stołówki - 1

Szlaki turystyczne Gminy Orońsko

Trasa szlaku pieszego (szlak żółty)

przebiega przez następujące miejscowości: Rożki – Kowala – Dąbrówka Zabłotnia – Helenów – Orońsko – Guzów – Krogulcza Mokra – Krogulcza Sucha – Rożki (Szlak nr MZ-5215y w wykazie PTTK o/Radom).

Trasa szlaku rowerowego (szlak czarny)

przebiega przez następujące miejscowości: Orońsko – Guzów – Chronów – Mniszek – Chałupki Łaziskie – Zaborowie – Ziomaki – Wysoka – Bąków – Ciepła – Łaziska – Orońsko.

MAPA TURYSTYCZNA

4. RYNEK PRACY

4.1. Stan działalności rolniczej i pozarolniczej

Podmioty nowo zarejestrowane wg grup sekcji PKD 2007 (Wymiary: Rodzaj działalności):

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 2
- przemysł i budownictwo – 18
- pozostała działalność – 28
- Ogółem – 48

Tabela 20 Liczba przedsiębiorców pod względem rodzaju wykonywanej działalności

Kod PKD	Nazwa	Liczba przedsiębiorców
4339Z	Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	149
4333Z	Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian	125
4331Z	Tynkowanie	121
4334Z	Malowanie i szklenie	121
4332Z	Zakładanie stolarki budowlanej	119
4941Z	Transport drogowy towarów	114
4399Z	Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane	106
4511Z	Sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgonetek	97
4520Z	Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	96
4120Z	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	93
4519Z	Sprzedaż hurtowa i detaliczna pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	86
4321Z	Wykonywanie instalacji elektrycznych	71
4312Z	Przygotowanie terenu pod budowę	69
4322Z	Wykonywanie instalacji wodnokanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	68
4391Z	Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych	65
4799Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami	65
4329Z	Wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych	64
4791Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet	63
4673Z	Sprzedaż hurtowa drewna, materiałów budowlanych i wyposażenia sanitarnego	62
4532Z	Sprzedaż detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	61
4311Z	Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych	58
4789Z	Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona na straganach i targowiskach	56

WSKAŹNIK BEZROBOCIA W GMINIE OROŃSKO

Na koniec 2022 roku wskaźnik stopy bezrobocia na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Szydłowcu osiągnął **25,1 %** i był wyższy od stopy bezrobocia w województwie mazowieckim (**4,2 %**) i w Polsce (**5,2 %**).

Według statystyk prowadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Szydłowcu, na koniec 2022 r. na terenie Gminy Orońsko były 440 osoby bezrobotne, w tym **234** kobiety (ok. **53,2 %** ogółu bezrobotnych) i **206** mężczyzn. Długotrwale bezrobotni to **304** osoby (ok. **69,09 %** ogółu bezrobotnych zarejestrowanych z terenu gminy). Udział osób bezrobotnych z terenu Gminy Orońsko w liczbie bezrobotnych powiatu szydłowieckiego wynosił ok. **14,34 %**.

Tabela 21 Bezrobocie na terenie Gminy Orońsko na przestrzeni lat 2018-2022 (Powiatowy Urząd Pracy w Szydłowcu (<https://szydlowiec.praca.gov.pl/>))

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Bezrobotni ogółem	522	519	540	473	440
Kobiety	269	268	288	264	234
Do 25 roku życia	72	61	74	63	54
Powyżej 50 roku życia	139	116	148	89	97
Długotrwale bezrobotni	117	123	116	338	304

...

4.2. Najważniejsi pracodawcy w gminie

Dane odnośnie zatrudnienia zostały zawarte w ewidencji CEiDG.

W 2022 roku przetworzono **179** wniosków dotyczących wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Rodzaje wniosków złożonych przez przedsiębiorców w 2022 roku przedstawia poniższe zestawienie:

- założenie działalności - **24** wniosków;
- zmiana danych zawartych we wpisie - **115** wniosków;
- zawieszenie prowadzenia działalności - **21** wniosków;
- wznowienie prowadzenia działalności - **11** wniosków;
- zakończenie prowadzenia działalności - **8** wniosków.

Na terenie Gminy Orońsko w 2022 roku swoją działalność prowadziło **343** przedsiębiorców.

5. SŁUŻBA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

5.1. Opieka zdrowotna

CHARAKTERYSTYKA ZASOBÓW KADROWYCH, LOKALOWYCH I SPRZĘTOWYCH SP ZOZ

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Orońsku zatrudnia na etat stały lekarza Pediatrę (lek. medycyny rodzinnej), lekarza Pulmonologa oraz na kontrakcie: lekarza Pediatrę (lek. medycyny rodzinnej), lekarza Chirurga, lekarza Internistę.

Personel średni to: na stały etat **2** pielęgniarki (jedna ze specjalizacją pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej) **1** położna (ze specjalizacją Neonatologiczną) na kontrakcie **1** pielęgniarka (ze specjalizacją ratownictwo medyczne).

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Orońsku są spełnione wszystkie wymagania Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz Mazowieckiego Centrum Zdrowia Publicznego.

Zakład posiada:

- Gabinet Pediatryczny;
- Gabinet Szczepień;
- Gabinet Ginekologiczny;
- Gabinet Poradni dla Kobiet;
- Gabinet Zabiegowy;
- 2 gabinety internistyczne;
- Gabinet Stomatologiczny.

Ośrodek wyposażony jest w sprzęt elektroniczny, który znajdują się we wszystkich gabinetach oraz rejestracji.

Sprzęt medyczny SP ZOZ:

- EKG (2 sztuki);
- defibrylator;
- koncentrator tlenu;
- butla z tlenem;
- pulsoksymetr;
- ssak;
- lancetron;
- UDT (sprzęt do pomiaru tętna płodu);
- USG ginekologiczne;
- pirometr;
- przepływowe lampy UV-C (5 sztuk).

DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA I PROFILAKTYCZNA ORAZ OPIEKA MEDYCZNA NAD UCZNIAMI SZKÓŁ

Pielęgniarka środowiskowa nauczania i wychowania sprawuje opiekę zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia oraz opinii Krajowego Konsultanta w dziedzinie Pediatrii. W obecnym roku szkolnym nasza placówka sprawuje opiekę nad **518** uczniami czterech Szkół Podstawowych:

- PSP w Orońsku – **267** uczniów;
- PSP w Guzowie – **88** uczniów;
- PSP w Ciepłej – **78** uczniów;
- PSP w Wałsnowie – **85** uczniów.

Świadczenia pielęgniarki w środowisku nauczania i wychowania obejmują:

1. wykonywanie i interpretacja testów przesiewowych w określonych grupach wiekowych - w roku szkolnym 2021/2022 wykonano testy:
  - 6-latków w liczbie 74;
  - 10-latków w liczbie 64;
  - 13-latków w liczbie 68.
2. kierowanie postępowaniem po przesiewowym oraz sprawowanie opieki nad uczniami z dodatnimi wynikami testu i kierowanie ich na pogłębioną diagnostykę do odpowiedniej poradni specjalistycznej, po konsultacji z lekarzem pediatrą;
3. udzielanie pomocy w przypadku nagłych zachorowań i urazów w SPZOZ;
4. w roku szkolnym 2021/2022 nie jest prowadzona grupowa profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów preparatami fluorkowymi zgodnie z opinią Krajowego Konsultanta w dziedzinie Pielęgniarstwa Pediatrycznego - dr n. med. Krystyna Piskorz-Ogórek;
5. doradztwo dla dyrektorów szkół w sprawie warunków bezpieczeństwa uczniów, organizacji posiłków i warunków sanitarnych w szkole;
6. pielęgniarka środowiskowa nauczania i wychowania zapewnia opiekę medyczną podczas egzaminów, na wniosek dyrektora szkoły;
7. ilość wykonanych szczepień ochronnych u dzieci – **403**.

PRZECIWDZIAŁANIA PANDEMII COVID-19

Cały personel postępuje zgodnie z wytyczonymi procedurami, które zapobiegają zachorowaniom, tzn.:

- używanie maseczek, zarówno personel jak i pacjenci;
- używanie rękawiczek;
- przyjmowanie pacjentów na konkretną godzinę;
- dezynfekcja rąk, krzeseł, gabinetów;
- w każdym gabinecie znajdują się lampa przepływową UV-C, lampy te zostały zakupione w ostatnim okresie;
- szczepienia wykonano w ilości **803** dawek (31.12.2022 r.).

DOFINANSOWANIE ZE ŹRÓDEŁ ZEWNĘTRZNYCH

W 2022 roku nie były realizowane projekty, które dofinansowywały opiekę zdrowotną ze źródeł zewnętrznych.

5.2. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W gminie Orońsko funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - instytucja samorządowa, której zadaniem jest zapewnienie niezbędnych potrzeb egzystencjalnych osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Działalność GOPS ma przyczynić się do

ustabilizowania warunków życia potrzebującym, dzięki czemu staną się oni samowystarczalnymi jednostkami w społeczeństwie.

Podstawowym celem działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku zgodnie z obowiązującym statutem, jest rozpoznawanie i zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej wymienia te trudne sytuacje życiowe, które w szczególności uprawniają do ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej. Te sytuacje to:

- ubóstwo,
- sieroctwo;
- bezdomność;
- bezrobocie;
- niepełnosprawność;
- długotrwała lub ciężka choroba;
- przemoc w rodzinie;
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizm lub narkomania;
- zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa;
- klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do ośrodka pomocy społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich pomoc może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym. Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współdziałanie w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. W swoich założeniach pomoc społeczna powinna, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do życiowego usamodzielnienia się i pełnej integracji ze społeczeństwem.

STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA

Utworzenie i utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej jest zadaniem obowiązkowym Gminy Wynikającym z art. 17 ust 18 ustawie o pomocy społecznej.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orońsku zatrudnionych było 7 pracowników. Wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

- Kierownik	1 osoba
- Pracownik do świadczeń rodzinnych	1 osoba

- Pracownicy socjalni 2 osoby
Asystent rodziny 1 osoba;
- Świadczenie 500+ i fundusz alimentacyjny 1 osoba.
- Kierownik Klubu Seniora - 1 osoba

Jednocześnie Gminny Ośrodek Pomocy społecznej korzysta z pracowników gminy oddelegowanych do pracy w Ośrodku:

Pomoc administracyjna i koordynator Klubu „Senior+” 1 osoba od wrzesień 2022 roku.

WYDATKI

Tabela 22 Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku

Lp.	Nazwa zasiłku	Liczba osób	Plan środków własnych	Środki własne wykorzystane	Plan Dotacji	Dotacja wykorzystana
1.	Zasiłek stały	42	0	0	264580,00	261569,46
2.	Zasiłek Okresowy	35	30000,00	15873,10	68899,00	63492,64
3.	Zasiłki celowe i pomoc w naturze	23	23499,00	19235,99	0	0
4.	Pomoc Państwa w zakresie dożywiania	85	10000,00	8100,56	40000,00	32402,24
5.	Odpłatność DPS	9	285630,00	285630,00	0	0
6.	Usługi Opiekuńcze	1	51283,00	45423,59	0	0
7.	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	2	0	0	9840,00	9840,00

ZASIŁKI STAŁE

Pomocą objętych zostało 42 osób, którym wypłacono **442** świadczeń na łączną kwotę 261569,46zł. Kwota ta w całości pochodziła z budżetu państwa:

- **406** świadczeń na kwotę 247565 zł przyznano dla 38 osób samotnie gospodarujących;
- 36 świadczeń na kwotę 14004,45 przyznano dla 5 osób pozostających w rodzinie.

ZASIŁKI OKRESOWE

W ramach zadań własnych Gminny Ośrodek pomocy Społecznej przyznał zasiłek okresowy dla 35 osób. Wypłacono 191 świadczeń na kwotę 79366,74zł (środki z budżetu wojewody - 63492,64, środki własne – 15873,10zł.), w tym z powodu:

- bezrobocia – wypłacono 145 świadczeń dla 29 osób/ 28 rodzin;
- inne – wypłacono 46 świadczenia dla 7 osób/rodzin.

ZASIŁKI CELOWE I POMOC W NATURZE

Na zasiłki celowe w 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował kwotę **19235,99**. Tą formą pomocy objęto 23 rodzin, liczących łącznie **41** osób, w tym dla **23** rodzin przyznano specjalny zasiłek celowy, wypłacono 3 świadczenia na łączną kwotę 900 zł.

DOŻYWIANIE

Gmina Orońsko realizuje program dożywiania „Wieloletni program osłony Gminy Orońsko w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2019-2023 (Uchwała nr IV/13/18 Rady Gminy w Orońsku z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie: uchwalenia wieloletniego programu osłonowego Gminy Orońsko w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2019-2023)”. Działaniami objęte były dzieci uczęszczające do oddziału 9 szkół podstawowych.

Jest to pomoc w formie „jeden gorący posiłek”.

W 2022 roku dożywiano 85 dzieci z 47 rodzin (liczba osób w rodzinach 202).

Koszt dożywiania uczniów w 2022 roku, finansowany ze środków własnych gminy 8100,56zł. i dotacji wojewody wyniósł 32402,24zł. (łącznie na kwotę 40502,80zł.).

Uczniowie dożywiani byli w 5 placówkach na terenie gminy Orońsko:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Orońsku im. Józefa Brandta (13 uczniów);
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Ciepłej im. Tadeusza Kościuszki (12 uczniów);
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Guzowie (10 uczniów);
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wałsnowie (3 uczniów);
- Przedszkole Samorządowe w Orońsku (7 dzieci).

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osoby z terenu gminy Orońsko, wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych kierowane są do domów pomocy społecznej.

Na terenie gminy Orońsko działa Dom Pomocy Społecznej „Dom Kombatantów”, prowadzony przez powiat szydłowiecki.

4 stycznia 2021 r. został otwarty pierwszy w gminie klub „**Senior+**” działający w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Orońsku. Projekt dofinansowany jest ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Głównym celem działalności klubu jest

przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych oraz ich aktywizację w kierunku podejmowania działań zmierzających do poprawy jakości życia.

Adresatami zadania jest **30** osób nieaktywnych zawodowo powyżej 60 roku życia zamieszkujących na terenie gminy. W 2022 roku oferta Klubu zcentralizowana była głównie na zajęciach:

- edukacyjnych (wykłady, pogadanki);
- usprawniających ruchowo (aerobik);
- rekreacyjnych (organizowanie wyjazdów krajoznawczych, wycieczki piesze);
- kulturalnych (wyjścia do kina, na koncerty);
- wspierających więzi rodzinne (współpraca z rodziną);
- w placówkach medycznych oraz instytucjach mających wpływ na poprawę życia seniorów.

Wydatki na funkcjonowanie klubu „Senior+” w 2022 r. wynosiły **87 342,13 zł** z tego dotacji została wydatkowana kwota **38 783,49 zł**, natomiast środki własne stanowiły kwotę **48 558,64 zł**.

Wynagrodzenie pracowników klubu „Senior+” w 2022 r. wyniosły **32 680,08 zł** z tego z dotacji została wydatkowana kwota **15 389,13 zł**, natomiast środki własne stanowiły kwotę **17 290,95 zł**.

Wydatki jednostek budżetowych gminy Orońsko na pomoc społeczną wyniosły **11 588 076,52 zł**, co stanowi **98,4 %** planu.

WSPIERANIE RODZINY

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Orońsku w 2022 roku zatrudniony był asystent rodziny na ½ etatu na podstawie umowy o pracę. Zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodzin, aby samodzielnie potrafiły pokonywać trudności życiowe. W 2022 roku wsparciem asystenta objętych było 7 rodzin, w których było 12 dzieci.

Wydatkowana kwota na ten cel wynosiła 23677,00zł, w tym 819,00zł pochodziło z dotacji, a 22 858,00zł. to środki własne gminy.

SKŁADKA ZDROWOTNA

Od osób pobierających: świadczenie opiekuńcze, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna odprowadzono składkę zdrowotną dla 14.osób na łączną kwotę **33 776,00zł**.

Obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W 2022 roku odprowadzono składkę na ubezpieczenie zdrowotne od 34 osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej. Odprowadzono 355 składek na łączną kwotę 19 563,00zł.. Dla 4 osób nieposiadających ubezpieczenia zdrowotnego wydano decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej organizuje i realizuje usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, który przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. W 2022 roku z usług opiekuńczych skorzystało 2 osoby w wieku powyżej 80 lat zgodnie z zaświadczeniem lekarza pierwszego kontaktu o potrzebie świadczenia usług opiekuńczych. Osoby te miały przyznane usługi decyzją z określoną liczbą godzin i kwotą za 1 godzinę świadczenia.

UTRZYMANIE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W OROŃSKU

łącznie na utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2022 roku wydatkowano kwotę 363 928,01zł., w tym:

- środki z budżetu państwa 112 605,43zł.;
- środki z budżetu gminy stanowiły 251 322,58zł.

ODWOŁANIE OD DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2022 roku od decyzji administracyjnych z pomocy społecznej nie było odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenia rodzinne w całości sfinansowano z budżetu państwa.

Do świadczeń rodzinnych należą:

- *zasiłki rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych*

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił 5039 zasiłków rodzinnych na kwotę 577 727,14zł oraz 2846 dodatki do zasiłków rodzinnych na kwotę 302 442,80zł.. Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne w miesiącu styczniu wynosiła 219, a w grudniu 193. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymali zasiłek rodzinny w miesiącu styczniu wynosiła 438, a w grudniu 406.

- *Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „Becikowe” w wysokości **1000,00 zł***

W 2021 roku przyznano i wypłacono 45 świadczeń na kwotę **45 000 zł**.

- *Świadczenia opiekuńcze/pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy/*

W 2022 roku wypłacono 750 świadczeń na kwotę 1436612,00zł..

- *Zasiłek dla Opiekuna*

W 2022 roku wypłacono **12** świadczeń na kwotę **7 440 zł**.

- *Świadczenie rodzicielskie*

W 2022 roku wypłacono 186 świadczenia rodzicielskie na kwotę 163519zł..

- *Świadczenie rodzinne złotówka za złotówkę*

W 2022 roku wypłacono 744 świadczenia rodzinne złotówka za złotówkę na kwotę 34105,94zł.

Od niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy jak i zasiłek dla opiekuna odprowadzono w 2022 roku składkę emerytalno-rentową na kwotę **249 153,00zł.** do ZUS oraz kwotę 10175,00 zł do KRUS.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego łączną kwotę 132258,56zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono dla **29** dzieci.

ODWOŁANIA OD DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ – ŚWIADCZENIA RODZINNE

W 2022 roku było **8** odwołań do SKO w Radomiu od decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń pielęgnacyjnych.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku, w 2022 roku wydał Karty Dużej Rodziny . W 2022 roku przyznano 25 rodzinom Karty Dużej Rodziny, w tym:

- dla rodzin, które już były posiadaczami karty – 2 rodziny,
- dla rodzin składających się wyłącznie z rodziców - 69 rodzin,
- dla nowej rodziny – 16 rodzin.

Kwota – 1535 zł.

PROGRAM „RODZINA 500+”

W 2022 roku zostało złożonych **735** wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, w tym wypłacono **13 842** świadczenia na kwotę **6 853 480,45 zł.** Liczba rodzin pobierająca świadczenia wychowawcze w styczniu wynosiła **679**, a w grudniu **663**. Liczba dzieci, które były objęte świadczeniami wychowawczymi w styczniu wynosiła **1 136**, a w grudniu **1 121**.

Poniesione w 2022 roku z dotacji celowej z budżetu państwa wydatki na obsługę świadczeń wychowawczych wynoszą **57 709,23 zł** w tym na wynagrodzenie pracownika realizującego ustawę **52 831,05 zł.**

PROJEKTY DOFINANSOWANE I ZREALIZOWANE

Potrzeby finansowe na realizację zadań wynikających z ustaw zostały ujęte w planach finansowych na 2022 r. i przyjęte do realizacji w budżecie gminy. Potrzeby są w sposób ciągły analizowane aby dokonywać wydatków w sposób racjonalny i przemyślany. W 2022 roku

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie realizował projektów dofinansowywanych z zewnątrz. Pracownicy GOPS – u nie korzystali ze szkoleń podnoszących wiedzę i kwalifikacje.

SZKOLENIA PRACOWNIKÓW GOPS

Rok 2022 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej.

5.3. Przeciwdziałanie uzależnieniom w gminie

Wójt Gminy Orońsko Zarządzeniem Nr. 12/20 z dnia 06 lutego 2020 r. powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orońsku.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orońsku, zwana dalej „Komisją” w 2022 roku działała w 5 osobowym składzie:

1. Roman Woźniak – pracownik Gminnej Biblioteki Publicznej i pracownik Urzędu Gminy w Orońsku – Przewodniczący Komisji.
2. Milena Szymańska- pracownik Urzędu Gminy w Orońsku – sekretarz Komisji.
3. Karolina Starzyk – Kowalska – kierownik GOPS w Orońsku – członek Komisji.
4. Maria Skałbania – pielęgniarka NZOZ w Orońsku – członek Komisji.
5. Łukasz Barszcz – dzielnicowy z KPP w Szydłowcu – członek Komisji.

Komisja odbyła **17** posiedzeń. **5** posiedzeń w pełnym składzie i **12** posiedzeń jako 2 odrębne Zespoły Komisji.

Komisja wykonywała swoje ustawowe zadania wynikające przede wszystkim z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Prace te dotyczyły omówienia najważniejszych sprawy dotyczących uzależnień i wniosków członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym. Impulsem wspomnianych posiedzeń były wnioski dotyczące osób nadużywających alkoholu oraz członków ich rodzin.

W celu pomocy osobom uzależnionym i osobom zagrożonym uzależnieniem oraz rodzinom, w których występują problemy alkoholowe od marca 2022 roku funkcjonuje Punkt Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orońsku zwany dalej „Punktem”, w którym spotkania prowadzi terapeuta i specjalista ds. uzależnień. Dyżury pełni w każdą środę w godz. od 16:00 do 18:00.

Rada Gminy w Orońsku podjęła uchwałę Nr LVII/284/2022 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania

Narkomanii w Gminie Orońsko na lata 2022-2025. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Szczególną uwagę związaną z problemami w naszej Gminie należy koncentrować na niżej wymienionych zadaniach.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i uświadomieniu o konsekwencjach zażywania narkotyków w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.

Zadania przewidziane w ramach realizacji powyższego zadania obejmują tzw. profilaktykę uniwersalną. Są to działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów. Ich celem jest zmniejszenie bądź wyeliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji. Działania uniwersalne mogą być realizowane wśród dzieci i młodzieży szkolnej, w grupie młodych dorosłych, rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym, mających na celu opóźnianie inicjacji alkoholowej wśród całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi, a mianowicie:

- 1) prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-kulturalno-sportowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) tworzenie systemu wsparcia dla uczniów;
- 3) współtworzenie norm i regulaminów szkoły we współpracy z uczniami, rodzicami, jak i gronem pedagogicznym;
- 4) angażowanie w różnego rodzaju aktywność profilaktyczną dzieci, młodzież i rodziców,
- 5) realizacja konkretnych procedur i strategii profilaktycznych w ramach godzin wychowawczych czy przeznaczonych na to specjalnych lekcji;
- 6) finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych;
- 7) wspieranie pracy interdyscyplinarnego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 8) zwiększenie współpracy między szkołami, świetlicami wiejskimi, GOPS-em w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie;
- 9) finansowanie zajęć i programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;
- 10) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych dla nauczycieli i pedagogów;
- 11) realizacja środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w tym:
  - a) wspieranie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w sposób bezpieczny, kształtujący zdrowe postawy życiowe poprzez dofinansowanie miejsc do spędzania tego czasu;
  - b) promocje zdrowego wolnego od używek stylu życia oraz kulturalnego spędzania wolnego czasu poprzez udział lokalnej społeczności w organizowanych imprezach profilaktycznych, które mogą być połączone z organizacją zawodów sportowych, plenerowych spotkań, koncertów,

- happeningów, rajdów rowerowych, konkursów profilaktycznych i innych o podobnym charakterze;
- c) inne działania profilaktyczne zgodnie z celami głównymi i szczegółowymi mające w swoich założeniach propagowanie profilaktyki uzależnień;
  - d) realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych poprzez zatrudnienie i finansowanie animatora sportu na boisku „Orlik” w Orońsku w kontekście realizacji programu profilaktycznego skierowanego do miejscowej społeczności, a w szczególności dzieci i młodzieży;
  - e) dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego (obozów, kolonii) dla dzieci i młodzieży podsumowujących realizację zadań poszczególnych programów;
- 12) Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej, przemocy oraz na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach, poprzez:
- a) tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy, powiatu, województwa w zakresie problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie. Współpraca w tym zakresie z ośrodkiem pomocy społecznej, ośrodkiem zdrowia, sołectwami, świetlicami, szkołami, parafią stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy;
  - b) udział w ogólnopolskich kampaniach oraz prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i w miejscach publicznych;
  - c) dofinansowanie różnego rodzaju form pracy dla dzieci i młodzieży, które wychodzą ze swym „działaniem” poza środowisko lokalne poprzez gościnne występy artystyczne, teatryki, sekcje sportowe, konkursy plastyczne, koncerty muzyczne;
  - d) zakup programów profilaktycznych o naukowych podstawach oraz potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, a także broszur, książek oraz tematycznych czasopism;
  - e) monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie badań i lokalnych diagnoz;
  - f) finansowanie szkoleń dla koordynatorów programów profilaktycznych w zakresie skutecznej i szeroko pojętej profilaktyki przeciw uzależnieniom oraz zakup przedmiotowych materiałów edukacyjnych.
2. Wspomaganie działalności instytucji organizacji pozarządowych i innych podmiotów oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- Przy realizacji poszczególnych zadań „Programu” przez stowarzyszenia i organizacje pozarządowe - finansowanie ich odbywać się będzie również w ramach zadań zleconych w oparciu o przepisy Ustawy o Zdrowiu Publicznym i Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w tym zadania z zakresu:
- 1) organizacji zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży;
  - 2) organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w ramach alternatywnych form spędzania wolnego czasu w zdrowy sposób bez używek.

Jednostkami Gminy Orońsko odpowiedzialnymi za realizację „Programu” są:

- Urząd Gminy w Orońsku- sprawy przeciwdziałania alkoholizmowi;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku- sprawy dotyczące narkomanii;

- Urząd Gminy w Orońsku i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku- sprawy uzależnień behawioralnych.

Na terenie Gminy Orońsko podmiotami „Programu” są Wójt Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Orońsku, jednostki organizacyjne gminy:

- Świetlice w Orońsku, Łaziskach, Tomaszowie i Zaborowiu;
- Przedszkole Samorządowe w Orońsku;
- Publiczne Szkoły Podstawowe w Orońsko, Guzowie, Ciepłej i Wałsnowie;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Orońsku;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Orońsku;
- podmioty niepubliczne jak: Stowarzyszenia, Fundacje, Koło Gospodyń Wiejskich, grupy mieszkańców, inne podmioty.

Władze Samorządowe Gminy Orońsko będą kontynuowały współpracę i koordynowały działania oraz wspierały organizacyjnie, finansowo organizacje społeczne, kościelne oraz instytucje publiczne, które podejmą się działań i czynności ułatwiających realizację celów i zadań „Programu”.

W omawianym okresie realizowane były zadania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, skierowane do całości społeczeństwa, polegające na promocii zdrowego stylu życia, wspomaganie prawidłowego procesu rozwoju psychospołecznego społeczeństwa, a w szczególności dzieci i młodzieży. Realizacją tych zadań poprzez swoje programy profilaktyczne zajmowały się przede wszystkim szkoły z terenu gminy Orońsko, świetlice oraz Animator sportu w klubie sportowym „Orlik”.

W celu pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, niezwykle pomocna była zatrudniona do placówek oświatowych z terenu Gminy Orońsko Psycholog – Terapeutka, Specjalista ds. uzależnień.

Ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych sfinansowano:

- Stowarzyszenie Gminny Klub Sportowy „ORONKA” w Orońsku - Turniej piłkarski w ramach Festiwalu Gier i Zabaw Towarzyskich 2022 r.;
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Brandta w Orońsku - „Aktywny Ja – aktywny Ty – aktywni My!”;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wałsnowie - „Cudze chwalicie swego nie znacie”;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wałsnowie - „Na sportowo – zabawnie i kolorowo”;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wałsnowie - Wojewódzkie Igrzyska Młodzieży Szkolnej w tenisie stołowym (obiad);
- Przedszkole Samorządowe w Orońsku - „W zdrowym ciele zdrowy duch”;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wałsnowie, Publiczna Szkoła Podstawowa w Ciepłej - 24 Finał Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej i Licealiady w Tenisie Stołowym;
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Franciszka Ksawerego Christianiego w Guzowie - Piknik Rodzinny „Z książką na trawie”;
- Świetlica w Orońsku - Dzień Matki „Mama to przyjaciel, z którego się nie wyrasta”;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Ciepłej - „V Festyn Rodzinny”;

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Ciepłej - „Dzień dziecka”;
- Świetlica w Łaziskach - „Dzień dziecka”;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Orońsku - Sfinansowanie obiadu dla 95 uczniów podczas wycieczek;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Orońsku - „Stawiamy na Młodzież”;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Orońsku Filia w Tomaszowie - „Budzimy się do działania”;
- Świetlica w Tomaszowie - „Dobrze że jesteś”;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Tomaszowie - „Na zakończenie lata” – Festyn Rodzinny;
- Stowarzyszenie Gminny Klub Sportowy „ORONKA” w Orońsku - Zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrucie - Zawody sportowo – pożarnicze;
- Ludowy Klub Sportowy „POSTĘP” Łaziska - POSTĘP CUP III;
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Franciszka Ksawerego Christianiego w Guzowie - IV Międzynarodowy Przegląd Piosenki Patriotycznej;

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Brandta w Orońsku - „Otwórz się na sztukę – uwolnij emocje!” wycieczka.

W 2022 roku dochód z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wynosił **161 166,72 zł**, co stanowiło **135,51 %** planowanych dochodów, natomiast wydatki na przeciwdziałanie alkoholizmowi były równe **103 775,19 zł**.

Komisja w 2022 r. rozpoznała **16** wniosków. Nadawcami tych wniosków była Komenda Powiatowa Policji w Szydłowcu, Zawodowy Kurator Sądowy oraz członkowie rodzin wskazanych osób. Komisja skrupulatnie rozpatrzyła każdy wniosek i we wszystkich zgłoszonych sprawach wdrożyła możliwe rozwiązania. Część wniosków została zakończona, w części sprawy zostały zawieszona, gdyż osoby wskazane we wniosku podjęły dobrowolną terapię w Punkcie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orońsku lub innych placówkach tego typu, a część jest w fazie skierowania osób nadużywających alkoholu do bieglego sądowego o stwierdzenie stopnia uzależnienia.

Komisja w 2022 r. wystąpiła z wnioskiem do bieglego sądowego o wydanie orzeczenia i poddanie się leczeniu odwykowemu dla **6** osób uzależnionych, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodowały rozkład życia rodzinnego. Na posiedzenie Komisji wezwała **32** osoby nadużywające alkoholu.

Komisja skierowała **17** osób nadużywających alkoholu i członków ich rodzin do Punktu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orońsku.

Ze sprawozdania z działalności Punktu, które złożył terapeuta na potrzebę realizacji zadań Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Orońsko na lata 2022 - 2025 wynika, że do 31 grudnia 2022 r. do Punktu zgłosiło się **22** osoby, które były skierowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orońsku. W większości osoby te korzystają z terapii regularnie.

Komisja informowała listownie członków rodziny osoby nadużywającej alkoholu o możliwości skorzystania z pomocy i poradnictwa w Punkcie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Orońsku.

Komisja wystąpiła z wnioskami do Komendy Powiatowej Policji w Szydłowcu o udzielenie informacji dotyczącej zakłócania ładu i porządku publicznego osób nadużywających alkoholu i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku o sytuacji w ich rodzinie.

Z Komendy Powiatowej w Szydłowcu wpłynęło **9** wniosków o objęcie leczeniem odwykowym. Ponadto z informacji wynika że w 2022 r.:

1. **2** osoby zatrzymano do wytrzeźwienia;
2. **8** załóżonych Niebieskich Kart;
3. **4** wszczętych postępowań dotyczących przemocy w rodzinie.

Z informacji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku wynika, że w 2022 r. było **116** rodzin objętych pomocą.

Członkowie Komisji w trakcie wykonywania swoich czynności podejmowali sprawy bieżące, opiniowali wnioski dotyczące sprzedaży napojów alkoholowych oraz przeprowadzili kontrolę Punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy Orońsko. Zespół Komisji w 2022 r. dokonał kontroli w **18** punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy Orońsko sporządzając stosowne protokoły. Kontrole te nie wykazały naruszeń prawa.

Tabela 23 Sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Orońsko

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Sklepy	11	11	13	13
Zakłady gastronomiczne	5	6	6	5
Placówki ogółem	16	17	19	18

Komisja rozpatrywała wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydając **5** pozytywnych postanowień. Wnioski spełniały wymogi ustawowe i warunki określone uchwałą Rady Gminy w Orońsku.

W Gminie Orońsko w 2018 r. Uchwałą Nr LVII/285/18 z dnia 31 sierpnia 2018 r. zostały ustalone maksymalne liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- **20** zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do **4,5 %** zawartości alkoholu oraz piwo;
- **20** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej **4,5 %** do **18 %** zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
- **20** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej **18 %** zawartości alkoholu. oraz maksymalne liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:
- **10** zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do **4,5 %** zawartości alkoholu oraz piwo;

- **10** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej **4,5 %** do **18 %** zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
- **10** zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej **18 %** zawartości alkoholu.

W 2022 roku nie zostały podjęte decyzje w sprawie odebrania koncesji na sprzedaż alkoholu.

6. ŚRODOWISKO NATURALNE

W ramach zadań z zakresu ochrony środowiska stopniowo realizowane są inwestycje związane z działaniami w obszarze gospodarki niskoemisyjnej oraz właściwą gospodarką odpadami. Zadania te wynikają m. in. z Strategii Rozwoju Gminy Orońsko na lata 2016-2022 i Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Orońsko na lata 2011-2032.

6.1. Jakość powietrza w gminie

W 2022 roku na terenie monitorowanym przez analizator jakości powietrza (urządzenie zamontowane na terenie UG w Orońsku) nie zanotowano dobowych przekroczeń emisji pyłów PM – 2,5 oraz PM -10.

Gmina Orońsko, także w roku 2022, na mocy Porozumienia z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska w Warszawie, prowadziła Punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze”, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Punkt działał od poniedziałku do piątku w godzinach od 13:00 do 15:00. W 2022 roku w ramach funkcjonowania punktu łącznie udzielono **110** konsultacji, a mieszkańcy Naszej Gminy złożyli **59** wniosków, w tym: **30** wniosków o dofinansowanie i **29** wniosków o płatność. Zorganizowano **4** spotkania dotyczące tematyki programu, w których łącznie wzięło udział **59** mieszkańców Gminy.

6.2. Jakość wód i gleb

Stopień wykorzystania mocy przerobowej oczyszczalni ścieków w Łaziskach – **80 %**;
Stopień wykorzystania mocy przerobowej oczyszczalni ścieków w Orońsku – **75 %**;
Całkowita długość sieci kanalizacyjnej - **9,3 km**;
Ilość gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej – **220**;
Ilość funkcjonujących przydomowych oczyszczalni ścieków – **13**;
Ilość gospodarstw i ujęcie procentowe posiadających bezodpływowe zbiorniki na ścieki – **985 (99 %)**.

W 2022 roku, na terenie Gminy Orońsko, nie występowały zdarzenia nadzwyczajne, tj. zrzut awaryjny ścieków, awarie w zakładach przemysłowych, wylewanie nieczystości na pola.

W 2022 roku gmina zrealizowała zadanie, polegające na budowie kanalizacji sanitarnej przy ulicy Cichej, przy drodze (działka nr ewid. 91/1, 91/11, 91/4) oraz obszaru zwanego „Zaciszem”.

6.3. Gospodarka odpadami w gminie

Od 1 lipca 2013 roku obowiązuje nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożył na Gminę obowiązek odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zamian za uiszczoną przez właściciela

nieruchomości opłatę. Nasze działania polegają na ograniczeniu składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, zwiększenie udziału odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych (papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali), zmniejszenie ilości dzikich wysypisk oraz spalania odpadów w domowych instalacjach grzewczych.

Tak więc na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina Orońsko ma obowiązek odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od mieszkańców gminy. Rada Gminy w Orońsku dokonała wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z którą opłata stanowi iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty. Rada Gminy Orońsko nie podjęła uchwały o objęciu systemem gospodarowania odpadami komunalnymi nieruchomości niezamieszkałych gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza. Właściciele tych nieruchomości mają obowiązek zawarcia indywidualnej umowy z uprawnionym podmiotem w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

W ramach gminnego systemu z nieruchomości zamieszkałych odbierane były poszczególne rodzaje odpadów w systemie workowo-pojemnikowym z następującą częstotliwością:

- a) z obszarów zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej i wielorodzinnej do czterech lokali włącznie:
  - zbierane selektywnie papier i tektura, szkło białe i kolorowe, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe – jeden raz w miesiącu;
  - odpady ulegające biodegradacji – dwa razy w miesiącu w okresie od 1 kwietnia do 31 października i jeden raz w miesiącu w okresie od 1 listopada do 31 marca;
  - odpady pozostałe po wydzieleniu frakcji zbieranych selektywnie i odpady zbierane w sposób nieselektywny – jeden raz w miesiącu;
  - odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – dwa razy w roku (jeden termin na wiosnę, drugi na jesieni);
- b) z obszarów zabudowy wielorodzinnej powyżej czterech lokali:
  - zbierane selektywnie papier i tektura, szkło białe i kolorowe, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe – jeden raz w miesiącu;
  - odpady ulegające biodegradacji – dwa razy w miesiącu w okresie od 1 kwietnia do 31 października i jeden raz w miesiącu w okresie od 1 listopada do 31 marca;
  - odpady pozostałe po wydzieleniu frakcji zbieranych selektywnie i odpady zbierane w sposób nieselektywny – dwa razy w miesiącu;
  - odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – dwa razy w roku (jeden termin na wiosnę drugi na jesieni).

W roku 2022 usługi w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych, w wyniku zorganizowanego przez gminę postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, świadczył następujący podmiot – Usługi Ekologiczne „EKO-JAS” Krzysztof Janas, Garno ul. Kasztanowa 21; 26-625 Wolanów.

Podmiot ten w 2022 roku prowadził również na terenie gminy Orońsko Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych zlokalizowany w Orońsku przy ulicy Łąkowej 6.

W PSZOK – u przyjmowane były następujące rodzaje odpadów:

- Papier i tektura;
- Metale;
- Tworzywa sztuczne;
- Szkło;
- Bioodpady;
- Odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- Odpady budowlane i rozbiórkowe / przyjmowane do 100 kg jednorazowo – odpady te nie mogą zawierać eternitu, papy oraz styropianu/ powstałe w wyniku drobnych robót nie wymagających pozwolenia na budowę ani zgłoszenia zamiaru prowadzenia robót do Starostwa;
- Meble i inne odpady wielkogabarytowe – powstające w gospodarstwach domowych;
- Popioły, żużle paleniskowe powstające w związku z ogrzewaniem budynków mieszkalnych;
- Zużyte baterie i akumulatory;
- Zużyte opony wyłącznie z samochodów osobowych / do 10 opon samochodowych rocznie, wyłącznie z gospodarstw domowych/;
- Przeteterminowane leki i chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itp.);
- Odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki;
- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- Opakowania po środkach ochrony roślin, powstające w rodzinnych gospodarstwach rolnych;
- Odpady tekstyliów i odzieży.

Na terenie gminy Orońsko nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Mazowsza wszystkie odpady zmieszane (niesegregowane) przekazywane były do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (tzw. RIPOK) „Radkom” w Radomiu, ul. Witosa 94. Odpady zebrane w sposób selektywny przekazywane były do firmy Radkom w Radomiu, oraz innych podmiotów przetwarzających takie odpady lub przekazujących do dalszego zagospodarowania zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.).

Zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Gminy w Orońsku właściciele nieruchomości zamieszkałych zobowiązani są do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości uzależnionej od liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość i wynoszą: **15,50 zł/mieszkańca/miesiąc** w przypadku, gdy odpady są odbierane i zbierane w sposób selektywny, **12,00 zł/mieszkańca/miesiąc** w przypadku, gdy odpady są odbierane i zbierane w sposób selektywny i mieszkańiec zagospodarowuje bioodpady w kompostowniku przydomowym oraz **46,50 zł/mieszkańca/miesiąc** w przypadku, gdy odpady są odbierane i zbierane w sposób nieselektywny (zmieszane).

W 2022 roku koszty związane z obsługą gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przedstawiają się następująco:

- koszty odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych (w tym koszty związane z prowadzeniem Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych) – **752 623,89 zł**;
- koszty administracyjne obsługi systemu – **71 791,92 zł**;
- W 2022 roku mieszkańcy złożyli 4855 deklaracji dotyczących opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:
- liczba mieszkańców deklarujących odbiór odpadów w sposób selektywny – **1130 (23,28 %)**;
- liczba mieszkańców deklarujących odbiór odpadów w sposób selektywny, korzystających z ulgi dot. kompostowania bioodpadów w przydomowym kompostownikach – **3712 (76,46 %)**;
- liczba mieszkańców deklarujących odbiór odpadów zmieszanych – **13 (0,26%)**.

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wnoszą terminowo opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysyłane były upomnienia oraz prowadzone były inne działania mobilizujące do terminowego wnoszenia należnych opłat.

W 2022 roku wystawiono **87 szt.** upomnień na łączną kwotę **77 199,67 zł** (należność główna + odsetki + koszty upomnień).

OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU PRZEZ GMINĘ OROŃSKO W 2022 ROKU

Gmina jest zobligowana do osiągnięcia odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej **20 %** wagowo za rok 2022. Gmina Orońsko w 2022 roku osiągnęła poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości **33,07 %**. Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości **36,87 %**.

ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH

W 2022 roku na terenie gminy Orońsko odebrano następujące ilości odpadów:

- odpadów zmieszanych – **613,78 Mg**;
- odpadów ulegających biodegradacji – **115,76 Mg** (bez odpadów zagospodarowanych w przydomowych kompostownikach).

Tabela 24 Wykaz rodzajów odebranych odpadów, ilości oraz sposoby i miejsca ich zagospodarowania

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych	Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	41,90	R3	Mondi Świecie spółka akcyjna Instalacja do recyklingu opakowań tekturowych i papierowych
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	38,78	R3	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych zarządzany przez PPUH RADKOM Sp. z o.o. ul. Witosza 94; 26-600 Radom Linia segregacji odpadów komunalnych zbierany w sposób selektywny
15 01 07	Opakowania ze szkła	151,04	R3	Zakład Uzdatniania Stłuczki Szklanej w Lublińcu Zarządzany przez Krynicki Recykling S.A., ul. Klonowa 58; 24-700 Lubliniec
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,59	R12	Zakład Przetwarzania Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego MB Recykling Sp. z o.o.
20 01 39	Tworzywa sztuczne	116,98	R12	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych zarządzany przez PPUH RADKOM Sp. z o.o. ul. Witosza 94; 26-600 Radom Linia segregacji odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	115,76	R3	Zakład Usług Komunalnych ul. Dęblińska 2; 24-100 Puławy Linia kompostowania odpadów zielonych i biodegradowalnych zbieranych selektywnie
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane)	613,78	R12	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych zarządzany przez

	odpady komunalne			PPUH RADKOM Sp. z o.o. ul. Witosza 94; 26-600 Radom Instalacja mechanicznobiologicznego przetwarzania odpadów
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	32,12	R3	SILVA Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 3 39-300 Mielec
10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	112,60	R5	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych zarządzany przez PPUH RADKOM Sp. z o.o. ul. Witosza 94; 26-600 Radom Dział zagospodarowania odpadów – składowisko

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gmina nie ma możliwości odbierania odpadów spoza jej terenu.

STAN SKŁADOWISKA ODPADÓW

Składowisko odpadów komunalnych było zlokalizowane w m. Guzów na działkach o numerach ewid. 263, 265/1 o łącznej powierzchni 2,20 ha.

Parametry składowiska:

Powierzchnia terenu w granicach ogrodzenia – 2,10 ha,

Powierzchnia składowiska – 1,80 ha,

Pojemność planowana składowiska – 51 350,0 m³– , wykorzystana – 29 558,2 m³,

Pojemność planowana składowiska – 41 500,0 Mg, wykorzystana – 23 923,6 Mg,

Składowisko ma charakter wgłębno-nadpoziomowy,

Docelowa rzędna składowania odpadów – 197,85 m n.p.m.

Odpady na składowisku były deponowane do końca 2012 r.

W 2021 roku składowisko zostało zamknięte i zrekultywowane.

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI NIEBEZPIECZNYMI

Wykonawca prac, polegających na naprawie lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów i urządzeń budowlanych zobowiązany jest do:

1. izolowania od otoczenia obszaru prac przez stosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska;
2. ogrodzenia terenu prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych, nie mniejszej niż 1 m, przy zastosowaniu osłon zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska;
3. zabezpieczających przed przenikaniem azbestu do środowiska;
4. umieszczenia w strefie prac w widocznym miejscu tablic informacyjnych o następującej treści: "Uwaga! Zagrożenie azbestem"; w przypadku prowadzenia prac

- z wyrobami zawierającymi krokidolit treść tablic informacyjnych powinna być następująca: "Uwaga! Zagrożenie azbestem - krokidolitem";
5. zastosowania odpowiednich środków technicznych ograniczających do minimum emisję azbestu do środowiska;
  6. zastosowania w obiekcie, gdzie prowadzone są prace, odpowiednich zabezpieczeń przed pyleniem i narażeniem na azbest, w tym uszczelnienia otworów okiennych i drzwiowych, a także innych zabezpieczeń przewidzianych w planie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
  7. codziennego usuwania pozostałości pyłu azbestowego ze strefy prac przy zastosowaniu podciśnieniowego sprzętu odkurzającego lub metodą czyszczenia na mokro;
  8. izolowania pomieszczeń, w których zostały przekroczone dopuszczalne wartości stężeń pyłu azbestowego dla obszaru prac, w szczególności izolowania pomieszczeń w przypadku prowadzenia prac z wyrobami zawierającymi krokidolit;
  9. stosowania zespołu szczelnych pomieszczeń, w których następuje oczyszczenie pracowników z azbestu (komora dekontaminacyjna), przy usuwaniu pyłu azbestowego przekraczającego dopuszczalne wartości stężeń;
  10. zapoznania pracowników bezpośrednio zatrudnionych przy pracach z wyrobami zawierającymi azbest lub ich przedstawicieli z planem prac, a w szczególności z wymogami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie wykonywania prac.

Po wykonaniu prac, o których mowa powyżej wykonawca ma obowiązek złożenia właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urzędnika budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych. Oświadczenie przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat.

Wszelkie prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest należy dokonywać zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, rozdz. 4 "Postępowanie poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych", rozdz. 5 "Budowa i oddawanie do użytku obiektów budowlanych".

W przypadku konieczności usunięcia elementów zawierających azbest z obiektów budowlanych, inwestor musi przestrzegać przepisów Prawa Budowlanego oraz przepisów specjalnych dotyczących azbestu.

Inwestor jest zobowiązany do zorganizowania procesu budowy, z uwzględnieniem zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, a w szczególności zapewnienie:

1. opracowania projektu budowlanego i stosownie do potrzeb innych projektów
2. objęcia kierownictwa budowy przez kierownika budowy
3. opracowania planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia
4. wykonania i odbioru robót budowlanych przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych – art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane.

Jeżeli przy usuwaniu, demontażu i rozbiórce elementów azbestowych lub materiałów zawierających azbest nie wystąpi naruszenie ani wymiana fragmentów konstrukcji budynku

oraz gdy nie ulegnie zmianie wygląd elewacji, to pozwolenie na budowę, będące jednocześnie pozwoleniem na rozbiórkę, nie jest wymagane. W przeciwnym wypadku uzyskanie takiego pozwolenia jest konieczne. Prace mające na celu usunięcie azbestu z obiektu budowlanego, powinny być poprzedzone zgłoszeniem tego faktu właściwemu organowi administracji architektoniczno – budowlanej na 30 dni przed planowanym rozpoczęciem robót. Tylko przedsiębiorcy posiadający odpowiednią decyzję sankcjonującą wytwarzanie odpadów niebezpiecznych mogą wykonywać prace związane z usuwaniem azbestu. Wykonanie prac we własnym (np. samodzielne oczyszczeni obiektów przez właściciela będącego osobowością prawną) zakresie także wymaga uzyskania takiej decyzji.

Wykonawca prac zobowiązany jest sporządzić szczegółowy plan prac, który zawiera przede wszystkim:

1. ilość wytworzonych odpadów;
2. identyfikację rodzaju azbestu;
3. klasyfikację wytworzonego odpadu;
4. warunki ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy.

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzi się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia poprzez:

1. nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy;
2. demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe;
3. odspajanie materiałów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze;
4. prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza w przypadku stwierdzenia występowania przekroczeń najwyższych dopuszczalnych stężeń pyłu azbestu w środowisku pracy, w miejscach prowadzonych prac, w tym również z wyrobami zawierającymi krokidolit; codzienne zabezpieczanie zdemontowanych wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz ich magazynowanie na wyznaczonym i zabezpieczonym miejscu.

Wykonawca usuwający azbest zobowiązany jest złożyć właścicielowi / zarządcy nieruchomości pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonanych prac i oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego. Oświadczenie to przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat. Ponadto wykonawca pakuje i przygotowuje odpady azbestowe do transportu.

Transport wyrobów i odpadów zawierających azbest, należy wykonać w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska, w szczególności przez:

1. szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm wyrobów i odpadów o gęstości objętościowej równej lub większej niż 1.000 kg/m³;
2. zestalenie przy użyciu cementu, a następnie po utwardzeniu szczelne opakowanie w folię polietylenową o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm odpadów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³;

3. szczelne opakowanie odpadów pozostających w kontakcie z azbestem i zakwalifikowanych jako odpady o gęstości objętościowej mniejszej niż 1.000 kg/m³ w worki z folii polietylenowej o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm, a następnie
4. umieszczenie w opakowaniu zbiorczym z folii polietylenowej i szczelne zamknięcie;
5. utrzymywanie w stanie wilgotnym odpadów w trakcie ich przygotowywania do transportu;
6. oznakowanie opakowań;
7. magazynowanie przygotowanych do transportu opakowań w osobnych miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób niepowołanych.

Odpady można przekazać tylko podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów azbestowych i transportu tych odpadów.

Przedsiębiorca, który prowadzi działalność w zakresie transportu odpadów jest obowiązany uzyskać zezwolenie na prowadzenie tej działalności (zezwolenie to wydaje starosta).

Transport odpadów zawierających azbest, które zaliczane są do niebezpiecznych z miejsc powstawania na miejsce składowania odbywa się z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie materiałów niebezpiecznych zawartych w Rozporządzeniu Ministrów Transportu i Gospodarki Morskiej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych. Zgodnie z tym rozporządzeniem przy przewozach materiałów niebezpiecznych obowiązują przepisy zawarte w załącznikach A i B do Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR). Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz odpady izolacyjne zawierające azbest zgodnie z ADR zaliczone zostały do klasy 9 (różne przedmioty i materiały niebezpieczne) z czego wynikają określone wymagania w zakresie ich transportu. Przemieszczanie opakowań z odpadami zawierającymi azbest powinno się odbywać w taki sposób by nie nastąpiło ich otwarcie lub uszkodzenie i wydostanie się włókien azbestowych do otoczenia.

Przewoźnik odpadów musi posiadać dokument przewozowy materiałów niebezpiecznych, który według wymagań ADR powinien zawierać:

1. numer rozpoznawczy odpadu nadawanego do przewozu i jego pełną nazwę;
2. klasę do której należy odpad nadawany do przewozu;
3. liczbę sztuk przesyłki;
4. nazwy i adresy nadawcy i odbiorców przewożonych odpadów.

Pojazdy przewożące odpady powinny być zaopatrzone w świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych. Przed przewożeniem odpadów zawierających azbest przyczepa powinna być oczyszczona z wszelkich ostrych i twardych przedmiotów, które mogłyby uszkodzić folię.

Przewoźnik powinien odmówić przyjęcia przesyłki odpadów, która nie posiada oznakowania wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz w przypadku, gdy opakowanie zostało

uszkodzone przy załadunku. Odpady należy przewozić w taki sposób, aby nie były one narażone na tarcie, wstrząsy przewracanie się i wypadnięcia podczas jazdy.

Odpady zawierające azbest nie mogą być poddawane odzyskowi i z tego względu jedynym sposobem ich unieszkodliwiania jest składowanie. Zasady składowania tych odpadów regulowane są ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Szczegółowe przepisy zawarte są w stanowiącym akt wykonawczy do wymienionej ustawy Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 lutego 2009r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. 2009 nr 39 poz. 320). Zgodnie z tym rozporządzeniem odpady zawierające azbest należy deponować na składowiskach odpadów niebezpiecznych przeznaczonych wyłącznie do tego celu lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów niebezpiecznych mogących przyjmować również inne odpady niebezpieczne oraz na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne pod warunkiem, że spełnione są warunki techniczne do bezpiecznego składowania tych odpadów.

Odpady pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej mogą być deponowane na składowiskach urządzonych w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed rozsypywaniem. Odpady zawierające azbest powinny być składowane selektywnie, w izolacji od innych, a miejsce składowania musi być oznakowane i zaznaczone na planie sytuacyjnym składowiska.

Powierzchnia składowiska odpadów powinna być zabezpieczana przed emisją pyłów poprzez przykrycie folią lub warstwą gruntu każdorazowo po złożeniu odpadów. Składowanie odpadów zawierających azbest powinno być zakończone na poziomie 2 m poniżej poziomu terenu otoczenia, a następnie składowisko należy wypełnić ziemią do poziomu terenu. Dno składowiska powinno być usytuowane w odległości nie mniejszej niż jeden metr od maksymalnego poziomu górnego zwierciadła wód podziemnych. Składowisko powinno posiadać ogrodzenie i stały nadzór w okresie eksploatacji. Teren składowiska, którego eksploatacja została zakończona powinien podlegać okresowej kontroli stanu powierzchni, na której nie dopuszcza się wykonywania wykopów, instalacji podziemnych oraz naziemnych oraz budynków. Zarządzający składowiskiem zobowiązany jest do ewidencjonowania rodzaju i ilości odpadów umieszczonych na składowisku odpadów oraz czasu ich składowania.

Według zapisów ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 145) odpady zawierające azbest mogą być również unieszkodliwiane w specjalnych urządzeniach przewoźnych. Usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest należy do właściciela nieruchomości.

Zgodnie z zapisami *Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 -2032*, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych badań i opinie lekarskie świadczące o znikomej szkodliwości jednorazowego przeprowadzenia demontażu produktów zawierających azbest, planowane jest rozszerzenie kręgu podmiotów uprawnionych do usuwania wyrobów zawierających azbest. Program nie precyzuje jednak, kiedy to nastąpi, i jakich podmiotów będzie dotyczyć.

Na terenie Gminy Orońsko nie występują mogilniki.

DZIAŁANIA ZWIĘKSZAJĄCE EFEKT EKOLOGICZNEJ SEGREGACJI ODPADÓW

W celu zwiększenia efektywności segregacji odpadów należy:

- zwiększyć świadomość mieszkańców w zakresie ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz efektywnej segregacji odpadów u źródła poprzez zwiększenie nakładów na działania informacyjne i edukacyjne;
- poprawić funkcjonowanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych – przygotować odpowiednie miejsca i wyposażyć w odpowiednie kontenery i pojemniki oraz inne urządzenia w celu zapewnienia możliwości swobodnego dostarczania tych frakcji odpadów komunalnych, które nie są odbierane bezpośrednio z nieruchomości oraz bezpiecznego gromadzenia i zagospodarowania tych odpadów.

PROJEKTY INWESTYCYJNE DOTYCZĄCE GOSPODARKĄ ODPADAMI W GMINIE

W 2022 roku nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych, związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

6.4. Opieka nad zwierzętami oraz analiza środowisk bytowania dzikich zwierząt

W roku 2022 realizowano Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Orońsko, przyjęty uchwałą Rady Gminy w Orońsku nr LVII/280/2022 z dnia 31 marca 2022 roku.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Orońsko w 2022 r. ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących oraz zwierząt gospodarskich przebywających na terenie gminy Orońsko, a także zwierząt poszkodowanych w wyniku zdarzeń drogowych na terenie gminy Orońsko.

Celem programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w Gminie Orońsko było:

1. zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapewnienie im miejsc w schronisku;
2. odławianie bezdomnych zwierząt;
3. opieka nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie;
4. obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach;
5. poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
6. usypianie ślepych miotów;
7. wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
8. zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Zadaniami Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt było:

1. Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt - Umowa z podmiotem prowadzącym schronisko - Gabinet Weterynaryjny MEDWET Marcin Komorowicz ul. G. Zapolskiej 7/u4u5, 25-435 Kielce prowadzącym schronisko dla bezdomnych zwierząt w Nowinach ul. Przemysłowa 89, w celu zapewnienia wyłapanym bezdomnym zwierzętom dalszej opieki do czasu adopcji. Szczegółowy sposób postępowania ze zwierzętami w Schronisku określa Regulamin Schroniska dla zwierząt. Pobyt w schronisku dla zwierząt lub adopcję może poprzedzać pobyt zwierzęcia w Tymczasowym Punkcie Przetrzymań Zwierząt zlokalizowanym w Orońsku przy ulicy Łąkowej 6.
2. Opieka nad wolno żyjącymi kotami realizowana będzie poprzez ustalenie miejsc, w których przebywają koty wolno żyjące i zapewnienie im dokarmiania i wody pitnej w miejscach ich przebywania, w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla zdrowotności tej populacji w okresie występowania niedostatku żeru naturalnego. Koty wolno żyjące nie podlegają odłowieniu, ponieważ stanowią element terenów wiejskich, a ich obecność zapobiega rozprzestrzenianiu się gryzoni (myszy i szczurów).
3. Odławianie bezdomnych zwierząt realizowane będzie przez firmę - Gabinet Weterynaryjny MEDWET Marcin Komorowicz ul. G. Zapolskiej 7/u4u5, 25-435 Kielce w następującym zakresie:
  - a) zapewnienie interwencyjnego odławiania zwierząt bezdomnych na terenie gminy Orońsko, na zgłoszenie pracowników Urzędu Gminy lub innych służb porządkowych;
  - b) odławianiem będą objęte zwierzęta bezdomne, pozostawione bez opieki, w stosunku do których nie istnieje możliwość ustalenia właściciela, pod którego opieką dotychczas pozostawały, a w szczególności zwierzęta zagrażające życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu ludzi;
  - c) wyłapywanie bezdomnych zwierząt będzie wykonywał uprawniony do tych czynności podmiot, wyłącznie przy użyciu sprzętu przeznaczonego do wyłapywania zwierząt, który nie stwarza zagrożenia życia i zdrowia zwierząt, a także nie będzie zadawał im cierpienia;
  - d) transport bezdomnych zwierząt będzie odbywał się środkiem transportu dopuszczonym do przewozu żywych zwierząt; e) schronisko zapewnia właściwe warunki bytowania zwierząt, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.
4. Sterylizacja lub kastracja zwierząt przekazanych do schroniska, bądź adopcji. Wszystkie zwierzęta trafiające do schroniska, bądź do adopcji poddawane będą obowiązkowemu zabiegowi sterylizacji lub kastracji, o ile wcześniej nie zostały poddane takiemu zabiegowi. W przypadku zwierząt trafiających do schroniska, Gmina będzie realizowała sterylizację albo kastrację zwierząt w schronisku dla bezdomnych zwierząt w Nowinach, ul. Przemysłowa 89, prowadzoną przez firmę – Gabinet Weterynaryjny MEDWET Marcin Komorowicz ul. G. Zapolskiej 7/u4u5, 25-435 Kielce. Z kolei sterylizacja lub kastracja zwierząt trafiających do adopcji przeprowadzana będzie przez wybranego lekarza weterynarii.
5. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt – Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt realizowane będzie poprzez informowanie społeczności o

możliwości przygarnięcia zwierząt bezdomnych, za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy, portali społecznościowych Urzędu Gminy w Orońsku. Schronisko poszukuje nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt poprzez prowadzenie strony internetowej, czy organizowanie akcji promujących adopcje, zmierzających do pozyskiwania nowych właścicieli. Ponadto, zadanie znalezienia adopcyjnych domów dla bezdomnych zwierząt może być realizowane przez Wójta Gminy przy pomocy organizacji pozarządowych/społecznych oraz wolontariuszy. Celem tego typu przedsięwzięć jest propagowanie zapobiegania bezdomności zwierząt i zachęcanie do otoczenia ich opieką.

6. Wolontariat jako forma pomocy bezpiecznym zwierzętom z terenu Gminy Orońsko – Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Orońsko przewiduje możliwość współpracy z osobami zainteresowanymi pracą w formie wolontariatu. Praca wolontariuszy polegać będzie między innymi na zapewnieniu bezpiecznym zwierzętom odpowiedniej ilości kontaktów z człowiekiem oraz podejmowaniu działań na rzecz adopcji zwierząt. Szczegółowy zakres praw i obowiązków wolontariuszy zostanie określony w Umowie Wolontariackiej.
7. Uspianie ślepych miotów realizowane będzie przez:
  - a) Schronisko poprzez dokonywanie przez lekarza weterynarii zabiegów usypiania ślepych miotów;
  - b) Gminę poprzez zlecenie lekarzowi weterynarii, z którym Gmina Orońsko ma zawartą umowę, tj. Gabinet Weterynaryjny Tomasz Pałka, ul. Iłżecka 26; 26-500 Szydłowiec, usypiania ślepych miotów bezdomnych psów i kotów wolno żyjących;
8. Wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich pozostających bez możliwości ustalenia właściciela lub odebranych właścicielowi na skutek zaniedbań i innych działań określonych w ustawie, do którego trafią zwierzęta będzie się odbywać na zasadzie ustalonej z właścicielem gospodarstwa. Wskazuje się gospodarstwo w miejscowości Krogulcza Mokra 4, 26-505 Orońsko, do którego trafią bezdomne zwierzęta.
9. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt – Całodobowa opieka weterynaryjna nad zwierzętami poszkodowanymi w wyniku wypadków drogowych lub innych zdarzeń losowych, odbywać się będzie na zasadach ustalonych z Gabinetem Weterynaryjnym Tomasz Pałka w Szydłowcu, ul. Iłżecka 26a.
10. Działania o charakterze edukacyjno-informacyjnym – Gmina prowadzi działania edukacyjne we współpracy z jednostkami oświatowymi, mające na celu podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie obowiązków, jakie ciążą na osobach utrzymujących lub hodujących psy albo koty, ich humanitarnego traktowania, propagowania sterylizacji albo kastracji, a także adopcji bezdomnych zwierząt.
11. Adopcja bezdomnych zwierząt:
  - a) W przypadku adopcji bezdomnego psa z terenu Gminy Orońsko możliwa jest pomoc dla nowego właściciela od Wójta Gminy w postaci refundacji sterylizacji samic lub kastracji samców psów;
  - b) Refundacja sterylizacji samic lub kastracji samców psów wypłacona będzie na podstawie okazania przez nowego opiekuna psa umowy adopcyjnej, okazanie

zaświadczenia zaszczepienia psa przeciwko wściekliznie oraz potwierdzenia w formie faktury, bądź rachunku wykonania zabiegu sterylizacji/kastracji psa;

- c) Wprowadza się ograniczenie – jedno gospodarstwo domowe może adoptować maksymalnie 2 psy w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Orońsko w okresie obowiązywania niniejszego programu;
- d) Określa się wymagania stawiane adoptującemu: - zapewnienie zwierzęciu dożywotniej opieki, humanitarnego traktowania i właściwych warunków utrzymania zgodnie z Ustawą o ochronie zwierząt (t. jedn. Dz. U z 2020 r. poz. 638 z ze zm.); - zapewnienie zwierzęciu opieki weterynaryjnej w razie choroby oraz profilaktycznych szczepień ochronnych i koniecznych zabiegów weterynaryjnych;
- e) Zakazuje się przekazywania zwierzęcia innej osobie, a o jego ewentualnym zaginięciu wraz z wyjaśnieniami okoliczności należy powiadomić Urząd Gminy w Orońsku;
- f) W przypadku zgonu zwierzęcia należy niezwłocznie powiadomić Urząd Gminy w Orońsku i fakt ten udokumentować stosownym zaświadczeniem wydanym przez lekarza weterynarii.

12. Plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie:

- a) Plan sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie polegać będzie na finansowaniu przez gminę zabiegów sterylizacji lub kastracji zwierząt domowych właścicielom zwierząt, którzy na stałe zamieszkują na terenie gminy;
- b) Gmina pokryje w 50% kosztów zabiegu sterylizacji/kastracji psów i kotów posiadających właścicieli, będących mieszkańcami Gminy;
- c) Warunkiem uzyskania dofinansowania jest dopełnienie obowiązku zaszczepienia psa przeciwko wściekliznie;
- d) Właściciel zwierzęcia chcący uzyskać dofinansowanie na zabieg składa wniosek do Wójta oraz okazuje aktualne zaświadczenie potwierdzające zaszczepienie psa przeciwko wściekliznie;
- e) Opiekun we własnym zakresie dostarczy zwierzę do gabinetu weterynaryjnego i odbierze po przeprowadzonym zabiegu oraz obejmie opieką określoną przez lekarza weterynarii;
- f) Dofinansowanie zabiegów sterylizacji i kastracji prowadzone będzie do momentu wyczerpania środków finansowych przeznaczonych na ten cel w budżecie gminy.

Środki finansowe przeznaczone na realizację programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt zabezpieczone zostały w budżecie Gminy i wynoszą na 2022 rok **35 000,00 zł.**, w tym na:

- odławianie bezdomnych zwierząt i zapewnienie im opieki w schronisku, opieka weterynaryjna nad bezpańskimi psami przebywającymi w Tymczasowym Punkcie Przetrzymania Zwierząt, opieka nad wolno żyjącymi kotami i ich dokarmianie, zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom gospodarskim, zapewnienie całodobowej opieki w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, działania informacyjno-edukacyjne – **15 000,00 zł**;

- sterylizację bądź kastrację psów bezpańskich adoptowanych z Tymczasowego Punktu Przechowywania Zwierząt w Orońsku – **10 000,00 zł**;
- sterylizację bądź kastrację zwierząt domowych, których właściciele na stałe zamieszkują na terenie Gminy Orońsko – **10 000,00 zł**.

7. OCHRONA ZABYTKÓW I POMNIKÓW PRZYRODY OŻYWIONEJ

DZIAŁANIA ARCHEOLOGICZNE I KONSERWATORSKIE NA TERENIE GMINY OROŃSKO

Od 2016 roku, na terenie Gminy Orońsko, Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie prowadzi intensywne badania archeologiczne skoncentrowane wokół obecnych tu złóż krzemienia czekoladowego i ich eksploatacji w najstarszych okresach dziejów człowieka. Projekt pt. „Wydobywanie i przetwórstwo krzemienia czekoladowego w paleolicie i mezolicie w północno-zachodniej części złóż krzemienia czekoladowego w oparciu o nieinwazyjne i sondażowe badania archeologiczne i geofizyczne”, finansowany pierwotnie przez Narodowe Centrum Nauki uwzględnia obszar położony w gminie Orońsko, województwo mazowieckie, między Tomaszowem a Chronowem. Tytułowy odcinek złóż krzemienia czekoladowego natomiast ok. 10 km² na linii północny-zachód, południowy wschód. Plan badań terenowych zakładał prowadzenie prac zarazem na obszarze wychodni – na polach górniczych, pracowniach przetwórczych, jak i poza nimi w najbliższym sąsiedztwie. Szczegółowo rozpoznano, zlokalizowano i zadokumentowano przebieg złóż oraz potencjalnych punktów eksploatacji krzemienia na podstawie badań powierzchniowych odwiertów świdrem geologicznym, wykopów sondażowych oraz badań geofizycznych. Równolegle prowadzono szczegółowe badania powierzchniowe pozostałych, sąsiadujących z wychodniami obszarów. Łącznie odkryto i zadokumentowano obecność ponad 40 stanowisk będących pozostałością prehistorycznego osadnictwa opartego o górnictwo krzemienia. Najważniejszego jednak odkrycia dokonano na terenie Szkółki Leśnej w Orońsku. Obecna tam kopalnia krzemienia znana jest od lat 20. XX wieku. W 1935 roku prace wykopaliskowe przeprowadził tam jej odkrywca – Profesor Stefan Krukowski, który odkrył szyby górnicze jedynie w warstwach wtórnych glin zwałowych. Rozpoczęte przez IAE PAN wykopaliska w miejscu sąsiadującym z odkryciami Krukowskiego doprowadziły do nowego osiągnięcia, którym było odślonięcie szybów górniczych wydrążonych na głębokość przynajmniej 4 metrów, także w skale wapiennej. Na podstawie uzyskanych w wyniku wykopalisk zabytków krzemiennych oraz bezwzględnego datowania obiektów metodą C14 z węgla drzewnych oznaczono wiek kopalni na niemal 13 000 lat temu (prawie 11 000 lat przed Chrystusem). W wyniku badań prowadzonych od 2016 roku odkryto także unikatowe narzędzia górnicze wykonane z kości, nie spotykane na innych stanowiskach górniczych z tego okresu. Warto dodać, że w tym okresie krzemień czekoladowy i wytwory z niego wykonane dystrybuowane były na odległość kilkuset kilometrów od źródła, co świadczy o jego ogromnej roli dla ówczesnych społeczności.

Wyniki badań archeologicznych w Orońsku są publikowane w naukowych czasopismach polskich i zagranicznych oraz prezentowane na konferencjach międzynarodowych. Z inicjatywy Pana Wójta Henryka Nosowskiego / Gminy Orońsko Ukazała się też publikacja popularnonaukowa prezentująca najważniejsze wyniki badań. Wyniki prezentowane są także w formie prezentacji wykładów co rok na terenie Gminy Orońsko oraz przy okazji innych wydarzeń popularnonaukowych. Ukazały się także dwa filmy dotyczące najnowszych badań archeologicznych w Orońsku, jak i przedwojennych badań Stefana Krukowskiego wraz z prezentacją jego sylwetki naukowej.

Linki do filmów:

<https://www.youtube.com/watch?v=76dsqm700eo&t=160s>

https://www.youtube.com/watch?v=OtMRkcg_y-U

ZABYTKI NA TERENIE GMINY OROŃSKO

Do Centralnego Rejestru Konserwatora Zabytków wpisane są następujące zabytki:

1. Chronów – park nr rej. 738 z 20.12.1957 r., właściciel prywatny;
2. Łaziska – zespół pałacowy (dworski) folwarczny, nr rej 109/A/81 z 06.04.1981 r. i z 21.12.1997 r., właściciel prywatny:
  - pałac;
  - park;
  - folwark: spichlerz, 2 stajnie, obora, dom.
3. Orońsko, kapliczka z XIX wieku, nr rej. 47 z 29.09.1947 r.;
4. Orońsko, zespół pałacowy Józefa Brandta, nr rej. 810/A z 19.11.1958 r., 398/A z 1967r. i 111/A z 26.06.1981 r., właściciel: Skarb Państwa, użytkownik Centrum Rzeźby Polskiej: pałac, park, kaplica, folwark: oficyna, stajnia, stodoła, wozownia, kuźnia, spichlerz;
5. Orońsko, dróżniczówka, nr rej. 399/A z 03.04.1989, właściciel: Starostwo Powiatowe w Szydłowcu.

Poz 3.

Miejsca Pamięci Narodowej na terenie Gminy Orońsko:

1. Chałupki Łaziskie – obelisk wzniesiony w hołdzie poległym w walce, data powstania 1993 r.;
2. Ciepła – obelisk w hołdzie poległym w walce o niepodległość w latach 1939 – 1945 oraz 1945 – 1956, data powstania 1992 r.;

3. Guzów – pomnik upamiętniający powstanie chłopskie w 1934 r., data powstania 1954 r.;
4. Krogulcza Mokra – zbiorowa mogiła Powstańców styczniowych w 1863 r. oraz pamiątkowa mogiła mieszkańców Krogulczy Mokrej poległych w latach 1939-1945, data powstania 1920 r., 1991 r.;
5. Orońsko – pamiątkowa płyta poświęcona poległym w walkach narodowowyzwoleńczych, data powstania 2001 r.

POZ 2

Na terenie gminy nie ma terenów podlegających ochronie. W gminie znajduje się **5** parków podworskich, z czego **3** w rejestrze zabytków województwa mazowieckiego w miejscowościach: Orońsko, Chronów i Łaziska oraz **2** inne w miejscowościach: Bąków i Chronówek.

Liczba obiektów znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków na terenie Gminy Orońsko wynosi **75**.

Liczba stanowisk archeologicznych na terenie Gminy Orońsko na obszarze AZP 76-65 i 76-66, według dokumentacji Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Warszawie i Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – Delegatura w Radomiu oraz Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu i badań terenowych (stan na dzień 07.05.2012 r.) wynosi **192**.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZABYTKAMI

Zabytki należą do podstawowych dóbr kształtujących tożsamość narodową i regionalną. Ich walory i wartość decydują o konkurencyjności przestrzeni, wzmacniają różnorodne działania gospodarcze i przyczyniają się do rozwoju regionu. Zadbane, dobrze eksponowane zabytki stanowią wartość ekonomiczną cenioną przez społeczeństwo. Znaczenie zabytków oraz dziedzictwa kulturalnego, niematerialnego jest ważnym elementem budowania tożsamości regionalnej – emocjonalnego związku mieszkańca z regionem, gminą, miejscowością.

Działania edukacyjne powinny być skierowane do trzech grup docelowych:

- specjalistów związanych zawodowo z ochroną zabytków;
- właścicieli i zarządców obiektów;
- społeczeństwa.

Działania edukacyjne skierowane do specjalistów prowadzi przede wszystkim Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków (KOBiDZ), Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Wojewódzcy Konserwatorzy Zabytków. Działania dla tej grupy skupiają się na rozpowszechnianiu nowoczesnych standardów działań konserwatorskich oraz wymianie informacji i doświadczeń w zakresie ochrony zabytków, zarządzania dziedzictwem archeologicznym, przeciwdziałania nielegalnemu obrotowi dobrami kultury.

Działania edukacyjne dla właścicieli i zarządców obiektów zabytkowych powinny się skupiać na:

- popularyzowaniu wiedzy z zakresu norm prawa i standardów opieki nad zabytkami;
- ważności i określeniu potencjału społeczno-ekonomicznego dziedzictwa kulturowego, roli zabytków w zrównoważonym rozwoju;
- informacji na temat możliwości pozyskania środków z funduszy krajowych i zagranicznych na konserwację zabytków.

Celem działań edukacyjnych skierowanych do społeczeństwa jest poszerzanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym oraz zbudowanie emocjonalnej więzi – zwiększenie obywatelskiej odpowiedzialności za stan zabytków.

Edukacja w zakresie podniesienia świadomości konieczności zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego będzie prowadzona poprzez:

- upowszechnienie tematyki ochrony dziedzictwa w systemie edukacji przedszkolnej i szkolnej;
- wsparcie finansowe przez Urząd Gminy w Orońsku placówek edukacyjnych, biblioteki w tworzeniu zbiorów regionalnych (np. publikacji, zachowanych pamiątek po sławnych osobach, tworzenia miejsc pamięci, izb, itp.) oraz w działalności wystawienniczej i kulturotwórczej;
- organizowanie i wspieranie finansowe przez Urząd Gminy w Orońsku realizacji konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych związanych z regionem;
- wydawanie i wspieranie finansowe przez Urząd Gminy w Orońsku wydawania publikacji (w tym: folderów promocyjnych, monografii, przewodników) poświęconych problematyce dziedzictwa kulturowego gminy;
- dbałość o Miejsca Pamięci Narodowej.

Gmina Orońsko nie posiada aktualnego Programu Opieki Nad Zabytkami. Ostatni opracowany był na lata 2012-2015.

W 2022 r. nie były prowadzone inwestycje w zakresie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami.

POMNIKI PRZYRODY

Na terenie Gminy Orońsko znajduje się **7** pomników przyrody, które zostały ustanowione Rozporządzeniem Nr 67 Wojewody Mazowieckiego z dnia 24 października 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu szydłowskiego oraz Uchwałą Nr XXXIV/164/2020 Rady Gminy w Orońsku z dnia 17 listopada 2020 roku.

Pomnikami przyrody są: grupa drzew w ilości **9 sztuk** lipy drobnolistnej, grupa drzew w ilości **6 sztuk** lipy szerokolistnej, grupa drzew w ilości **11 sztuk** klonu zwyczajnego, grupa drzew w ilości **12 sztuk** jesionu wzniosłego oraz wiąz szypułkowy, które tworzą tzw. „Aleję lipową”.

Te pomniki przyrody znajdują się na terenie szkółki leśnej Nadleśnictwa Radom przy ul. Topolowej w Orońsku. Pomnikiem przyrody jest także olsza czarna położona w miejscowości Łaziska na terenie dawnego parku oraz dęb bezszypułkowy o nazwie „Leśniczy Piotr” położony w Krogulczy Mokrej na terenie należącym do Nadleśnictwa Radom.

UŻYTKI EKOLOGICZNE

Użytki ekologiczne są pozostałościami ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp.

Na terenie gminy ustanowiono **5** użytków ekologicznych, które zostały ustanowione Rozporządzeniem Nr 9 Wojewody Radomskiego z dnia 6 kwietnia 1998 r. Użytkami ekologicznymi są: torfowisko i bagna położone na terenach należących do Nadleśnictwa Radom.

STREFY OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

W stosunku do kilku zespołów i obiektów ustanowiono strefy ochrony konserwatorskiej.

Dotyczą one:

- zespołu pałacowo-parkowego w Orońsku:
- układ parku w granicach obecnego założenia,
- ochrony architektonicznej: pałac, zabudowa folwarczna, kaplica,
- ochrony ekologicznej –50 m od granic parku,
- ochrony ekspozycji widokowej –strefa 600 m w kierunku zachodnim (stawy),
- zespołu dworsko-parkowego w Łaziskach:
- układ parku w granicach obecnego założenia,

- ochrony architektonicznej: dwór z układem folwarcznym,
- ochrony ekologicznej –100 m od granic parku,
- ochrony ekspozycji widokowej –strefa 500 m w kierunku północno-wschodnim, północnym, północno-zachodnim,
- zespół dworski z parkiem w Chronowie – ochrona ekologiczna i ochrona kompozycji widokowej –100 m od granic parku,
- karczma w Orońsku –50 m od obiektu,
- kapliczki, krzyże, figury przydrożne –30 m od obiektu,
- miejsca pamięci narodowej –50 m od obiektu,
- cmentarz w Krogulczy Mokrej –100 m od granic obiektu.

8. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

W gminie funkcjonują także organizacje pozarządowe, których działania skierowane są m.in. na pogłębianie integracji społecznej, rozwój potencjału kulturowego gminy Orońsko, budowanie tożsamości kulturowej regionu.

Tabela 25 Fundacje, działające na terenie gminy Orońsko

L.p.	Nazwa	Cel działania organizacji	Projekty zrealizowane przez fundację przy współpracy z Gminą
1.	Fundacja im. Józefa Brandta w Orońsku	<p>1. Ochrona dziedzictwa kulturowego: zabytkowego zespołu pałacowo parkowego w Orońsku, spuścizny po artyście malarzu Józefie Brandcie, patronie fundacji;</p> <p>2. Wspieranie działalności Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku;</p> <p>3. Popularyzacja CRP w Orońsku jako miejsca inspiracji twórczej o uniwersalnym a zarazem wyjątkowym charakterze;</p> <p>4. Popularyzowanie polskiej sztuki współczesnej w kraju i za granicą;</p> <p>5. Promowanie młodych, zdolnych artystów.</p>	-

Tabela 26 Stowarzyszenia (zwykłe), działające na terenie gminy Orońsko

L.p.	Nazwa	Cel działania organizacji	Projekty zrealizowane przez stowarzyszenie przy współpracy z Gminą
1.	Ciepła Przyjazna Mieszkańcom	<p>Ochrona środowiska, przyrody i krajobrazu, ochrona gruntów rolnych przed degradacją i obniżeniem ich wartości, działanie na rzecz społeczności mieszkańców, ochrona infrastruktury. Stowarzyszenie działa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Działalność stowarzyszenia jest finansowana wyłącznie z własnych dobrowolnych składek członkowskich.</p>	-
2.	Stowarzyszenie	Ochrona środowiska naturalnego oraz	-

	Ekologiczne „Eko Orońsko”	<i>przeciwdziałanie dewastacji, edukacja ekologiczna społeczeństwa lokalnego, ochrona środowiska naturalnego, poprawa stanu zdrowia i jakości życia społeczeństwa.</i>	
3.	Stowarzyszenie Kapela Bursów	<i>Edukacja kulturalno-społeczna, kultywowanie muzyki ludowej regionu, poprawa jakości życia społeczeństwa, promowanie zdrowego i ekologicznego trybu życia, przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego.</i>	-
4.	Ludowy Klub Sportowy "Postęp" Łaziska	<i>Rozwój kultury fizycznej.</i>	-
5.	Mazowieckie Stowarzyszenie na rzecz zwierząt „Kłębek nadziei”	<i>Działalność charytatywna dla dobra i ochrony zwierząt w szczególności zwierząt bezdomnych, działalność na rzecz właściwego i humanitarnego obchodzenia się ze zwierzętami oraz zapewnienie im niezbędnych warunków bytowania, zapobieganie bezdomności zwierząt, zapobieganie niekontrolowanemu rozmnażaniu zwierząt.</i>	-
6.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Edukacji Zespołu Guzowianki	<i>Pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej i kulturowej, kultywowanie działalności artystycznej, edukacyjnej, upowszechnianie działań mających na celu rozwój artystyczny dzieci, młodzieży i dorosłych, animacja wydarzeń kulturalnych, festynów, koncertów, imprez, wystaw tematycznych, pokazów i innych form informacji promujących polską tradycję patriotyczną. Terenem działania jest Rzeczpospolita Polska.</i>	-
7.	Orońska Akademia Rozwoju Osobistego i Społecznego	<i>Edukacyjna, oświatowa i wychowawcza dzieci, młodzieży. Ochrona środowiska, ekologii, rolnictwa ekologicznego, żywności i produktów tradycyjnych, ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. Profilaktyka</i>	-

		<i>po-Covidowa.</i>	
8.	Wspólna Sprawa Stowarzyszenie Emerytów	<i>Integracja środowiska ludzi starszych, szczególnie emerytów i rencistów oraz pomoc dla nich w trudnych sytuacjach życiowych.</i>	-

Tabela 27 Stowarzyszenia (wpisane do KRS), działające na terenie gminy Orońsko

L.p.	Nazwa	Cel działania organizacji	Projekty zrealizowane przez stowarzyszenie przy współpracy z Gminą
1.	Gminny Klub Sportowy „Oronka” w Orońsku	<i>1. Rozwój różnych dyscyplin sportu oraz stałe podnoszenie jego poziomu; 2. Organizacja masowych imprez rekreacyjnych oraz turystycznych; 3. Dbanie o rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej; 4. Czynny udział w życiu kulturalnym, gospodarczym i społecznym oraz podnoszenie poziomu kulturalnego i sportowego członków.</i>	-
2.	„Na Rzecz Rozwoju Gospodarczego Gminy Orońsko”	<i>Rozwój gospodarczy gm. Orońsko, wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych, rozwijanie świadomości ekonomicznej mieszkańców, pomoc przy powstawaniu innych instytucji i organizacji wpływających na rozwój gminy.</i>	-
3.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Krogulcza Sucha i Krogulcza Mokra	<i>Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju: społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Krogulcza Sucha i Mokra, wspieranie demokracji i budowanie społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju: społecznego, kulturalnego i gospodarczego wsi Krogulcza Sucha i Mokra, wspieranie demokracji i budowanie społeczeństwa obywatelskiego w środowisku lokalnym</i>	-
4.	Stowarzyszenie Odnowy i Rozwoju	<i>1. Działalność na rzecz wszechstronnego rozwoju gminy Orońsko poprzez</i>	-

<p>Gminy Orońsko</p>	<p><i>samodzielne realizowanie tego celu bądź udzielanie pomocy władzom samorządowym;</i></p> <p><i>2. Wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia infrastruktury technicznej i społecznej na terenie miejscowości wchodzących w skład Gminy Orońsko, służącej zrównoważonemu rozwojowi obszaru działania;</i></p> <p><i>3. Konsolidacja lokalnych środowisk wiejskich. Inspirowanie i wspieranie przedsięwzięć gospodarczych, mających znaczenie dla mieszkańców Gminy. Promocja obszarów wiejskich położonych na terenie Gminy;</i></p> <p><i>4. Mobilizowanie mieszkańców do aktywnego udziału w procesie rozwoju obszarów wiejskich;</i></p> <p><i>5. Ochrona dóbr kultury i tradycji oraz ochrona środowiska, ekologii i zwierząt;</i></p> <p><i>6. Organizowanie imprez, wystaw tematycznych, prelekcji, pokazów i innych form informacji;</i></p> <p><i>7. Kreowanie zespołów roboczych i struktur wspomagających realizację wspólnych projektów i programów, w tym wspólnych zespołów z partnerami instytucjonalnymi, mających na celu realizację wybranych celów Stowarzyszenia;</i></p> <p><i>8. Wspieranie członków Stowarzyszenia w ich dążeniach do podwyższania wiedzy i umiejętności przydatnych do osiągnięcia wysokiej jakości podejmowanych działań zgodnych z celami Stowarzyszenia, w tym organizowanie wspólnych form szkoleniowych na rzecz członków Stowarzyszenia;</i></p> <p><i>9. Reprezentowanie interesów członków Stowarzyszenia w kontaktach z organami administracji rządowej i</i></p>
----------------------	--

		<i>samorządowej oraz innymi instytucjami i podmiotami w kraju oraz we współpracy międzynarodowej.</i>	
5.	Ochotnicza Straż Pożarna w Chronowie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami; 2. Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń; 3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi; 4. Rozwijanie wśród członków ochotniczych straży pożarnych kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej; 5. Uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich; 6. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu. 	-
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Dobrucie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami; 2. Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń; 3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi; 	-

		<p>4. Rozwijanie wśród członków ochotniczych straży pożarnych kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej;</p> <p>5. Uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich;</p> <p>6. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.</p>	
<p>7.</p>	<p>Ochotnicza Straż Pożarna w Krogulczy</p>	<p>1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami;</p> <p>2. Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń;</p> <p>3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz o sposobach ochrony przed nimi;</p> <p>4. Rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej;</p> <p>5. Wykonywanie innych zadań wynikających z ochrony przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.</p> <p>Zadania i cele ochotnicza straż pożarna realizuje przez:</p> <p>1. organizowanie zespołów do ustalania stanu ochrony przeciwpożarowej w miejscowości własnej i pomocy</p>	<p>-</p>

	<p>wzajemnej oraz przygotowywania informacji o powyższym;</p> <p>2. przedstawianie organom władzy samorządowej i administracji rządowej wniosków w sprawach ochrony przeciwpożarowej;</p> <p>3. organizowanie spośród swoich członków pododdziałów pożarniczych;</p> <p>4. prowadzenie podstawowego szkolenia pożarniczego członków OSP i współdziałanie z Państwową Strażą Pożarną w organizowaniu szkolenia funkcyjnych OSP;</p> <p>5. organizowanie młodzieżowych i kobiecych drużyn pożarniczych;</p> <p>6. organizowanie zespołów świetlicowych, bibliotek, orkiestr, teatrów amatorskich, chórów, sekcji sportowych i innych form pracy społeczno-wychowawczej i kulturalno-oświatowej;</p> <p>7. organizowanie zawodów sportowych i imprez propagujących kulturę fizyczną;</p> <p>8. prowadzenie innych form działalności mających na celu wykonywanie zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej i niniejszego statutu.</p>	
<p>8. Ochotnicza Straż Pożarna w Orońsku</p>	<p>1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami;</p> <p>2. Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń;</p> <p>3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych, ekologicznych i innych oraz sposobach ochrony przed nimi;</p>	<p>-</p>

		<p>4. Rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej;</p> <p>5. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu.</p>	
9.	Ochotnicza Straż Pożarna w Tomaszowie	<p>1. Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarowym oraz współdziałanie w tym zakresie z instytucjami i stowarzyszeniami;</p> <p>2. Branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń;</p> <p>3. Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi;</p> <p>4. Rozwijanie wśród członków OSP kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej;</p> <p>5. Uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich;</p> <p>6. Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz niniejszego statutu OSP.</p>	-
10.	Stowarzyszenie Polski Instytut Partnerstwa Leśnego	<p>Udzielanie pomocy organizacyjnej, doradczej, finansowej i innej członkom stowarzyszenia oraz innym osobom i podmiotom w sektorze zagospodarowania i ochrony zasobów naturalnych Rzeczypospolitej Polskiej. Łagodzenie sprzecznych interesów ww. sektora i integrowanie jego elementów</p>	-

		<p><i>składowych w duchu dialogu społecznego.</i></p> <p><i>Podjmowanie działań na rzecz dialogu, Rozwoju wiedzy i dobrych praktyk w zagospodarowaniu i ochronie polskich zasobów naturalnych.</i></p>	
11.	Stowarzyszenie Pszczelarzy Leśników	<p><i>Wszechstronne propagowanie informacji, metod i technik w zakresie działalności Stowarzyszenia w środowisku. Kultywowanie tradycyjnego pszczelarstwa i produktów pszczelich poprzez udział w lokalnych wydarzeniach kulturalnooświatowych. Integrowanie środowisk pszczelarskich leśników.</i></p> <p><i>Podnoszenie kwalifikacji pszczelarzy.</i></p> <p><i>Działanie na rzecz stałego rozwoju pszczelarstwa, reprezentowanie i obrona interesów pszczelarzy. Popularyzowanie polskiego miodu i innych produktów pszczelich wśród społeczeństwa.</i></p> <p><i>Zapobieganie chorobom i zatruciom pszczół i innych owadów zapylających oraz zwalczanie chorób pszczół.</i></p> <p><i>Promocja i popieranie współpracy z jednostkami gospodarki rolno-leśnej w zakresie rozszerzania bazy pożytkowej dla pszczół, innych owadów zapylających i jej racjonalnego wykorzystania w sferze zapylania owadopylnych upraw polowych i sadowniczych przez pszczoły.</i></p> <p><i>Pobudzanie świadomości społeczeństwa, poprzez współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego, szkołami i przedszkolami oraz z innymi organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz ochrony środowiska. Ochrona pszczoły miodnej i innych owadów zapylających jako integralnego składnika środowiska naturalnego.</i></p>	-
12.	Stowarzyszenie	1. Działalność opiekuńcza, oświatowa,	-

	<p><i>„Wszyscy Razem dla Zaborowia”</i></p> <p><i>edukacyjna, kulturalna, wspieranie inicjatyw społecznych, ochrona i promocja zdrowia;</i></p> <p><i>2. Wspomaganie członków stowarzyszenia i innych mieszkańców w działalności gospodarczej, kulturalnej i społecznej;</i></p> <p><i>3. Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych, kulturalnych, społecznych oraz zdrowotnych;</i></p> <p><i>4. Obrona praw, reprezentowanie interesów i działanie na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet;</i></p> <p><i>5. Upowszechnianie tradycji i autentycznej obrzędowości ludowej;</i></p> <p><i>6. Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej, w zakresie poprawy warunków socjalno-bytowych oraz upowszechnianie innowacyjności.</i></p>	
<p>13.</p>	<p><i>„Zjednoczeni”</i></p> <p><i>1. Integracja środowisk lokalnych mająca na celu rozwój gmin: Jastrzębia, Orońska i Mirowa;</i></p> <p><i>2. Podejmowanie oraz wspieranie służących rozwojowi inicjatyw:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>- gospodarczych i społecznych;</i> <i>- sportu, turystyki i rekreacji.</i> <p><i>3. Rozwijanie i umacnianie postaw obywatelskich i patriotycznych</i></p> <p><i>4. Przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, s w szczególności korupcji, przemocy i uzależnieniom;</i></p> <p><i>5. Wspieranie działań zmierzających do pozyskiwania nowych miejsc pracy;</i></p> <p><i>6. Promowanie walorów historycznych i kulturowych Jastrzębia, Orońska i Mirowa;</i></p> <p><i>7. Przyczynianie się do głębszego zrozumienia procesu integracji europejskiej;</i></p> <p><i>8. Wspieranie działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców;</i></p>	<p>-</p>

		<p>9. <i>Współpraca z organami administracji państwowej, samorządowej, stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwoju Jastrzębia, Orońska i Mirowa;</i></p> <p>10. <i>Popieranie działań zmierzających do poprawy estetyk Jastrzębia, Orońska i Mirowa;</i></p> <p>11. <i>Działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego Jastrzębia, Orońska i Mirowa.</i></p>	
14.	Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Orońsku	<i>Realizacja zadań na rzecz ładu i bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy.</i>	-

Tabela 28 Związki zawodowe, działające na terenie gminy Orońsko

L.p.	Nazwa	Cel działania organizacji	Projekty zrealizowane przez związek przy współpracy z Gminą
1.	Związek Zawodowy pracowników Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku	<p><i>Reprezentowanie i obrona indywidualnych i zbiorowych praw i interesów zawodowych, społecznych i socjalnych członków związku oraz osób nie zrzeszonych, na zasadach określonych przepisami prawa.</i></p> <p><i>Kształtowanie aktywności społecznej, etyki i godności zawodowej, statusu społecznego pracownika i działacza kultury oraz ochrona tych wartości.</i></p>	-

Wykaz kół Gospodyń na terenie Gminy Orońsko:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Zaborowiu;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Tomaszowie;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Orońsku "Aniołki Floriana";
- Koło Gospodyń Wiejskich "ALLE BABKI" w Guzowie.

Tabela 29 Dotacje udzielone Stowarzyszeniom z terenu Gminy Orońsko w 2022 r.

Nazwa stowarzyszenia	Cel dotacji
<i>Gminny Klub Sportowy „ORONKA” w Orońsku</i>	<i>Turniej piłkarski w ramach Festiwalu Gier i Zabaw Towarzyskich 2022 r.</i>
<i>Koło Gospodyń Wiejskich w Tomaszowie</i>	<i>„Na zakończenie lata” – Festyn Rodzinny</i>
<i>Gminny Klub Sportowy „ORONKA” w Orońsku</i>	<i>Zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży</i>

9. PROMOCJA GMINY

Władze Gminy aktywnie biorą udział w promowaniu gminy Orońsko na skalę krajową. Najważniejsze wydarzenia na terenie gminy są publikowane nie tylko lokalnej telewizji, ale także w mediach społecznościowych.

DZIAŁANIA PROMOCYJNE, JAKIE ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W MEDIACH

PROMOCJA KRZEMIENIA CZEKOLADOWEGO W GMINIE OROŃSKO

W dniu 15 grudnia 2021 roku, została podpisana Umowa dotycząca Współpracy Gminy Orońsko z Partnerami zainteresowanymi podjęciem działań przy wykorzystaniu potencjału badawczego, kulturalnego, edukacyjnego i popularyzacji złóż krzemienia czekoladowego oraz stanowisk archeologicznych zlokalizowanych na terenie Gminy Orońsko.

W związku z powyższym dnia 21 stycznia 2022 roku w Urzędzie Gminy w Orońsku odbyło się pierwsze spotkanie robocze dotyczące opieki i ochrony, ale również wykorzystania do rozwoju w wyżej wymienionych dziedzinach obiektów zabytkowych znajdujących się na terenie Gminy Orońsko. Spotkanie dotyczyło przede wszystkim kopalni krzemienia czekoladowego badanej archeologicznie od 2016 r. przez naukowca, Panią Katarzynę Kerneder-Gubała z Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Zdjęcie 1. Spotkanie władz Gminy Orońsko z członkami Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Gminy Orońsko na czele z Wójtem Gminy Orońsko Henrykiem Nosowskim, Przewodniczącym Rady Powiatu Szydłowieckiego, przedstawicielem Lasów Państwowych, naukowcami z Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie oraz specjalistą w dziedzinie postępowań konserwatorskich.

Kopalnia krzemienia czekoladowego, która jest dziś przedmiotem badań archeologicznych, w niedalekiej przyszłości ma stać się lokalnym centrum kulturalno-naukowym, w którym będzie można poznać najstarsze dzieje Orońska sięgające 13 000 lat, ale również dowiedzieć się o życiu i pracy najstarszych górników, którzy wydobywali tu krzemień czekoladowy wykorzystywany do produkcji narzędzi, broni i ozdób.

Nie obyło się bez wyjazdu w teren. Uczestnicy spotkania omawiali dalsze działania i etapy prac związanych z powstaniem rezerwatu krzemienia czekoladowego przy szybie wykopaliskowym na terenie szkółki leśnej w Orońsku.

W trakcie badań wykopaliskowych w 2022 roku kontynuowano prace na terenie kopalni krzemienia czekoladowego w Orońsku w zasięgu Szkołki Leśnej. Najważniejsze były prace prowadzone w obrębie szybów górniczych częściowo odsoniętych już w poprzednich latach. W tym sezonie skoncentrowano się na odsonięciu prawdopodobnych nisz znajdujących się w sąsiedztwie kamiennego dna obiektów nr 1 oraz nr 6.

11 października 2022 roku odbyło się bardzo ważne dla Gminy Orońsko spotkanie w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

W spotkaniu uczestniczył Wójt Gminy Orońsko Henryk Nosowski, Roman Woźniak Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Orońsku oraz Milena Szymańska kierownik Referatu Administracyjno-Organizacyjnego w Urzędzie Gminy w Orońsku. Po stronie Instytutu w spotkaniu uczestniczył Dyrektor Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie - Marian Rębkowski i Pan Dariusz Głowka, osoby reprezentujące Instytut i Ośrodek Interdyscyplinarnych Badań Archeologicznych Pani Katarzyna Kerneder-Gubała, Pan Zbigniew Kubiатовski oraz Dariusz Kurkowski.

Na podstawie Umowy o Współpracy z dnia 15 grudnia 2021 roku, w której jednym z Partnerów Gminy Orońsko jest Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie zobowiązani jesteśmy do podjęcia działań w celu wykorzystania potencjału badawczego, kulturalnego, edukacyjnego i popularyzatorskiego złóż krzemienia czekoladowego w celu ich zachowania i ochrony dziedzictwa kulturowego.

W związku z powyższym kontynuując podjęte działania Wójt Gminy Orońsko Pan Henryk Nosowski wraz z Dyrektorem Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie Panem Marianem Rębkowskim podpisali Umowę dotyczącą wykonania koncepcji i opracowania merytorycznego oraz programu użytkowo funkcjonalnego „PARKU ARCHEOLOGICZNEGO - OROŃSKIE KOPALNIE KRZEMIENIA CZEKOLADOWEGO” w Orońsku.

Po uroczystym podpisaniu Umowy uczestnicy spotkania omówili szczegóły dotyczące realizacji wspomnianej Umowy oraz dalszych planów związanych z badaniami i promocją krzemienia czekoladowego, który znajduje się na terenie Gminy Orońsko.

BUDOWA TORU ROWEROWEGO TYPU „PUMPTRACK” NA TERENIE PARKU REKREACYJNO - WYPOCZYNKOWEGO W MIEJSCOWOŚCI OROŃSKO

Jest to inwestycja, mająca na celu poprawę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminie Orońsko. Obiekt znajduje się przy ulicy Topolowej, w pobliżu stadionu Oronki Orońsko.

Tor zajmuje powierzchnię około 1300 m², w tym utwardzony plac, stanowiący miejsce do wypoczynku i przygotowania do jazdy na torze wraz z ławkami. Tor ma kształt zamkniętej pętli z muldami i zakrętami wyprofilowanymi pod różnym kątem. Wśród użytkowników wyrabia refleks, zmysł równowagi, koordynację ruchową oraz kondycję.

Zdjęcie 2. Widok na tor rowerowy typu "Pumptrack". Źródło: <https://echodnia.eu/radomskie/w-oronsku-oddano-do-uzytku-nowy-tor-rowerowy-typu-pumptrack-zobacz-zdjecia/ar/c13-16635609>

Obiekt tego typu wspiera promocję zdrowego trybu życia, kultury fizycznej, sprzyja budowaniu dobrych relacji społecznych, angażując przy tym całe rodziny. Stanowi zdrowy azyl dla lokalnych społeczności, a także jest areną sportową, umożliwiającą organizację imprez rowerowych. Zaprojektowany świadomie i z dbałością o wszystkie detale pełni rolę przestrzennej rzeźby, urozmaicającej krajobraz, natomiast jego użytkowanie jest przyjazne dla otoczenia.

Te zalety sprawią, iż Pumptrack wybudowany w tej części gminy jest ważnym punktem na mapie dla mieszkańców Orońska oraz innych miejscowości. Inwestycja była współfinansowana ze środków Województwa Mazowieckiego.

Całkowity koszt inwestycji wynosił 289 050,00 zł brutto, natomiast kwota dofinansowania to 200 000,00 zł.

KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH „ALLE BABKI” Z GUZOWA I ICH WYSTĘP W TELEWIZJI POLSKIEJ

Od 2020 r. na terenie gminy Orońsko w miejscowości Guzów funkcjonuje Koło Gospodyń Wiejskich pod nazwą „Alle Babki” z Guzowa, którego założycielką jest Pani Barbara Szałas, pełniąca obecnie funkcję sołtysa tej miejscowości.

Głównym zadaniem KGW jest promocja tradycji regionalnych, związanych z kulturą wiejską oraz folklorem. Działalność tej grupy bazuje na wykonywaniu ludowych pieśni, tańców, obrzędów zaślubin, czy weselnych. KGW bierze także czynny udział w przyrządzaniu potraw kuchni staropolskiej, takich jak np. zarzucajki, bliny, porka, czy bigos.

W roku 2021 KGW „Alle Babki” z Guzowa prezentowało swoje umiejętności podczas festiwalu „Polska od kuchni”, które odbyło się na terenie Muzeum Wsi Radomskiej.

Zdjęcie 3. "Alle Babki" z Guzowa nagrodzone w kategorii Miss wdzięku. Źródło:

<https://naszzydlowiec.pl/alle-babki-z-guzowa-zdobyly-nagrade-w-kategorii-miss-wdzięku/>

W dniu 22 maja 2022 roku KGW „Alle Babki” z Guzowa otrzymało zaproszenie na kolejny festiwal pod nazwą „Polska od kuchni”. Festiwal ten emitowany był w TVP2 w programie telewizyjnym „Pytanie na śniadanie”.

Pani Barbara Szałas, prezes KGW „Alle Babki” z Guzowa, dokonała zgłoszenia do konkursu na etapie regionalnym. Członkowie koła gospodyń, w wyniku eliminacji, awansowali do etapu wojewódzkiego i uczestniczyli w III kategoriach: artystycznej i Miss Wdzięku.

Koło Gospodyń Wiejskich „Alle Babki” z Guzowa otrzymały nagrodę w wysokości 1 000 zł za zajęcie III miejsca w kategorii Miss Wdzięku. Tytuł ten przypadł najmłodszej członkini koła – Julii Szałas.

PRZEGLĄD ZESPOŁÓW LUDOWYCH PREZENTUJĄCYCH ZWYCZAJE I OBRZĘDY

Dnia 3 lipca 2022 roku w Zaborowiu, w gminie Orońsko, odbył się „XXV Wojewódzki Przegląd Zespołów Ludowych Prezentujących Zwyczaje i Obrzędy”.

Zdjęcie 4. XXV Wojewódzki Przegląd Zespołów Ludowych Prezentujących Zwyczaje i Obrzędy –w pierwszym rzędzie widoczni są przedstawiciele gminy Orońsko wraz z Wójtem Gminy Orońsko

Przegląd był współfinansowany ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego, Starostwa Powiatowego w Szydłowcu, Gminy Orońsko oraz polskiej grupy kolarskiej „Mazowsze Serce Polski”.

Z powodu jubileuszu, impreza została objęta Honorowym Patronatem Marszałka Województwa Mazowieckiego Pana Adama Struzika i Starosty Powiatu Szydłowieckiego Pana Włodzimierza Górlickiego.

Przy tej okazji, oddelegowany przez Adama Struzika (Marszałka Województwa Mazowieckiego) Leszek Przybytniak, pełniący funkcję radnego Sejmiku Województwa Mazowieckiego odznaczył Romana Woźniaka (Przewodniczącego Rady Powiatu Szydłowieckiego oraz pomysłodawcy Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Ludowych Prezentujących Zwyczaje i Obrzędy w Zaborowiu) Medalem „Pro Masovia”. Odznaczenie to otrzymują osoby o szczególnych osiągnięciach i zasługach dla rozwoju Województwa Mazowieckiego, wykraczające poza podstawowe obowiązki zawodowe oraz dokonania przynoszące wymierne korzyści dla mieszkańców regionu.

W Przeglądzie wzięło udział 6 zespołów ludowych, które zaprezentowały różnego rodzaju zwyczaje i obrzędy dawnej wsi. Ogółem wystąpiło ponad 100 artystów ludowych.

Zdjęcie 5. Zespół „Zaborowianki” podczas wykonywania obrzędu „Suszenie siana”

Laureatami tego konkursu były zespoły:

- Pierwsze miejsce - dyplom i nagrodę pieniężną otrzymał Zespół Obrzędowy „Pawłowianki” z Pawłowa za obrzęd „Kłusoki”;
- Dwa równorzędne Drugie miejsca:
  - dyplom i nagrodę pieniężną otrzymał Zespół Obrzędowy „Zaborowianki” z Zaborowia za obrzęd „Suszenie siana”;
  - dyplom i nagrodę pieniężną otrzymał Zespół śpiewaczy, Obrzędowy „Gąsawianki” z Gąsaw Rządowych za obrzęd „Chodzenie po dyngusie”.
- Trzy wyróżnienia pierwszego stopnia dyplomy i nagrody pieniężne po 400zł otrzymały Zespoły Obrzędowe:
  - Zespół Obrzędowy „Wolanki” z Woli Lipienieckiej;
  - Zespół Obrzędowy „Zdziechowianki” ze Zdziechowa;

- Zespół Obrzędowy „Z Korzyc”.

Poza konkursem wystąpiły zespoły/kapele, których członkowie otrzymali dyplom oraz nagrodę pieniężną:

- Zespół ludowy „Guzowianki”;
- Kapela Mirosława Rogali z Ostałówka;
- Kapela Marka Kalugi z Gąsaw Niwy;
- Kapela Józefa Wyrwińskiego z Korzyc.

Podczas przerw między występami oraz na zakończenie Przeglądu wystąpiła Kapela Ludowa „Lilia” Mieczysława Zamkowskiego z Golędzina (gmina Zakrzew), która otrzymała dyplom.

FESTYN RODZINNY 2022 W OROŃSKU

W dniu 15 sierpnia 2022 roku, na stadionie GKS „Oronka” w Orońsku, odbył się „Festyn Rodzinny”. Tradycyjnie został zorganizowany w dniu odpustu parafialnego, w którym przypada święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Głównym organizatorem „Festynu Rodzinnego” w Orońsku była Gmina Orońsko, reprezentowana przez Wójta Gminy Henryka Nosowskiego wraz z Radą Gminy Orońsko.

Na dużej scenie przywitał gości Sekretarz Gminy Orońsko Pan Józef Bakuła, Przewodniczący Rady Gminy w Orońsku Pan Sylwester Różycki oraz Pani Milena Szymańska, kierownik Referatu Administracyjno-Organizacyjnego Urzędu Gminy w Orońsku.

Zdjęcie 6. Przemówienie powitalne wójta Gminy Orońsko

Wójt Gminy Orońsko serdecznie przywitał mieszkańców Orońska oraz wszystkich przybyłych gości informując jednocześnie, że „Festyn Rodzinny” jest także współfinansowany przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Co więcej, wspomniał w swoim przemówieniu, że 15 sierpnia jest szczególnym dniem, w którym przypada święto kościelne (Wniebowstąpienie Najświętszej Maryi Panny) oraz święto państwowe (rocznica bitwy warszawskiej z 1920 roku, nazywana także „Cudem nad Wisłą”). Następnie, opowiedział krótko o historii Polski, po której życzył wszystkim przybyłym miłych wrażeń, otwierając „Festyn Rodzinny”.

Zdjęcie 7. Zespół "Zaborowianki" podczas festynu rodzinnego

W pierwszej kolejności, na scenie swoje umiejętności wokalne prezentowały zespoły ludowe, takie jak:

- „Zaborowianki” z gminy Orońsko;
- „Stępocianki” z gminy Kowala;
- „Gąsawianki” z gminy Jastrzęb;
- „Jarzębinki” i kapela z gminy Mirów;
- Zespół „Fantazja” z gminy Szydłowiec;
- Koło Gospodyń Wiejskich „Alle Babki” z Guzowa;
- kapela „Lila” z gminy Zakrzew.

Uczestnicy imprezy mieli okazję zobaczyć rękodzieła Pani Marianny Michałowskiej z Łazisk, skosztować regionalnych potraw, zakupić pamiątki lub gadzety promujące gminę Orońsko, a także skorzystać z atrakcji, zapewnianych przez wesołe miasteczko. Dla najmłodszych były zapewnione również zabawy na dmuchańcach lub w kulach wodnych.

Zdjęcie 8. "DJ Roteiro" pozujący do zdjęcia z publicznością

Gwiazdą tegorocznego festynu był artysta o pseudonimie „Miły Pan”, znany z takich przebojów, jak np. „Jeszcze raz”, czy „Jak za dawnych lat”. Na scenie zagościły także dwa zespoły, wykonujące muzykę disco-polo – „Randevu” oraz „Folk Boys”. Imprezę poprowadził Maciej Lis „DJ Roteiro”, a konferansjerem wydarzenia była Anna Owczarek, znana prezenterka Radia Rekord.

WARSZTATY FOTOGRAFICZNE W OROŃSKU - „OROŃSKO TAKIM JE WIDZIMY”

Dnia 29 grudnia 2022 r. w świetlicy w Orońsku odbył się wernisaż fotograficzny. Był on zwieńczeniem kilkumiesięcznych warsztatów z Panią Ingą Pytką – Sobutką, stypendystką Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Na wernisaż zostali zaproszeni: Pan Roman Woźniak (Przewodniczący Rady Powiatu Szydłowieckiego, jednocześnie Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Orońsku), Pan Sylwester Różycki (Przewodniczący Rady Gminy w Orońsku) wraz z Panią Marią Deja (Przewodniczącą Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Sportu), Pani Milena Szymańska (kierownik Referatu Administracyjno -Organizacyjnego Urzędu Gminy w Orońsku), Pani Anna Muszyńska (opiekun dzieci i młodzieży w Świetlicy w Orońsku) i Magdalena Piątkowska (kierownik Klubu Senior +) oraz rodzice i zaproszeni przez uczestników warsztatów goście.

Pani Inga Pytka – Sobutka przywitała zaproszonych gości i na wstępie w szczególności podziękowała 4 osobom za pomoc i wsparcie podczas realizacji projektu. Swoje szczególne podziękowania skierowała do Pana Romana Woźniaka, Mileny Szymańskiej, Anny Muszyńskiej i Magdaleny Piątkowskiej. Pani Inga nie zapomniała oczywiście o uczestnikach warsztatów dla których przygotowane były niespodzianki oraz dyplomy ukończenia warsztatów fotograficznych.

Projekt „OROŃSKO TAKIM JE WIDZIMY” ukazywał fotografię jako medium wnoszące nową jakość życia i zmianę społeczną. Fotografia stała się pretekstem do uważności, zatrzymania się w pędzącym świecie, uważnego i czułego obserwowania. W czasach gdy świat pędzi, a my razem z nim, obecna pandemia pokazała, jak ważna jest umiejętność zatrzymania się, pobycia ze sobą. Jest to trudne, gdy wokół jest tyle bodźców. Dzieci, które jak nigdy wcześniej mają dostęp do technologii, swój "pandemiczny" czas spędzały głównie przyklejone do ekranów.

Warsztaty z dziećmi, również w plenerze ukazały moc jaką możemy czerpać choćby z przyrody, która może stać się pretekstem do poszukiwań inspiracji do tworzenia. Dlatego warsztaty fotograficzne odbywały się nie tylko w świetlicy w Orońsku, ale też w Centrum Rzeźby Polskiej oraz na ulicach Orońska.

DZIAŁANIA PROMOCYJNE INNE NIŻ MEDIALNE

KSIĄŻKA „OROŃSKO PIÓRKIEM MALOWANE”

Książka wydana przez Gminę Orońsko, w której grafikę wykonał Nino Aydinowicz – artysta, malarz z Krakowa, a tekst zredagował Kamil Szpunar. Książka ukazała się w nakładzie 2000 egzemplarzy.

Inspiracją do jej powstania była chęć utrwalenia obecnego stanu i wyglądu gminnych zabytków i ciekawych miejsc przyrodniczych. W publikacji zamieszczonych zostało 29 rysunków wraz z opisami ich historii – miejsca ich usytuowania, okoliczności i czas powstania oraz ich losy na przestrzeni wieków. Publikacja ta została współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach PROW 2014-2020 Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania na Piaskowcu.

KSIĄŻKA „OROŃSKIE KOPALNIE KRZEMIENIA CZEKOLADOWEGO”

Książka została wydana przez Gminę Orońsko we współpracy Instytutem Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Redaktorem książki była Katarzyna Kerneder – Gubała, pracownik Instytutu. Publikacja ukazała się w nakładzie 2000 egzemplarzy.

Książka ta w całości poświęcona została znajdującym się na terenie Gminy Orońska złożom krzemienia czekoladowego, jego obróbce i wykorzystaniu przez człowieka.

Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”. Program Rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020.

W 2022 r. w celu promocji krzemienia czekoladowego dodatkowo zamówiono 1000 egzemplarzy tej publikacji.

Ze względu na fakt, iż w gminie Orońsko krzemień czekoladowy jest szczególnym walorem archeologiczno -historycznym, który stanowi regionalną atrakcję turystyczną promującą gminę podjęto Uchwałę nr XXXVII/185/2020 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie zasadności opracowania Programu Promocji Gminy Orońsko ze szczególnym uwzględnieniem krzemienia czekoladowego.

Przedstawione pozycje wnoszą wiele w dotychczasowe ustalenia historyków, regionalistów i znawców tematu, a także są pionierskie pod względem krzewienia wiedzy wśród mieszkańców gminy Orońsko i jego okolic. Niewątpliwie działania tego typu zasługują na uwagę i powinny być kontynuowane w przyszłości w celu poznawania historii naszej „Małej Ojczyzny”.

10. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY I WNIOSKÓW KOMISJI RADY GMINY

W 2022 roku Rada Gminy Orońsko podjęła **64** uchwały, których wykonanie powierzono Wójtowi Gminy Orońsko. **2** uchwały nie zostały podjęte przez Radę Gminy w Orońsku.

Tabela 30 Uchwały zrealizowane przez gminę Orońsko

L.P.	Numer Sesji	Numer Uchwały	Nazwa Uchwały	Stopień Realizacji
1.	LVI/2022	LVI/270/2022	Uchwała Nr LVI/270/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie: zmian w budżecie Gminy Orońsko.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
2.	LVI/2022	LVI/271/2022	Uchwała Nr LVI/271/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie: przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie VIII Wydział Zamiejscowy w Radomiu skargi Prokuratora Ośrodka Zamiejscowego Prokuratury Rejonowej w Przysusze z siedzibą w Szydłowcu na uchwałę nr VI/33/2019 Rady Gminy w Orońsku z dnia 29 marca 2019 roku w sprawie uchwalenia „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Orońsko”	Zrealizowana
3.	LVI/2022	LVI/272/2022	Uchwała Nr LVI/272/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie: zmian w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku	Zrealizowana, uchwała stanowiła podstawę działania GOPS
4.	LVI/2022	LVI/273/2022	Uchwała Nr LVI/273/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie: rozpatrzenia skargi na	Zrealizowana

			działalność Wójta Gminy Orońsko	
5.	LVI/2022	LVI/274/2022	Uchwała Nr LVI/274/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 28 stycznia 2022 r. w sprawie: planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli, pobieranych przez szkoły wyższe oraz specjalności i form kształcenia nauczycieli, na które dofinansowanie w 2022 r. będzie przyznawane nauczycielom szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Orońsko	Zrealizowana
6.	LVII/2022	LVII/275/2022	Uchwała Nr LVII/275/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2022-2036.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
7.	LVII/2022	LVII/276/2022	Uchwała Nr LVII/276/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: zmian w budżecie Gminy Orońsko na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
8.	LVII/2022	LVII/277/2022	Uchwała Nr LVII/277/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Szydłowieckiego na zadanie „Przebudowa drogi powiatowej Zaborowie-Omięcín-Koryciska odcinek w Zaborowiu” w wysokości 100 000 zł.	Zrealizowana

9.	LVII/2022	LVII/278/2022	Uchwała Nr LVII/278/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: wyrażenia zgody na wyodrębnienie środków stanowiących fundusz sołecki w budżecie gminy na 2023 rok.	Zrealizowana
10.	LVII/2022	LVII/279/2022	Uchwała Nr LVII/279/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: wyrażenia stanowiska w sprawie przystanku osobowego na linii kolejowej nr 8 Warszawa - Kraków odcinek Radom – Skarżysko-Kamienna w miejscowości Ruda Wielka.	Zrealizowana
11.	LVII/2022	LVII/280/2022	Uchwała Nr LVII/280/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: uchwalenia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Orońsko w 2022 r.”	Zrealizowana
12.	LVII/2022	LVII/281/2022	Uchwała Nr LVII/281/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: przyjęcia Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Orońsko z Organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2022-2024.	W realizacji
13.	LVII/2022	LVII/282/2022	Uchwała Nr LVII/282/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: powołania Gminnej Rady Seniorów w Orońsku oraz	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę działania Gminnej Rady Seniorów

			nadania jej statutu.	
14.	LVII/2022	LVII/283/2022	Uchwała Nr LVII/283/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: zmian w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku.	Zrealizowana, uchwała stanowiła podstawę działania GOPS
15.	LVII/2022	LVII/284/2022	Uchwała Nr LVII/284/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Orońsko na lata 2022-2025.	W realizacji
16.	LVII/2022	LVII/285/2022	Uchwała Nr LVII/285/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: współdziałania z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w celu grupowego zakupu energii elektrycznej.	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę do grupowego zakupu energii elektrycznej
17.	LVII/2022	LVII/286/2022	Uchwała Nr LVII/286/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu Gminy Orońsko biorących udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu.	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę wypłaty ekwiwalentu strażakom
18.	LVIII/2022	LVIII/287/2022	Uchwała Nr LVIII/287/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 14 kwietnia 2022 roku w sprawie: zmian w uchwale budżetowej na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu

19.	LVIII/2022	LVIII/288/2022	Uchwała Nr LVIII/288/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 14 kwietnia 2022 roku w sprawie: upoważnienia kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy.	Zrealizowana
20.	LIX/2022	LIX/289/2022	Uchwała nr LIX/289/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie: zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2022-2036.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
21.	LIX/2022	LIX/290/2022	Uchwała Nr LIX/290/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie: zmian w budżecie Gminy Orońsko na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
22.	LX/2022	LX/291/2022	Uchwała Nr LX/291/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie: ustalenia dopłaty do taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków dla odbiorców usług z terenu Gminy Orońsko.	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę naliczania odpłatności za wodę i ścieki
23.	LX/2022	LX/292/2022	Uchwała Nr LX/292/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie: zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2022-2036.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
24.	LX/2022	LX/293/2022	Uchwała Nr LX/293/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej Gminy	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu

			Orońsko na 2022 rok.	
25.	LX/2022	LX/294/2022	Uchwała Nr LX/294/2022 Rady Gminy w Orońsko z dnia 27 maja 2022 r. w sprawie: zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	Zrealizowana
26.	LXI/2022	LXI/295/2022	Uchwała Nr LXI/295/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: nieudzielenia Wójtowi Gminy Orońsko wotum zaufania.	Zrealizowana
27.	LXI/2022	LXI/296/2022	Uchwała Nr LXI/296/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Orońsko wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2021 rok.	Zrealizowana
28.	LXI/2022	LXI/297/2022	Uchwała Nr LXI/297/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: udzielenia Wójtowi Gminy Orońsko absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2021 rok.	Zrealizowana
29.	LXI/2022	LXI/298/2022	Uchwała Nr LXI/298/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: zatwierdzenia sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Orońsku za 2021 rok.	Zrealizowana
30.	LXI/2022	LXI/299/2022	Uchwała Nr LXI/299/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: zmian Wieloletniej Prognozy	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu

			Finansowej Gminy Orońsko na lata 2022-2036.	
31.	LXI/2022	LXI/300/2022	Uchwała Nr LXI/300/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej Gminy Orońsko na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
32.	LXI/2022	LXI/301/2022	Uchwała Nr LXI/301/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: zmiany załącznika do uchwały Nr LVII/284/2022 Rady Gminy Orońsko z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Orońsko na lata 2022-2025.	W realizacji
33.	LXII/2022	LXII/302/2022	Uchwała Nr LXII/302/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Orońsko na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028”.	W realizacji
34.	LXII/2022	LXII/303/2022	Uchwała Nr LXII/303/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2022-2036.	Zrealizowana
35.	LXII/2022	LXII/304/2022	Uchwała Nr LXII/304/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej Gminy Orońsko na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
36.	LXII/2022	LXII/305/2022	Uchwała Nr LXII/305/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie:	Zrealizowana

			nadania Publicznej Szkole Podstawowej w Guzowie imienia Franciszka Ksawerego Christianiego.	
37.	LXII/2022	LXII/306/2022	Uchwała Nr LXII/306/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: wyrażenia zgody na nieodpłatne przejęcie do gminnego zasobu nieruchomości dz. nr 799/2 i 800/1 położonych w obrębie ewidencyjnym Guzów, gm. Orońsko będących własnością osób fizycznych.	Zrealizowana
38.	LXII/2022	LXII/307/2022	Uchwała Nr LXII/307/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: wyrażenia zgody na zbycie działki zabudowanej o nr ewid. 44 położonej w miejscowości Łaziska będącej własnością Gminy Orońsko.	Zrealizowana
39.	LXII/2022	LXII/308/2022	Uchwała Nr LXII/308/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Orońsko na rok szkolny 2022/2023.	Zrealizowana
40.	LXII/2022	LXII/309/2022	Uchwała Nr LXII/309/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych zatrudnionych w przedszkolach	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę działania szkół i przedszkola

			i szkołach prowadzonych przez Gminę Orońsko.	
41.	LXII/2022	LXII/310/2022	Uchwała Nr LXII/310/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: powołania Komisji Inwentaryzacyjnej do spraw komunalizacji mienia.	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę nabycia gruntów na własność Gminy
42.	LXIII/2022	LXIII/311/2022	Uchwała Nr LXIII/311/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2022-2036.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
43.	LXIII/2022	LXIII/312/2022	Uchwała Nr LXIII/312/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej Gminy Orońsko na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
44.	LXIII/2022	LXIII/313/2022	Uchwała Nr LXIII/313/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: Nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orońsku.	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę działania GOPS
45.	LXIII/2022	LXIII/314/2022	Uchwała Nr LXIII/314/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: wprowadzenia zmian w Regulaminie określającym wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: motywacyjnego, funkcyjnego i za warunki pracy oraz niektórych innych składników wynagradzania, a także wysokości szczegółowych zasad przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego oraz nagród, zatwierdzonego	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę wypłacania nauczycielom wynagrodzeń

			Uchwałą Nr XXX/156/09 z dnia 27 marca 2009 roku.	
46.	LXIII/2022	LXIII/315/2022	Uchwała Nr LXIII/315/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: nadania nazw ulicom w miejscowości Chałupki Łaziskie.	W realizacji
47.	LXIII/2022	LXIII/316/2022	Uchwała Nr LXIII/316/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: nadania nazw ulicom w miejscowości Chałupki Łaziskie.	W realizacji
48.	LXIII/2022	LXIII/317/2022	Uchwała Nr LXIII/317/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: nadania nazw ulicom w miejscowości Łaziska.	W realizacji
49.	LXIII/2022	LXIII/318/2022	Uchwała Nr LXIII/318/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: nadania nazw ulicom w miejscowości Łaziska.	W realizacji
50.	LXIII/2022	LXIII/319/2022	Uchwała Nr LXIII/319/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: nadania nazwy ulicy w miejscowości Orońsko.	W realizacji
51.	LXIII/2022	LXIII/320/2022	Uchwała Nr LXIII/320/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: rozpatrzenia petycji dotyczącej utworzenia Młodzieżowej Rady Gminy.	Zrealizowana
52.	LXIII/2022	LXIII/321/2022	Uchwała Nr LXIII/321/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 września 2022 r. w sprawie: przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie VIII Wydział Zamiejscowy w Radomiu skargi Pani AG na bezczynność Wójta	Zrealizowana

			Gminy Orońsko w przedmiocie wydania zaświadczenia.	
53.	LXIV/2022	LXIV/322/2022	Uchwała Nr LXIV/322/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 października 2022 r. w sprawie: zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2022-2036.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
54.	LXIV/2022	LXIV/323/2022	Uchwała Nr LXIV/323/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 października 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej Gminy Orońsko na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
55.	LXIV/2022	LXIV/324/2022	Uchwała nr LXIV/324/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 października 2022 r. w sprawie: trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.	Zrealizowana, uchwała stanowi podstawę tworzenia projektu uchwały budżetowej
56.	LXV/2022	LXV/325/2022	Uchwała Nr LXV/325/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie: obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna przyjmowanej do obliczenia podatku leśnego na 2023 rok.	W realizacji
57.	LXV/2022	LXV/326/2022	Uchwała Nr LXV/326/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie: określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.	W realizacji
58.	LXV/2022	LXV/327/2022	Uchwała Nr LXV/327/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie: ustalenia wysokości stawek podatku i zwolnień od środków transportowych.	W realizacji
59.	LXV/2022	LXV/328/2022	Uchwała Nr LXV/328/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie:	W realizacji

			obniżenia ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2023 rok.	
60.	LXV/2022	LXV/329/2022	Uchwała Nr LXV/329/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie: zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Orońsko na lata 2022-2036.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
61.	LXV/2022	LXV/330/2022	Uchwała Nr LXV/330/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej Gminy Orońsko na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
62.	LXVI/2022	LXVI/331/2022	Uchwała Nr LXVI/331/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie: zmian w uchwale budżetowej Gminy Orońsko na 2022 rok.	Zrealizowana, właściwe zmiany wprowadzone do budżetu
63.	LXVI/2022	LXVI/332/2022	Uchwała Nr LXVI/332/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie: zatwierdzenia planu pracy Rady Gminy w Orońsku oraz planów pracy stałych Komisji Rady Gminy w Orońsku na 2023 rok.	W realizacji
64.	LXVI/2022	LXVI/333/2022	Uchwała Nr LXVI/333/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie: ustalenia wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, ustalenie planu finansowego tych wydatków oraz określenia ostatecznego terminu dokonania każdego wydatku ujętego w wykazie.	Zrealizowana

Tabela 31 Rejestr wniosków Komisji Finansowo-Budżetowej i Spraw Socjalnych złożonych w 2022 roku

L.p.	Data	Nr posiedzenia	Treść wniosku	Stopień realizacji
1.	22.03.2022 r.	LIX	Kierownik GOPS wnioskuje o podwyżki dla pracowników i dodatkowy etat	Niezrealizowany
2.	22.03.2022 r.	LIX	wniosek Kierownika RGK na zakup ciągnika o rozpoznanie oferty	Zrealizowany
3.	22.03.2022 r.	LIX	wniosek o rozpoznanie umów o odśnieżanie na terenie gminy, usług firm zewnętrznych	Zrealizowany
4.	22.03.2022 r.	LIX	wniosek o podjęcie działań w celu ściągalności zaległości, wniosek do Pani Skarbnik	Zrealizowany
5.	13.05.2022 r.	LX	zamontowanie 2 szt. progów zwalniających na drodze w m. Bąków nr 38 – środki na zadanie przeznaczyć z „wolnych środków z 2021 r.”	Zrealizowany
6.	24.05.2022 r.	LXI	wniosek o zwiększenie wynagrodzenia dla Komisji – Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Przewodniczącego i Sekretarza 200 zł brutto, dla pozostałych członków 150 zł brutto	Zrealizowany
7.	24.05.2022 r.	LXI	wniosek o przekazania nieodpłatne samochodu ratowniczo-gaśniczego Stara 200GBA 2,5/16 o nr rej. WSZ98KG na cele statutowe OSP Chronów	Zrealizowany
8.	31.05.2022 r.	LXII	przygotowanie projektu	Zrealizowany

			uchwały w sprawie nadania nazwy ulicy nr działki 91/1, 91/4, 91/11 tzw. „Bryłowa”	
9.	31.05.2022 r.	LXII	przeprowadzenie akcji promocyjnej dotyczącej zwiększenia zameldowań mieszkańców mieszkających na terenie Gminy Orońsko, ale zameldowanych w innych gminach	W realizacji
10.	31.05.2022 r.	LXII	udostępnienie w wersji elektronicznej projektu ul. Osiedlowej Komisji Rewizyjnej	W realizacji, odpowiedź udzielona na piśmie
11.	31.05.2022 r.	LXII	pozyskanie środków zewnętrznych na realizację Programu pt. „wodociągowanie Gminy w poszczególnych miejscowościach”	W realizacji
12.	31.05.2022 r.	LXII	udostępnienie wniosków pokontrolnych dla zadania „Wymiana źródeł ciepła dla mieszkańców Gminy Orońsko” dla Komisji Rewizyjnej z jednostki wdrożeniowej	Zrealizowany
13.	27.09.2022 r.	LXV	aby Pan Wójt przy projektowaniu budżetu na 2023 r. wprowadził odpowiednią – ustaloną z Prezesem OSP Orońsko – kwotę jako zabezpieczenie pieniędzy na zakup samochodu przez jednostkę	Zrealizowany
14.	27.09.2022 r.	LXV	usunięcie zapisów w uchwale zmiany w budżecie – pkt 1, pkt 2 i wprowadzenie/przesunięcie z zadania „Zagospodarowania	Zrealizowany

			wspólnej przestrzeni poprzez budowę miasteczka ruchu drogowego na terenie parku rekreacyjno-wypoczynkowego” z par. 6059	
15.	27.09.2022 r.	LXV	o zabezpieczenie środków finansowych dla Powiatu na budowę chodnika w Wałsnowie od PSP Wałsnów w kierunku do Bąkowa, w wysokości 50 000 zł	Niezrealizowany
16.	30.09.2022 r.	LXVI	przesunięcie środków finansowych w wysokości 80 tys. z drogi Tomaszów-Syberów i 28 tys. z chodnika w Orońsku, ul. Zagórska na inne zadania	Zrealizowany
17.	30.09.2022 r.	LXVI	aby Wójt Gminy zobowiązał się do podpisania umowy użyczenia gruntów na potrzeby utworzenia Punktu Archeologicznego z Lasami Państwowymi do końca bieżącego roku	Brak danych
18.	14.11.2022 r.	LXVIII	wprowadzenie do budżetu 2023 r. zadania: „Budowa sieci wodociągowej w pasie drogi gminnej oznaczonej jako dz. nr 49 od dz. nr 50 (droga) do dz. nr 129/18 o długości ok. 270mb – kwota 60 000 zł	Niezrealizowany
19.	14.11.2022 r.	LXVIII	przygotowanie dokumentacji na rozbudowę PSP w Ciepłej wraz z salą gimnastyczną	W realizacji
20.	14.11.2022 r.	LXVIII	wprowadzenie do budżetu 2023 r. zadania:	Niezrealizowany

			„Oświetlenie uliczne wzdłuż drogi gminnej (gościniec) nr dz. 697”	
21.	14.11.2022 r.	LXVIII	wprowadzenie do budżetu 2023 r. zadania: „Oświetlenie uliczne w Wałsnowie przez zamontowanie 3 szt. lamp solarnych wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 735”	Niezrealizowany
22.	14.11.2022 r.	LXVIII	wprowadzenie do budżetu 2023 r. zadania: „Okresowy przegląd sprzętu i samochodów bojowych: - przegląd Holmatro – 1 200 zł - wymiana węży przy Holmatro – ok 14 000 zł - przegląd aparatów ODO – 2 500 zł - przegląd samochodu, wymiana olejów i filtrów – 1 700 zł”	Niezrealizowany
23.	14.11.2022 r.	LXVIII	złożenie projektu uchwały ws nadania pomnika przyrody dla Dębu Wałśniak – wniosek do Komisji Rolnictwa	Niezrealizowany
24.	29.11.2022 r.	LXIX	na wniosek Pani Kierownik GOPS – Karoliny Starzyk-Kowalskiej Komisja składa wniosek o zatrudnienie jednej (dodatkowo) osoby	Niezrealizowany
25.	29.11.2022 r.	LXIX	o udostępnienie umów za 2022 r. na stronie internetowej Urzędu Gminy	Niezrealizowany
26.	06.12.2022 r.	LXX	obniżenia podatku leśnego do kwoty 60 złotych	Zrealizowany
27.	06.12.2022 r.	LXX	wycofania poprzedniego wniosku – wniosku nr 1	Zrealizowany
28.	06.12.2022 r.	LXX	obniżenia średniej ceny	Zrealizowany

			sprzedaży drewna obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przed nadleśnictwo za pierwsze trzy kwartały 2022 r. do kwoty 275 złotych	
29.	06.12.2022 r.	LXX	wykonania projektu na rozbudowę świetlicy w Łaziskach	Nierealizowany
30.	06.12.2022 r.	LXX	zmiany nazwy zadania z „Rozbudowa PSP w Ciepłej (projekt – sale dydaktyczne” na „Rozbudowa PSP w Ciepłej (projekt – sala gimnastyczna i sale dydaktyczne)	Niezrealizowany
31.	06.12.2022 r.	LXX	zmiany nazwy zadania z „Rozbudowa Publicznej Szkoły Podstawowej w Guzowie w kierunku jednooddziałowego Przedszkola Samorządowego wraz z zagospodarowaniem terenu” na „Rozbudowa Publicznej Szkoły Podstawowej w Guzowie w kierunku jednooddziałowego Przedszkola Samorządowego wraz z zagospodarowaniem terenu oraz halą sportową”	Niezrealizowany
32.	06.12.2022 r.	LXX	uregulowanie stanu prawnego nieruchomości gruntowej o nr 330 (cmentarz wojenny w Krogulczy Mokrej)	Brak możliwości realizacji wniosku, stan prawy nieruchomości uregulowany
33.	06.12.2022 r.	LXX	złożenia wyjaśnienia	Zrealizowany

			dla czego wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej są większe o 100 tysięcy, niż w roku ubiegłym oraz o szczegółowe rozpisanie kwot	
34.	06.12.2022 r.	LXX	wykonania projektu oświetlenia w miejscowości Krogulcza Sucha – droga nr 123 (Kaczenica). Finansowanie z zadania zakupu autobusu – 15 tysięcy	W realizacji, potrzeba uregulowania stanu prawnego drogi
35.	29.12.2022 r.	LXXII	o przygotowanie projektu uchwały ws przyjęcia nieruchomości gruntowej położonej w Krogulczy Mokrej, na której znajduje się cmentarz wojenny i zabezpieczenia na ten cel 6000 zł z zadania „Wykonanie dokumentacji projektowo-technicznej cmentarza wojennego w Krogulczy Mokrej”	Niezrealizowany
36.	29.12.2022 r.	LXXII	o udostępnienie umowy zawartej między Gminą Orońsko, a OSP w Krogulczy Suchoj na użyczenie nieruchomości	Niezrealizowany
37.	29.12.2022 r.	LXXII	o udostępnienie do biura Rady wersji elektronicznej koncepcji „Modernizacja budynku OSP w Krogulczy Suchoj z przeznaczeniem na Przedszkole”	Zrealizowany
38.	29.12.2022 r.	LXXII	o uwzględnienie zadania w budżecie na 2023 r. „Budowa nowego przedszkola w ramach zespołu szkolno-	

			przedszkolnego wraz ze żłobkiem i świetlicą wiejską w m. Orońsko na działce o nr ew. 21/18 (SKR, rozbiórka istniejącego obiektu)	
39.	29.12.2022 r.	LXXII	o aktualizację umów zawartych przez Gminę Orońsko za 2022 r.	Niezrealizowany

Tabela 32 Rejestr wniosków Komisji Rewizyjnej złożonych w 2022 roku

L.p.	Data	Nr posiedzenia	Treść wniosku	Stopień realizacji
1.	31.05.2022 r.	XXX	przygotowanie projektu uchwały ws nadania nazwy ulicy nr działki 91/1, 91/4, 91/11 tzw. „Bryłowa”	Zrealizowany
2.	31.05.2022 r.	XXX	przeprowadzenie akcji promocyjnej dotyczącej zwiększenia zameldowań mieszkańców mieszkających na terenie Gminy Orońsko, ale zameldowanych w innych gminach	W realizacji
3.	31.05.2022 r.	XXX	udostępnienie w wersji elektronicznej projektu ul. Osiedlowej Komisji Rewizyjnej	W realizacji, odpowiedź udzielona na piśmie
4.	31.05.2022 r.	XXX	pozyskanie środków zewnętrznych na realizację Programu pt. „wodociągowanie	W realizacji

			Gminy w poszczególnych miejscowościach”	
5.	31.05.2022 r.	XXX	udostępnienie wniosków pokontrolnych dla zadania „Wymiana źródeł ciepła dla mieszkańców Gminy Orońsko” dla Komisji Rewizyjnej z jednostki wdrożeniowej	Zrealizowany
6.	01.06.2022 r.	XXXI	zlecić analizę drogi w Chronowie przez niezależnego rzeczoznawcę	Niezrealizowany
7.	01.06.2022 r.	XXXI	Komisja prosi o kosztorys na w tej chwili trwającą Komisję z zadania dot. odnowienia kapliczki św. Jana Napomucena w m. Krogulczy Mokrej wraz z zagospodarowaniem terenu oraz odnowienia kapliczki w m. Śniadków wraz z zagospodarowaniem terenu	Zrealizowany
8.	01.06.2022 r.	XXXI	Komisja prosi o dokumentację techniczną zadania dot. przebudowy drogi gminnej w relacji Chronów-Kolonia Dolna – granica gminy	Zrealizowany

			(Karszewy). Komisja prosi o dostarczenie dokumentów na w tej chwili trwające posiedzenie	
9.	18.11.2022 r.	XXXII	do Przewodniczącego Rady Gminy o wystosowanie zaproszenia na sesję do Starosty Szydłowieckiego i Dyrektora Zarządu Dróg oraz Radnych Powiatowych z terenu Gminy Orońsku – P. Romana Woźniaka i A. Figarskiej) celem omówienia projektu budżetu na 2023 r. – w sprawie omówienia stanu dróg z terenu Gminy Orońsko	Zrealizowany
10.	06.12.2022 r.	XXXIII	obniżenia podatku leśnego do kwoty 60 złotych	Zrealizowany
11.	06.12.2022 r.	XXXIII	wycofania poprzedniego wniosku – wniosku nr 1	Zrealizowany
12.	06.12.2022 r.	XXXIII	obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przed nadleśnictwo za pierwsze trzy kwartały 2022 r. do	Zrealizowany

			kwoty 275 złotych	
13.	06.12.2022 r.	XXXIII	wykonania projektu na rozbudowę świetlicy w Łaziskach	Niezrealizowany
14.	06.12.2022 r.	XXXIII	zmiany nazwy zadania z „Rozbudowa PSP w Ciepłej (projekt – sala dydaktyczne” na „Rozbudowa PSP w Ciepłej (projekt – sala gimnastyczna i sala dydaktyczne)	Niezrealizowany
15.	06.12.2022 r.	XXXIII	zmiany nazwy zadania z „Rozbudowa Publicznej Szkoły Podstawowej w Guzowie w kierunku jednooddziałowego Przedszkola Samorządowego wraz z zagospodarowaniem terenu” na „Rozbudowa Publicznej Szkoły Podstawowej w Guzowie w kierunku jednooddziałowego Przedszkola Samorządowego wraz z zagospodarowaniem terenu oraz halą sportową”	Niezrealizowany
16.	06.12.2022 r.	XXXIII	uregulowanie stanu prawnego nieruchomości gruntowej o nr 330	Brak możliwości realizacji wniosku, stan prawy

			(cmentarz wojenny w Krogulczy Mokrej)	nieruchomości uregulowany
17.	06.12.2022 r.	XXXIII	złożenia wyjaśnienia dlaczego wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej są większe o 100 tysięcy, niż w roku ubiegłym oraz o szczegółowe rozpisanie kwot	Zrealizowany
18.	06.12.2022 r.	XXXIII	wykonania projektu oświetlenia w miejscowości Krogulcza Sucha – droga nr 123 (Kaczenica). Finansowanie z zadania zakupu autobusu – 15 tysięcy	W realizacji, potrzeba uregulowania stanu prawnego drogi

Tabela 33 Rejestr wniosków Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Sportu złożonych w 2022 roku

L.p.	Data	Nr posiedzenia	Treść wniosku	Stopień realizacji
1.	17.03.2022 r.	XXX	Komisja OKZiS pozytywnie akceptuje projekt uchwały i Statut Gminnej rady Seniorów	-
2.	17.03.2022 r.	XXX	Komisja OKZiS pozytywnie zaakceptowała Wieloletni Program Współpracy Gminy Orońsko z organizacjami pozarządowymi	Zrealizowany

			(proszę o wyjaśnienie działu VII)	
3.	17.03.2022 r.	XXX	Komisja przekazuje projekt uchwały do zaopiniowania przez Wójta dotyczący przejęcia nieodpłatnego nieruchomości z obrębu 0008 PGR Orońsko	Zrealizowany
4.	03.06.2022 r.	XXXI	Świetlica Orońsko - wnioskujemy o wykonanie ogrodzenia od strony ul. Szkolnej, wyrównanie terenu przy świetlicy pod stół pingpongowy oraz poprawienie schodów i wykonanie barierki	W częściowej realizacji
5.	03.06.2022 r.	XXXI	wnioskujemy o uporządkowanie terenu wokół biblioteki w Łaziskach	Zrealizowany
6.	03.06.2022 r.	XXXI	pomniki – wnioskujemy o częstsze wykaszanie trawy przy pomniku w	Zrealizowany

			Chałupkach Łaziskich i cmentarzu wojennym w Krogulczy Mokrej	
7.	30.08.2022 r.	XXXII	wnoskujemy o udzielenie informacji na temat stopnia realizacji adaptacji budynku OSP w Krogulczy Suchej na oddziały przedszkolne. Prosimy o udzielenie informacji w formie pisemnej i zreferowanie na kolejnej sesji	Częściowo zrealizowany, informacja udzielona na posiedzeniu Komisji
8.	06.10.2022 r.	XXXIII	o udostępnienie koncepcji dot. przedszkola w Krogulczy Suchej wszystkim Radnym Gminy Orońsko w wersji elektronicznej	Zrealizowany
9.	06.10.2022 r.	XXXIII	o aktualizację liderów dostępności jednostek podległych Gminie Orońsko i strony internetowej jednostek podległych – zakładki na stronie BIP	Zrealizowany

10.	08.12.2022 r.	XXXIV	w związku z udzielonymi informacjami na dzisiejszej komisji prosimy o udzielenie informacji: jakie elementy uchwały XXXV/172/2020 z dnia 14.12.2022 r. nie zostały zrealizowane? jakie zapisy są sprzeczne z obowiązującym prawem?	Zrealizowany
11.	08.12.2022 r.	XXXIV	o uregulowanie stanu prawnego nieruchomości gruntowej o nr 330 (cmentarz wojenny w Krogulczy Mokrej) – pozyskanie na rzecz Gminy	Brak możliwości realizacji wniosku, stan prawy nieruchomości uregulowany
12.	08.12.2022 r.	XXXIV	o złożenie wyjaśnienia dlaczego wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej na 2023 r. są większe o ponad 100 tysięcy niż w 2022 r.	Zrealizowany

Tabela 34 Rejestr wniosków Komisji Rolnictwa, Rozwoju Gospodarczego, Promocji i Aktywności Społecznej złożonych w 2022 roku

L.p.	Data	Nr posiedzenia	Treść wniosku	Stopień realizacji
1.	14.03.2022 r.	XXV	droga gminna w łąziskach, od drogi powiatowej w stronę kaplicy nr dz. 33, wniosek o założenie 2 lamp oświetleniowych, usunąć zakrzaczenia	W realizacji, pozyskano dofinansowanie na wykonanie drogi wraz z infrastrukturą towarzyszącą
2.	14.03.2022 r.	XXV	droga Chronów-Kolonia Dolna w kierunku Mniszka, wniosek o usunięcie zakrzaczenia i wyrównanie drogi	Zrealizowany
3.	14.03.2022 r.	XXV	droga Tomaszów – Syberów, Komisja wnioskuje o zamontowanie przepustu	W realizacji
4.	14.03.2022 r.	XXV	droga gminna w Krogulczy Suchej (Kaczenica 123) wniosek o wyrównanie drogi kruszywem	Zrealizowany
5.	14.03.2022 r.	XXV	odkrzaczenie i wyrównanie drogi gminnej kruszywem oznaczonej jako działki ewidencyjne o nr 111 i 135 w miejscowości Chronów-Kolonia Dolna	Zrealizowany
6.	28.04.2022 r.	XXVI	wykonanie dokumentacji technicznej dla	W realizacji, potrzeba uregulowania

			budowy oświetlenia ulicznego przy drodze oznaczonej nr ew. 123, tzw. Kaczenica w Krogulczy Suchej	stanu prawnego drogi
7.	28.04.2022 r.	XXVI	dotyczy budowy oświetlenia ulicznego w miejscowości Chronów-Kolonia Dolna przy drodze powiatowej oznaczonej jako działka ew. nr 198 w zakresie zamontowania 4 szt. lamp na istniejących słupach	Zrealizowany
8.	28.04.2022 r.	XXVI	sprawdzenie przez Urząd Gminy w Orońsku czy są przyłączone nieruchomości zamieszkałe do przylegającego kolektora sanitarnego	Zrealizowany
9.	28.04.2022 r.	XXVI	wniosek w sprawie podjęcia uchwały w sprawie wyrażenia zgodny na nabycie nieodpłatne przez Gminę Orońsko prawa własności nieruchomości gruntowych niezabudowanych położonych w obrębie 0008 PGR Orońsko, gm.	W realizacji

			Orońsko stanowiących działki ewidencyjne nr 41/1 i 40/1	
10.	28.04.2022 r.	XXVI	wniosek w sprawie wycofania projektów uchwał przez p. Katarzynę Taras i P. Artura Zasadę dotyczących przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania i przygotowania jednej wspólnej uchwały w sprawie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania	Zrealizowany
11.	14.11.2022 r.	XXX	wprowadzenie do budżetu 2023 r. zadania: „Budowa sieci wodociągowej w pasie drogi gminnej oznaczonej jako dz. nr 49 od dz. nr 50 (droga) do dz. nr 129/18 o długości ok. 270mb – kwota 60 000 zł	Niezrealizowany
12.	14.11.2022 r.	XXX	przygotowanie dokumentacji na rozbudowę PSP w Ciepłej wraz z salą gimnastyczną	W realizacji
13.	14.11.2022 r.	XXX	wprowadzenie do budżetu 2023 r. zadania: „Oświetlenie uliczne wzdłuż drogi	Niezrealizowany

			gminnej (gościniec) nr dz. 697”	
14.	14.11.2022 r.	XXX	wprowadzenie do budżetu 2023 r. zadania: „Oświetlenie uliczne w Wałsnowie przez zamontowanie 3 szt. lamp solarnych wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 735”	Niezrealizowany
15.	14.11.2022 r.	XXX	wprowadzenie do budżetu 2023 r. zadania: „Okresowy przegląd sprzętu i samochodów bojowych: - przegląd Holmatro – 1 200 zł - wymiana węży przy Holmatro – ok 14 000 zł - przegląd aparatów ODO – 2 5000 zł - przegląd samochodu, wymiana olejów i filtrów – 1 700 zł”	Niezrealizowany
16.	14.11.2022 r.	XXX	złożenie projektu uchwały ws nadania pomnika przyrody dla Dębu Wałśniak – wniosek do Komisji Rolnictwa	Niezrealizowany
17.	06.12.2022 r.	XXXI	obniżenia podatku leśnego do kwoty 60 złotych	Zrealizowany
18.	06.12.2022 r.	XXXI	wycofania poprzedniego wniosku – wniosku	Zrealizowany

			nr 1	
19.	06.12.2022 r.	XXXI	obniżenia średniej ceny sprzedaży drewna obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przed nadleśnictwo za pierwsze trzy kwartały 2022 r. do kwoty 275 złotych	Zrealizowany
20.	06.12.2022 r.	XXXI	wykonania projektu na rozbudowę świetlicy w Łaziskach	Niezrealizowany
21.	06.12.2022 r.	XXXI	zmiany nazwy zadania z „Rozbudowa PSP w Ciepłej (projekt – sala dydaktyczne” na „Rozbudowa PSP w Ciepłej (projekt – sala gimnastyczna i sala dydaktyczne)	Niezrealizowany
22.	06.12.2022 r.	XXXI	zmiany nazwy zadania z „Rozbudowa Publicznej Szkoły Podstawowej w Guzowie w kierunku jednooddziałowego Przedszkola Samorządowego wraz z zagospodarowaniem terenu” na „Rozbudowa Publicznej Szkoły Podstawowej w Guzowie w kierunku jednooddziałowego	Niezrealizowany

			Przedszkola Samorządowego wraz z zagospodarowaniem terenu oraz halą sportową”	
23.	06.12.2022 r.	XXXI	uregulowanie stanu prawnego nieruchomości gruntowej o nr 330 (cmentarz wojenny w Krogulczy Mokrej)	Brak możliwości realizacji wniosku, stan prawy nieruchomości uregulowany
24.	06.12.2022 r.	XXXI	złożenia wyjaśnienia dlaczego wydatki Gminnej Biblioteki Publicznej są większe o 100 tysięcy, niż w roku ubiegłym oraz o szczegółowe rozpisanie kwot	Zrealizowany
25.	06.12.2022 r.	XXXI	wykonania projektu oświetlenia w miejscowości Krogulcza Sucha – droga nr 123 (Kaczenica). Finansowanie z zadania zakupu autobusu – 15 tysięcy	W realizacji, potrzeba uregulowania stanu prawnego drogi

W 2022 roku nie zarejestrowano wniosków z Komisji Samorządu Ładu, Porządku Publicznego, Handlu i Usług oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

11. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW, STRATEGII

CELE W ZAKRESIE REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU GMINY OROŃSKO

---

1. REWITALIZACJA

- inwestycje w infrastrukturę i instytucje kultury Gminy;
- tworzenie nowej i rozwijania istniejącej przestrzeni rekreacyjnej;
- adaptacja obiektów infrastruktury na cele społeczne;
- poprawa estetyki i funkcjonalności budynków użyteczności publicznej;
- zwiększanie dostępności mieszkańców obszarów wiejskich do usług komunalnych;
- likwidacja barier architektonicznych.

2. SPOŁECZEŃSTWO

- inwestycja w infrastrukturę edukacji przedszkolnej i ogólnej;
- uruchamianie dodatkowych zajęć i programów nauczania wspierających rozwój kompetencji;
- organizacja zajęć wyrównujących szanse dzieci i młodzieży ze szczególnymi potrzebami;
- tworzenie dziennych domów pobytu dla osób starszych.

3. PRZESTRZEŃ CZASU WOLNEGO

- stworzenie systemu ścieżek rekreacyjnych;
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej na cele rekreacyjne, z zakresu kultury fizycznej i sportu;
- współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego Lokalnej Grupy Działania na rzecz tworzenia wspólnej oferty turystycznej;
- opracowanie programu współpracy z Centrum Rzeźby Polskiej.

4. ATRAKCYJNOŚĆ GOSPODARCZA

- prowadzenie racjonalnej, efektywnej i przyjaznej dla środowiska gospodarki odpadami;
- promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- inwestowanie w instalacje wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.

REALIZACJA STRATEGII I PROGRAMÓW

Strategia musi określać ramy finansowe i źródła finansowania. Wyznaczenie takich ram jest niezbędne do oceny możliwości realizacji strategii. Nie jest natomiast wymagane przedstawienie szczegółowego planu finansowego poszczególnych celów i działań, a jedynie określenie skali wydatków i możliwości pozyskania środków na ich pokrycie (przepisy nie określają metodyki szacowania kosztów realizacji strategii). Z uwagi na to, iż ważnym źródłem realizacji strategii są środki zewnętrzne, przede wszystkim unijne, dlatego należy ciągle monitorować i aplikować w ogłaszanych naborach. Otóż zgodnie z priorytetami perspektywy unijnej na lata 2021-2027 oraz Europejskiego Funduszu Odbudowy, kluczowe znaczenie będą miały m.in. inwestycje w transformację klimatyczną i cyfrową, a także ukierunkowane wprost na niwelowanie negatywnych skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych pandemii Covid-19.

Dokumentami wykonawczymi względem strategii są obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące w gminie. Strategia powinna odnieść się do tych dokumentów, np. ocenić ich aktualność i spójność w kontekście jej zapisów, a w efekcie wskazać dokumenty przewidziane do sporządzenia lub zmiany wraz z ogólnymi wytycznymi.

W Gminie Orońsko w 2022 roku obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

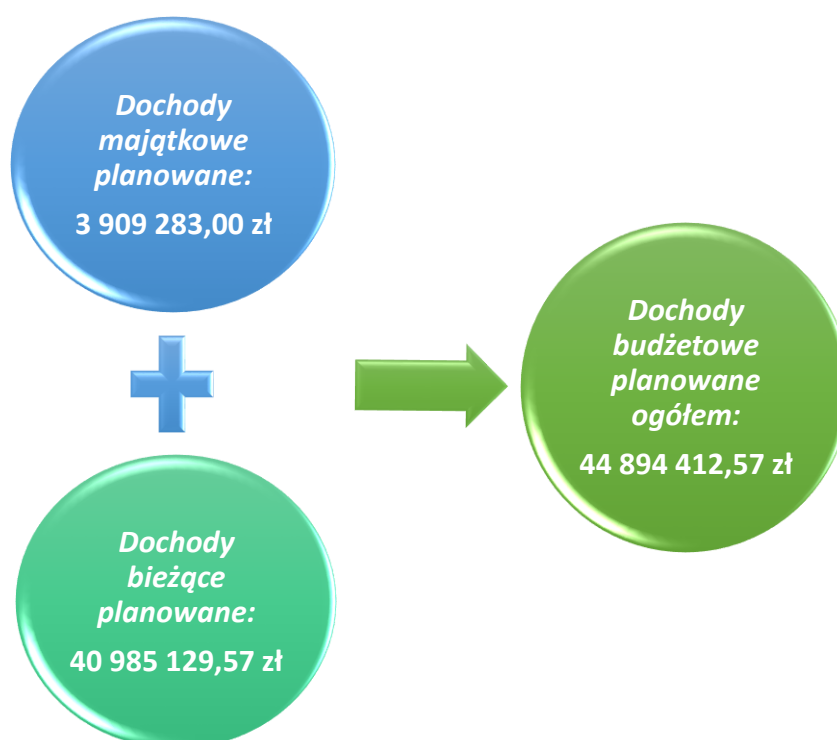
- **Strategia Rozwoju Gminy Orońsko na lata 2016-2022** (Uchwała nr XX/103/16 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 maja 2016 roku w sprawie: przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Orońsko na lata 2016-2022");
- **Wieloletni Program Współpracy Gminy Orońsko z Organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2022-2024** (Uchwała Nr LVII/281/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: przyjęcia Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Orońsko z Organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2022- 2024.);
- **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Orońsko na lata 2022-2025** (Uchwała Nr LVII/284/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Orońsko na lata 2022-2025. oraz Uchwała Nr LXI/301/2022 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie: zmiany załącznika do uchwały Nr LVII/284/2022 Rady Gminy Orońsko z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Orońsko na lata 2022-2025.);
- **Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców Gminy Orońsko od 60 roku życia, pracowników Urzędu Gminy w Orońsku oraz pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Orońsko na lata 2020-2023** (Uchwała nr XXIX/151/2020 Rady Gminy w Orońsku z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie: przyjęcia i realizacji programu polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób od 60 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy Orońsko, pracowników Urzędu Gminy w Orońsku oraz pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Orońsko na lata 2020-2023);
- **Wieloletni program osłonowy Gminy Orońsko w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2019-2023** (Uchwała nr IV/13/18 Rady Gminy w Orońsku z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie: uchwalenia wieloletniego programu osłonowego Gminy Orońsko w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży na lata 2019-2023);
- **Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2025** (Uchwała nr XLVI/234/17 Rady Gminy w Orońsku z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie: przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2025);
- **Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Orońsko na lata 2011-2032** (Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Orońsko na lata 2011-2032);
- **Program Ochrony Środowiska dla Gminy Orońsko na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028** (Uchwała Nr LXII/302/2022 Rady Gminy w Orońsku

- z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie: uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Orońsko na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028”);
- **Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2020-2024** (Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2020-2024);
  - **Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Orońsko, opracowany na lata 2011 – 2026** (Uchwała nr XIII/62/11 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie: uchwalenia "Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Orońsko) – dokument wymaga aktualizacji;
  - **Program Promocji Gminy Orońsko wraz ze strategią komunikacji marketingowej do 2030 roku** (Uchwała Nr LV/260/2021 Rady Gminy w Orońsku z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie: przyjęcia Programu Promocji Gminy Orońsko wraz ze strategią komunikacji marketingowej do 2030 roku).

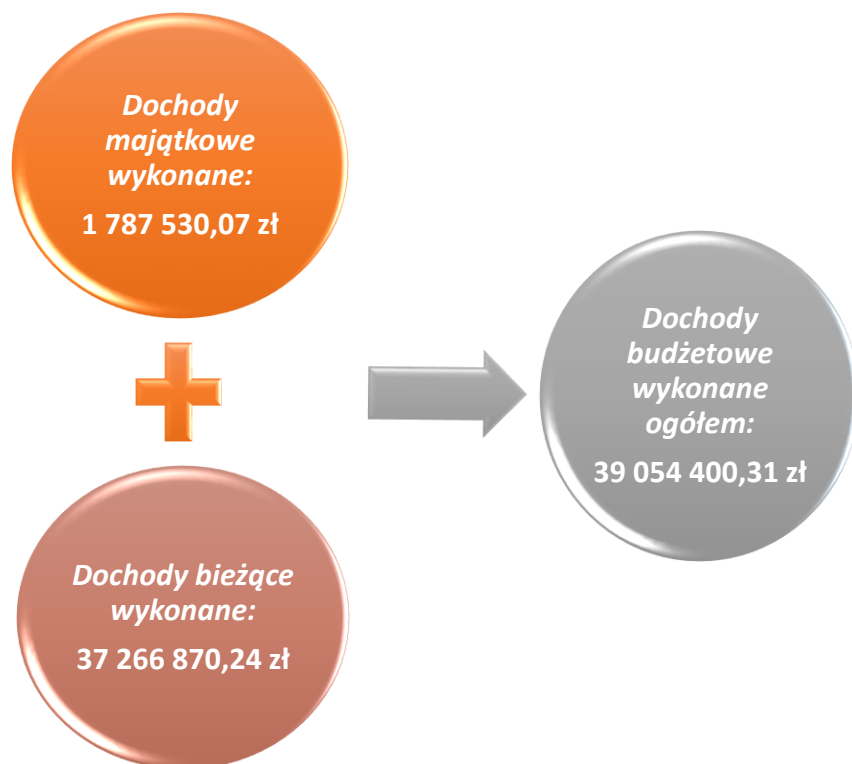
12. FINANSE GMINY

Budżet gminy to coroczny plan dochodów i wydatków. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym i ustawą o finansach publicznych, uchwała budżetowa powinna zostać podjęta do końca roku poprzedzającego rok budżetowy. Należy pamiętać, że jest to plan, jest więc naturalne, że na przestrzeni roku wprowadzane są zmiany w budżecie.

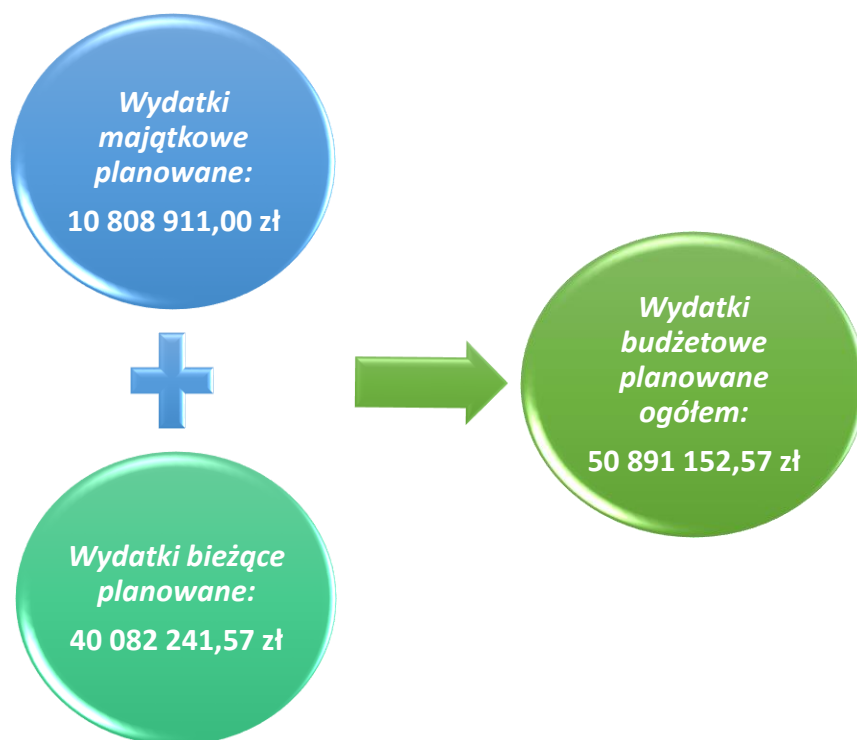
Budżet Gminy Orońsko na rok 2022 uchwalony został przez Radę Gminy Orońsko w dniu 30 stycznia 2021 roku Uchwałą Rady Gminy Nr LV/265/2021. W okresie sprawozdawczym Rada Gminy Orońsko podjęła **40** – krotnie uchwały wprowadzające zmiany w budżecie. Zmiany te polegały na zwiększeniach bądź zmniejszeniach planowanych dochodów i wydatków oraz przesunięciach środków budżetowych między paragrafami, rozdziałami i działami klasyfikacji budżetowej.

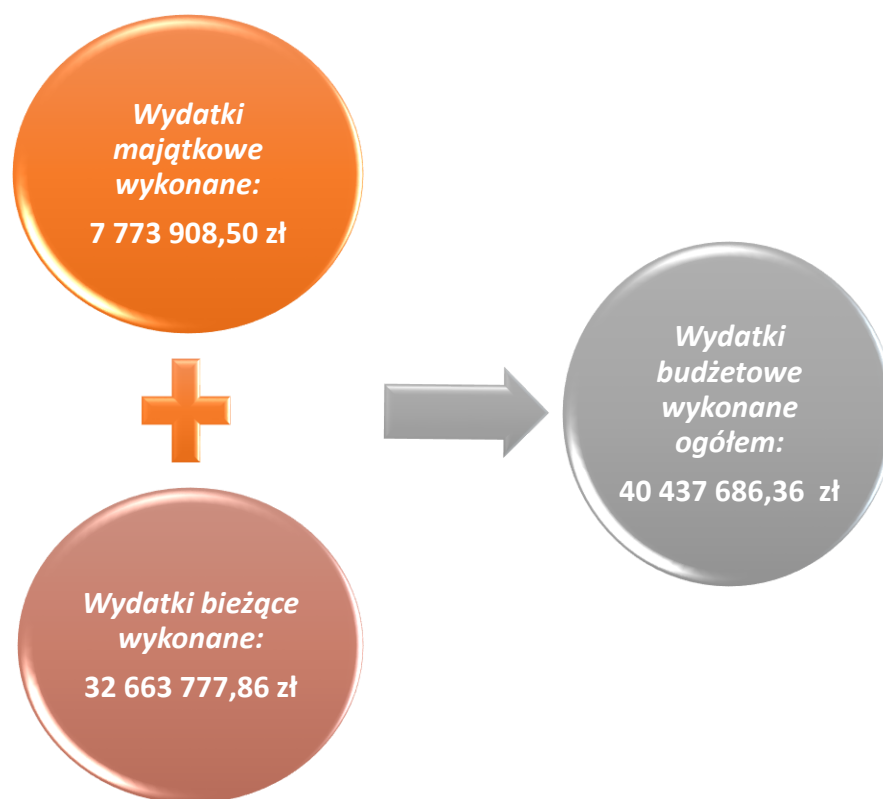
Plan budżetu na rok 2022 przewidywał dochody w wysokości **44 894 412,57 zł**, w tym wydatki bieżące w kwocie **40 985 129,57 zł** i wydatki majątkowe w kwocie **3 909 283,00 zł**.

Dochody budżetowe wykonano w kwocie **39 054 400,31 zł**, co stanowi **86,99 %** planu rocznego. Dochody bieżące zostały wykonane w kwocie **37 266 870,24 zł**, co stanowi **90,93 %** planu rocznego. Dochody majątkowe wykonane były na poziomie **1 787 530,07 zł**, co stanowi **45,73 %** planu rocznego.

Plan budżetu na rok 2022 przewidywał realizację wydatków w wysokości **50 891 152,57 zł**, w tym wydatki bieżące w kwocie **40 082 241,57 zł** i wydatki majątkowe w kwocie **10 808 911,00 zł**.

Wydatki budżetowe ogółem wykonano w kwocie **40 437 686,36 zł**, co stanowi **79,46 %** planu rocznego. Wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie **32 663 777,86 zł**, co stanowi **81,49 %** planu rocznego. Wydatki majątkowe (inwestycyjne) wykonane zostały w kwocie **7 773 908,50 zł**, co stanowi **71,92 %** założeń planowych.

Reasumując, dochody budżetowe wykonane za 2022 rok wyniosły **39 054 400,31 zł**, natomiast wydatki budżetowe wykonane w tym samym okresie były na poziomie **40 437 686,36 zł**. To oznacza, że budżet Gminy Orońsko w 2022 roku zamknął się deficytem budżetowym w wysokości **1 383 286,05 zł** (różnica między kwotą zrealizowanych dochodów a kwotą wykonanych wydatków).

KOSZTY PONIESIONE Z TYTUŁU OBSŁUGI WCZEŚNIEJ ZACIĄGNIĘTYCH KREDYTÓW, POŻYCZEK I LEASINGÓW

Tabela 35 Koszty zobowiązań

L.P.	Wyszczególnienie	Ogółem	W tym wymagalne
1.	Pożyczki z WFOŚIGW	389 000,00 zł	0,00 zł
2.	Kredyty	4 700 000,00 zł	0,00 zł
Zobowiązania ogółem		5 089 000,00 zł	0,00 zł

Tabela 36 Wynik oraz przychody i rozchody budżetu

L.P.	Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Procent wg planu (%)
1.	Przychody, w tym	8 092 817,84 zł	5 393 053,81 zł	66,64 %
	Kredyty			
	Pożyczki			
	W tym: na realizację programów i projektów realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych			
	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych			
	Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych		3 622 796,00 zł	
	Wolne środki		1 770 257,81 zł	
2.	Rozchody	2 096 000,00 zł	2 096 000,00 zł	100,00 %
	Kredyty i pożyczki, wykup papierów wartościowych	396 000,00 zł	396 000,00 zł	100,00 %
	Inne cele	1 700 000,00 zł	1 700 000,00 zł	100,00 %
3.	Wynik budżetu	12 284 817,84 zł	14 978 107,62 zł	121,92 %

EFEKTYWNOŚĆ ŚCIAGANIA NALEŻNOŚCI PODATKOWYCH I INNYCH OPŁAT

Tabela 37 Zestawienie należności, zaległości i nadpłat na dzień 31 grudnia 2022 roku

L p.	Dział	Należności Ogółem	Zaległości	Nadpłaty
1.	Rolnictwo i łowiectwo	114 082,96 zł	18 882,97 zł	0,00 zł
2.	Transport i łączność	2 538,61 zł	0,00 zł	0,00 zł
3.	Gospodarka mieszkaniowa	28 166,09 zł	0,00 zł	0,00 zł
4.	Administracja publiczna	32,52 zł	0,00 zł	0,00 zł
5.	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	643 710,20 zł	404 449,04 zł	11 090,90 zł
6.	Oświata i wychowanie	13 540,53 zł	2 266,52 zł	162,00 zł
7.	Pomoc społeczna	372,00 zł	372,00 zł	0,00 zł

8.	Rodzina	1 701 655,03 zł	1 697 785,58 zł	0,00 zł
9.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	316 437,52 zł	190 763,75 zł	5 039,33 zł
10.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	370,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RAZEM		2 820 905,46 zł	2 314 519,86 zł	16 292,23 zł

Największe zaległości wymagalne wystąpiły w:

- dochodach jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami na kwotę **806 169,12 zł**;
- podatku od nieruchomości na kwotę **196 754,35 zł**;
- lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw **190 763,75 zł**;
- podatku od środków transportowych w kwocie **158 910,40 zł**.

Od kilku lat Gmina stosuje zasadę upomnień telefonicznych w zakresie zaległości za wodę i ścieki oraz opłat za odpady stałe. Metoda jest przyjazna dla odbiorców, generuje mniejsze koszty obsługi wezwań do zapłaty i upomnień. Nie mniej jednak, Gmina w stosunku do najbardziej uporczywych i największych dłużników będzie stosować tradycyjne metody egzekucji tj.: wezwania do zapłaty, sądowe nakazy zapłaty, wpis do Krajowego Rejestru Długów, upomnienia oraz tytuły wykonawcze.

KOSZTY PONIESIONE NA PRZECIWDZIAŁANIA PANDEMII COVID-19

Tabela 38 Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 – dochody i wydatki

Dział	Kwota dochodów			Kwota wydatków		
	Plan	Wykonanie	% wykonania planu	Plan	Wykonanie	% wykonania planu
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19	5 021 595,56 zł	5 022 235,27 zł	100,01 %	0	0	0 %

W ramach środków „COVID” Gmina Orońsko realizowała wypłatę dodatków węglowych w wysokości **3 764 658,76 zł**, na źródła ciepła w wysokości **836 636,57 zł**, na wypłaty dla podmiotów wrażliwych w wysokości **148 425,14 zł**.

W ramach środków nagrody „Rosnąca odporność” wykorzystano kwotę **174 968 zł**, w tym m.in. na wykonanie dokumentacji PFU na modernizację boiska w Orońsku, na utylizację azbestu, pokrycie dachowe w Orońsku, zakup wyposażenia dla OSP, wodociąg w Krogulczy Mokrej.

ZESTAWIENIE UZYSKANYCH PRZYCHODÓW I KOSZTÓW PONIESIONYCH ZA OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**Tabela 39 Zestawienie uzyskanych przychodów i kosztów poniesionych za oczyszczalnię ścieków Orońsko**

Wyszczególnienie	Okres otwarcia – saldo (zł)		Okres sprawozdawczy (zł)		Narastająco (zł)		Saldo (zł)	
	Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma
Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	0,00	21 749,59	0,00	21 749,59	0,00	21 749,59	0,00
Zakup Energii	0,00	0,00	92 992,80	0,00	92 992,80	0,00	92 992,80	0,00
Zakup usług pozostałych	0,00	0,00	103 233,09	0,00	103 233,09	0,00	103 233,09	0,00
Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	0,00	0,00	442,75	0,00	442,75	0,00	442,75	0,00
Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0,00	0,00	4 324,82	0,00	4 324,82	0,00	4 324,82	0,00
Różne opłaty i składki	0,00	0,00	3 900,06	0,00	3 900,06	0,00	3 900,06	0,00
Wynagrodzenia osobowe pracowników	0,00	0,00	64 830,33	0,00	64 830,33	0,00	64 830,33	0,00
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	0,00	0,00	5 387,43	0,00	5 387,43	0,00	5 387,43	0,00
Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Składki na ubezpieczenie społeczne	0,00	0,00	12 007,25	0,00	12 007,25	0,00	12 007,25	0,00
Zakup usług zdrowotnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń specjalnych	0,00	0,00	2 217,29	0,00	2 217,29	0,00	2 217,29	0,00
Składki na Fundusz Emerytur Pomostowych	0,00	0,00	1 053,27	0,00	1 053,27	0,00	1 053,27	0,00
Podróże służbowe krajowe	0,00	0,00	2 505,01	0,00	2 505,01	0,00	2 505,01	0,00
Różne opłaty i składki	0,00	0,00	9,74	0,00	9,74	0,00	9,74	0,00
RAZEM	0,00	0,00	314 653,43	0,00	314 653,43	0,00	314 653,43	0,00

Tabela 40 Zestawienie uzyskanych przychodów i kosztów poniesionych za oczyszczalnię ścieków Łaziska

Wyszczególnienie	Okres otwarcia – saldo (zł)		Okres sprawozdawczy (zł)		Narastająco (zł)		Saldo (zł)	
	Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma	Wn	Ma
Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	0,00	8 540,58	0,00	8 540,58	0,00	8 540,58	0,00
Zakup Energii	0,00	0,00	93 936,88	0,00	93 936,88	0,00	93 936,88	0,00
Zakup usług pozostałych	0,00	0,00	50 270,36	0,00	50 270,36	0,00	50 270,36	0,00
Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	0,00	0,00	57,64	0,00	57,64	0,00	57,64	0,00
Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	0,00	0,00	2 775,11	0,00	2 775,11	0,00	2 775,11	0,00
Różne opłaty i składki	0,00	0,00	3 216,70	0,00	3 216,70	0,00	3 216,70	0,00
Wynagrodzenia osobowe pracowników	0,00	0,00	65 199,97	0,00	65 199,97	0,00	65 199,97	0,00
Dodatkowe wynagrodzenie roczne	0,00	0,00	6 423,07	0,00	6 423,07	0,00	6 423,07	0,00
Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Składki na ubezpieczenie społeczne	0,00	0,00	12 076,53	0,00	12 076,53	0,00	12 076,53	0,00
Składki na Fundusz Pracy	0,00	0,00	1 730,20	0,00	1 730,20	0,00	1 730,20	0,00
Zakup usług zdrowotnych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Składki na Fundusz Emerytur Pomostowych	0,00	0,00	1 059,36	0,00	1 059,36	0,00	1 059,36	0,00
Podróże służbowe krajowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Różne opłaty i składki	0,00	0,00	85,97	0,00	85,97	0,00	85,97	0,00
RAZEM	0,00	0,00	245 372,37	0,00	245 372,37	0,00	245 372,37	0,00

UDZIAŁ DOCHODÓW SPOZA TERENU GMINY OROŃSKO W GOSPODARCE ODPADAMI

Dochód Gminy Orońsko w gospodarce odpadami spoza terenu gminy wynosi **0** zł z powodu zmiany stawek za ścieki, dowożone spoza jej obszaru.

13. INFORMACJA O NAJWAŻNIEJSZYCH DZIAŁANIACH WÓJTA

11 najważniejszych działań na rzecz gminy, zrealizowanych przez Wójta:

1. Działania administracyjne na podstawie i w granicach prawa;
2. Osobiste, z szacunkiem i z życzliwością przyjmowanie mieszkańców, interesowanie się ich sprawami;
3. Godne reprezentowanie Gminy;
4. Właściwa współpraca z przedstawicielami administracji publicznej min. z Urzędem Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego, Wojewodą Mazowieckim, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Powiatem Szydłowieckim oraz sąsiednimi gminami;
5. Udział w spotkaniach z mieszkańcami gminy;
6. Prowadzenie działań upamiętniających rocznice i wydarzenia historyczne i patriotyczne, ogólnokrajowe i lokalne;
7. Zabieganie o środki zewnętrzne na rozwój infrastruktury technicznej, na politykę społeczną i ogólny rozwój gminy:
  - budowa drogi Dobrut – Bąków – Ciepła w ramach Funduszu Inwestycji Lokalnych;
  - rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Orońsku;
  - budowa PUMPTRUCK’u w Orońsku;
  - termomodernizacja PSP w Wałsnowie i hydroforni w Orońsku;
  - kontynuacja programu „Senior +”;
  - zlecenie opracowania koncepcji utworzenia Parku Archeologicznego w Orońsku;
8. Prowadzenie działań poprawiających poczucie bezpieczeństwa w zakresie m in. drogownictwa, ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, ochrony środowiska;
9. Wspieranie działalności organizacji społecznych i aktywności środowiskowej;
10. Rozpoczęcie działań związanych z organizacją komunikacji publicznej na trasie: Zaborowie – Łaziska – Chronów – Guzów – Orońsko;
11. Przygotowanie koncepcji utworzenia żłobka w Orońsku.

14. WYKAZ PROJEKTÓW I INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH ZE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH WRAZ Z LOKALIZACJĄ NA MAPIE INWESTYCJI

D

Nazwa inwestycji	Program	Wartość inwestycji (zł)	Wartość dofinansowania (zł)	Środki własne (zł)	Miejsce realizacji (miejscowość, sołectwo)
Budowa sieci wodociągowej od ul. Zagórskiej w kier. Krogulczy Suchej, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 735, do działki nr ew. 202/5, obręb Orońsko		18 056,46			Orońsko
Budowa sieci wodociągowej w pasie drogi gminnej nr 400404W (dz. nr ew. 278) w m. Krogulcza Mokra		76 633,50			Krogulcza Mokra
Pompa głębinowa z płaszczem przyspieszającym (ujęcie wody Nr 2 w Orońsku)		13 424,92			Orońsko
Budowa kanalizacji sanitarnej w Orońsku: etap 2: ul. Cicha, etap 3: droga na działkach nr 91/1, 91/11, 91/4, etap 5: tzw. Zacisze		1 961 219,00			Orońsko
Dotacja dla Powiatu Szydłowieckiego na zadanie "Przebudowa		100 000,00			Zaborowie

drogi powiatowej Nr 4020W Zaborowie- Omięcin- Koryciska odcinek w Zaborowiu"				
Budowa odcinka drogi gminnej 400405W położonego w ciągu drogi gminnej relacji Dobrut-Bąków- Ciepła i przebudowa istiejącego obiektu mostowego na przepest stalowy	1 987 289,06			
Przebudowa drogi gminnej nr 400413W relacji Guzów Chronówek zadanie I	210 669,52			
Budowa dróg gminnych w miejsc. GuzówKoloniam (Wólka Guzowska) na działkach nr. 799/2, 800/1, 807 i 877	234 463,13			GuzówKoloniam
Budowa drogi położonej na działce nr ew. 21/31 obręb SKR Orońsko- I etap (dokumentacja i podbudowa)	92 000,00			Orońsko

Raport o stanie Gminy Orońsko za rok 2022

Budowa drogi wewnętrznej położonej na działce nr ew. 29/10 obręb Śniadków	56 470,53			Śniadków
Zakup i montaż wiaty przystankowej oraz luster drogowych dla sołectwa Chronówek	19 999,80			Chronówek
Budowa altany na działce gminnej nr 29/6 w Śniadkowie jako wspieranie i upowszechniania idei samorządowej	14 549,60			Śniadków
Budowa altany w Chronowie Kol. Dolnej na działce nr 41/2 wraz z zagospodarowaniem jako wspieranie i upowszechniania idei samorządowej	15 171,00			Chronów Kolonia
Przejęcie działek 91/1, 91/11 i 90/4 w Orońsku pod drogę gminną	5 028,12			Orońsko
Zagospodarowanie terenu przy budynku gminnym w Guzowie na działce gminnej nr ew. 606 oraz wymiana drzwi zewnętrznych i	48 232,00			Guzów

montaż rolet zewnętrznych				
Zagospodarowanie terenu wokół altanki wraz z ogrodzeniem na działce gminnej nr 86/5 w Ciepłej jako wspieranie i upowszechniania idei samorządowej	15 049,00			Ciepła
Rozbudowa i przebudowa budynku Urzędu Gminy w Orońsku o windę zewnętrzną	36 012,85			Orońsko
Dofinansowanie KPPSP w Szydłowcu - zakup ciężkiego samochodu pożarniczego	10 000,00			Szydłowiec
Dotacja dla OSP Chronów na zakup agregatu prądotwórczego o mocy minimalnej 100kW	24 450,00			Chronów
Rozbudowa remizy OSP w Tomaszowie (projekt i ekspertyza fundamentów)	4 500,00			Tomaszów

Raport o stanie Gminy Orońsko za rok 2022

Zakup dla OSP Dobrut nowego quada	83 127,00			Dobrut
Chodnik na placu PSP w Wałsnowie	9 963,00			Wałsnów
Wymiana źródeł grzewczych dla mieszkańców Gminy Orońsko	1 748 226,53			Orońsko
Zwiększenie bezpieczeństwa na drogach publicznych poprzez budowę oświetlenia ulicznego w Krogulczy Mokrej	16 298,73			Krogulcza Mokra
Budowa oświetleniowej linii napowietrznej niskiego napięcia w pasie drogi gminnej (dz. nr 339) w miejscowości Krogulcza Mokra gm. Orońsko	19 655,40			Krogulcza Mokra
Oświetlenie drogowe w miejscowości Łaziska	17 994,90			Łaziska
Oświetlenie w miejscowości Chronów-Kolonia	18 988,74			Chronów-Kolonia

Raport o stanie Gminy Orońsko za rok 2022

Rozbudowa oświetlenia drogowego w Krogulczy Suchej przy drodze nr ew. 218	5 055,30			Krogulcza Sucha
Zakup i montaż lamp solarnych wraz z słupami i fundamentami dla sołectwa Helenów	19 926,00			Helenów
Klimatyzacja w budynku świetlicy w Tomaszowie	6 600,00			Tomaszów
Budowa toru rowerowego typu "Pumptrack" na terenie parku rekreacyjno-wypoczynkowego w Orońsku	297 537,00			Orońsko
Budowa placu zabaw na działce nr 419/2 w Krogulczy Mokrej	20 737,80			Krogulcza Mokra
Budowa placu zabaw w sołectwie Dobrut	40 405,50			Dobrut
Zakup urządzeń na plac zabaw przy świetlicy w Łaziskach	1 476,00			Łaziska

Raport o stanie Gminy Orońsko za rok 2022

Zakup urządzeń na plac zabaw w Bąkowie		18 573,00			Bąków
Zakup urządzeń na plac zabaw w Chronowie Kol. Górnej na dz. nr 468		18 388,50			Chronów Kolonia
Zakup urządzeń na plac zabaw w Orońsku przy ul. Topolowej		25 042,80			Orońsko
Zakup urządzeń na plac zabaw w sołectwie Łaziska Osiedle		9 963,00			Łaziska
Zakup urządzeń na plac zabaw w Zaborowiu		4 797,00			Zaborowie

15. PODSUMOWANIE

15.1. Wnioski

Należy zwrócić uwagę, że jednym z najważniejszych źródeł dochodów samorządów są udziały w podatkach. Dla budżetu gminy, rok 2022, w przeciwieństwie do roku poprzedniego, zakończył się deficytem budżetowym. Pomimo zwiększonych wydatków finansowych, 2022 rok stanowił kontynuację rozpoczętych wcześniej inwestycji oraz przyczynił się do zauważalnego postępu w zakresie rozwoju turystyki, kultury i sportu dla regionu. Przykładowym sukcesem było wybudowanie toru rowerowego „Pumptrack” w Orońsku lub podpisanie umowy między Wójtem Gminy Orońsko, a dyrektorem Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, dotyczącej programu funkcjonalno-użytkowego „PARKU ARCHEOLOGICZNEGO – OROŃSKIE KOPALNIE KRZEMIENIA CZEKOLADOWEGO”. Dokonane działania stwarzają odpowiednie warunki do promowania regionu nie tylko na skalę lokalną, ale także krajową.

W związku ze zmieniającymi się przepisami, wprowadzanymi przez polski rząd, nie można przewidzieć przyszłorocznych wydatków z budżetu gminy. Dodatkowymi wyzwaniem są oczekiwania mieszkańców, a także ograniczone zasoby finansowe. Jednym z najważniejszych założeń do budżetu są zamierzenia do wydatków inwestycyjnych. Powinny one zawierać przede wszystkim propozycję wykazu nowych inwestycji, które są w stanie być zrealizowane w przeciągu roku.

15.2. Zagrożenia

Na chwilę obecną, największym problemem samorządu jest spadek dochodów przy jednoczesnym wzroście wydatków m.in. na wynagrodzenia nauczycieli czy z powodu wzrostu cen energii, usług i materiałów. Może się to przyczynić do opóźnienia lub anulowania realizacji przełożonych na następne lata projektów.

Wykonawca opracowania:

PPUH „BaSz” mgr inż. Bartosz Szymusik

26-200 Końskie, ul. Polna 72

tel./fax (41) 372 49 75, e-mail: basz@post.pl

Data opracowania raportu: 31 maja 2023 r.